

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ПОЎНАМАШТАБНЫ САЮЗ БЕЗ АБМЕЖАВАННЯЎ І ВЫКЛЮЧЭННЯЎ

Менавіта на такім Мытным саюзе павінна базіравацца новае інтэграцыйнае ўтварэнне

Аб гэтым Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка заявіў на пасяджэнні Вышэйшага Еўразійскага эканамічнага савета на ўзроўні кіраўнікоў дзяржаў, якое прайшло ў афіцыйнай рэзідэнцыі Прэзідэнта Расіі Нова-Агарове.

Фота БЕЛТА.

«Наша прынцыповая пазіцыя — стварэнне Еўразійскага эканамічнага саюза павінна базіравацца на поўнамаштабным Мытным саюзе без выключэнняў, у тым ліку без пошлін, колькасных абмежаванняў або чагосьці іншага», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Аляксандр Лукашэнка ў сваім выступленні адзначыў два прынцыповыя для Беларусі моманты ў плане стварэння Еўразійскага эканамічнага саюза. «Па-першае, у нашым інтэграцыйным праекце

мы павінны выйсці на канкрэтныя вынікі. Такім вынікам з'яўляецца завяршэнне стварэння Мытнага саюза без якіх-небудзь абмежаванняў і выключэнняў. У гэтым пытанні бакі найбольш рушылі наперад. Фактычна засталіся выключэнні толькі па некаторых, аднак вельмі значных, таварах. І нам неабходна прыняць на конт іх прынцыповае рашэнне».

Разам з тым, Аляксандр Лукашэнка канстатаваў, што з'явіліся падыходы, калі адмену выключэнняў па таварах пачалі ўвядваць з адназначнага выключэнняў па паслугах, капіталі і рабочай сіле.

«Свабода руху тавараў павінна стаць прыкладам для вырашэння задачы па рэалізацыі астатніх трох свабод. Без гэтага будучы эканамічны саюз будзе пазбаўлены трывалага фундаменту, — лічыць беларускі лідар. — Адначасова мы прадаўжым мэтанакіравана працаваць над рэалізацыяй тых дамоўленасцяў, якія замацаваны ў базавых пагадненнях АЭП».

СТАР 2

Думаць і перажываць можна і трэба ДА ўсынаўлення.

Супярэчлівыя ўражанні ад старажытнага Полацка.

СТАР 1

ЦЫТАТА ДНЯ

Сямён ШАПИРА, старшыня Мінскага аблвыканкама:

«Зямельныя ўчасткі ў Мінскай вобласці будуць перадавацца па інвестыцыйных дагаворах толькі праз аўкцыёны. На кожны ўчастак у Мінскім раёне прэтэндуе некалькі чалавек, у раённыя ж цэнтры бізнес ідзе не так актыўна. Але выдзяляць зямлю ў Мінскім раёне таму, хто змог трапіць на прыём да губернатара, няправільна. Ні адзін участак тут не будзе аддадзены проста так. Гэтае рашэнне будзе тычыцца ўсіх. Усё павінна быць сумленна, празрыста і адкрыта. Усе павінны знаходзіцца ў роўных умовах».

Курсы замежных валют, устаноўлены НБ РБ з 06.03.2014 г.

Долар ЗША		9790,00 ▲
Еўра		13440,00 ▼
Рас. руб.		271,50 ▲
Укр. грыўня		1058,38 ▲

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+ 6°	
Віцебск	+ 4°	
Гомель	+ 5°	
Гродна	+ 5°	
Магілёў	+ 4°	
Мінск	+ 4°	

Дзейныя асобы

ХУТКА, НАДЗЕЙНА, ДАСТУПНА...

«Да канца года нашы пенсіянеры змогуць атрымаць свае пенсіі ў любым куточку краіны — дзе б яны ні былі»

Да добрага чалавек прывыкае... адразу: сёння ў любым аддзяленні сувязі (вясковым, гарадскім) ён можна апаціць камунальныя і іншыя паслугі, працэнты па крэдытах, «пакласці» грошы на тэлефон... Заўтра — гэтак жа звычайным можа стаць атрыманне пенсій без «прывязкі» да месца жыхарства. З пытаннем, чым гэта выклікана і ці хутка выйдзе за межы сталіцы, пачалася гутарка карэспандэнта «Звязды» з генеральным дырэктарам РУП «Белпошта» Ірынай Саксонавай.

— Не хацелася б паўтараць агульнавядомае, але тут, напэўна, прыйдзеца, — прызнала Ірына Ігнатаўна. — Час цяпер такі, што нельга спыняцца на дасягнутым, нельга не ісці насустрач пажаданням кліентаў. А яны ў нас досыць мабільныя: прынамсі, многія вясковыя пенсіянеры на зіму з'язджаюць да дзяцей у гарады, многія з гараджан на лета перасяляюцца ў вёскі ды на дачы, працуюць.

І потым маюць клопат ездзіць на пошту па месцы жыхарства, каб атрымаць пенсію. Траціцца час, грошы, нервы, бензін. А між тым у краіне больш за тры тысячы аддзяленняў паштовай сувязі. Гэта значыць, што нейкае з іх ад пенсіянера непадалёк — нават у сельскай мясцовасці, не кажучы пра гарадскую. Вось мы і вырашылі зрабіць крок насустрач — клопат па выплаце пенсій узяць на сябе. Праўда, пакуль не ў поўным аб'ёме: пачынаем з 5 сакавіка, з Мінска. На чарзе — абласныя цэнтры, потым раённыя. А бліжэй да канца года наш пенсіянер ужо зможа атрымаць сваю пенсію ў любым кутку сваёй краіны, дзе б ён ні жыў і дзе б ні знаходзіўся.

— **Справа добрая, вартая ўдзячнасці!**

— Мы спадзяёмся... І робім наступны крок. Умоўна: на ваша імя прыйшоў грашовы перавод. Ён вам вельмі патрэбны, але вы не можаце яго атрымаць — рана ідзеце на працу, позна вяртаецеся альбо вас наогул адправілі ў камандзіроўку... У хуткім часе гэта не будзе перашкодай: вы зможаце атрымаць свае грошы ў любым з нашых аддзяленняў сувязі.

СТАР 4

Будзь у курсе!

ВЫПУСКНЫЯ ВЕЧАРЫ ПЛАНУЙЦЕ НА 11 І 12 ЧЭРВЕНЯ

Міністэрства адукацыі вызначылася з датамі правядзення ў школах краіны выпускных іспытаў за курс базавай і сярэдняй школы, выпускных вечароў, а таксама з графікам правядзення экзаменаў у ліцэях.

Вучэбныя заняткі ў школах заканчваюцца 30 мая. Апошнія званкі для навучэнцаў выпускных класаў пройдуць у суботу 31 мая.

Выпускныя экзамены для дзевяцікласнікаў і адзінаццацікласнікаў пройдуць у перыяд з 1 па 12 чэрвеня. Расклад выпускных іспытаў складаецца ўстановамі адукацыі з улікам адзіных па краіне тэрмінаў правядзення пісьмовых выпускных экзаменаў. Выпускнікі базавай школы здаюць чатыры выпускныя экзамены: пішуць дыктоўку па беларускай і рускай мовах, матэматыку (пісьмова) і дэманструюць сваё веданне гісторыі Беларусі (вусны экзамен). Пісьмовыя іспыты для дзевяцікласнікаў пройдуць па краіне 3, 5, 7 і 10 чэрвеня.

Для адзінаццацікласнікаў прадугледжаны чатыры экзамены: тры абавязковыя (па беларускай ці рускай мове, матэматыцы і замежнай мове) і адзін — на выбар выпускніка. Пад пісьмовыя зарэзерваваны 2, 4, 6 і 9 чэрвеня. Тэксты і заданні для правядзення пісьмовых іспытаў будучы, па традыцыі, аб'яўляцца па тэлебачанні і радыё.

СТАР 3

Фота Анастасія КЛЕШЧУКА.

ПОЎНАМАШТАБНЫ САЮЗ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Што датычыцца праекта дагавора, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што пазіцыя беларускага боку па асобных палажэннях інстытуцыянальнай часткі гэтага дакумента была прапанавана падчас папярэдняй сустрэчы кіраўнікоў дзяржаў у Маскве. Цяпер эксперты вядуць работу па яе ўзгадненні.

Гаворачы аб функцыянальнай частцы дакумента, Прэзідэнт Беларусі заўважыў, што, нягледзячы на актывізацыю работы, гатоўнасць праекта ацэньваецца ўсё тымі ж 70—80 працэнтамі, пра якія размова ішла на папярэдняй сустрэчы. Збліжэння на найбольш адчувальных пазіцыях для кожнага з бакоў практычна не адбылося. «У тым ліку па фарміраванні агульнага энергетычнага рынку, лібералізацыі аўтамабільнага транспартнага рынку, доступу да газатранспартнай сістэмы, правіл субсідзіравання сельскай гаспадаркі. Бакі пастаянна выстаўляюць

новыя прапановы, якія могуць размыць ужо існуючыя дамоўленасці», — адзначыў кіраўнік беларускай дзяржавы.

У сувязі з гэтым Аляксандр Лукашэнка прапанаваў у далейшай рабоце па праекце дагавора кіравацца падыходам, які заключаецца ў тым, каб удасканаліць нарматыўна-прававую базу АЭП пры згодзе з прапанаванымі змяненнямі ўсіх трох бакоў. Калі ж нехта супраць — уключаць у праект дагавора нормы пагадненняў АЭП у іх нязменным стане, якія ёсць сёння, каб не дапусціць ходу назад. «Таму што па некаторых пазіцыях эксперты нам гавораць аб тым, што гэта ўжо адбываецца пры абмеркаванні. У адваротным выпадку мы рызыкуем неапраўдана зацягнуць працэс падрыхтоўкі дагавора і, адпаведна, пачатак работы Еўразійскага эканамічнага саюза», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

БЕЛТА.

«АЙЧЫННАЕ ПРАДПРЫМАЛЬНІЦТВА — РУХАЮЧАЯ СІЛА ЭКАНАМІЧНАГА РАЗВІЦЦА...»

■ **Бізнес-клімат**

Аб гэтым заявіў учора на адкрыцці XV Асамблеі дзелавых колаў у Мінску міністр эканомікі Беларусі Мікалай СНАПКОЎ.

НЕ АБВІНАВАЧВАЦЬ, А ІСЦІ НАПЕРАД РАЗАМ

«Эканоміка нашай краіны з'яўляецца канкурэнтаздольнай сёння па дзвюх фундаментальных прыкметах: стабільнасць у грамадстве і людзі (чалавечы капітал), — звярнуўся да ўдзельнікаў бізнес-форуму міністр. — Хачу падкрэсліць, што гэта не мае тэзісы, а вынік апытання інвестараў, якія прысутнічаюць на нашым рынку. У сувязі з гэтым кансалідацыя намаганняў урада і бізнес-супольнасці ў захаванні і развіцці, перш за ўсё, гэтых дзвюх кампетэнцый — а гэта аснова ўзаемнай адказнасці і мэтапаўнаважнага партнёрства, якое ляжыць у аснове прапанаваў для абмеркавання платформы бізнесу. Не ўзаемная абвінавачванні павінны быць, паважаныя калегі, але сумесныя намаганні». Размова ідзе аб Нацыянальнай платформе бізнесу Беларусі на 2014 год «Вольнае прадпрымальніцтва — замужняя краіна», якая была прадстаўлена на Асамблеі. Дакумент змяшчае ацэнку эканамічнай сітуацыі і заканадаўства Беларусі, пералік існуючых праблем, якія стрымліваюць развіццё прыватнай ініцыятывы. Паводле ацэнкі старшыні прэзідыума Рэспубліканскай канфедэрацыі прадпрымальніцтва Уладзіміра Карагіна, са 107 пунктаў Нацыянальнай платформы бізнесу летась выкананы 21 пункт і каля 30 знаходзяцца ў стадыі прапрацоўкі, што сведчыць аб даволі высокім узроўні ўзаемадзеяння бізнес-супольнасці і дзяржаўнай улады. Пры гэтым некаторыя пытанні застаюцца пакуль нявырашанымі. Па выніках праведзеных па замове канфедэрацыі сацапытанняў, асноўнымі перашкодамі для развіцця прыватнага бізнесу з'яўляюцца

высокі ўзровень дзяржаўнай маніпаляцыі галін эканомікі, высокі ўзровень удзелу органаў дзяржкіравання ў рэгуляванні эканамічных працэсаў, высокі кошт арэнднай платы, нізкая даступнасць крэдытных рэсурсаў і дэфіцыт высокакваліфікаваных кадраў на рынку працоўных рэсурсаў.

УРАД ТАКСАМА ПАВІНЕН БЫЦЬ ЭФЕКТЫЎНЫМ

«Айчыннае прадпрымальніцтва з'яўляецца рухаючай сілай экана-

мы гаворым пра інавацыйнасць (а гэта гнуткасць у прыняцці рашэнняў і знаходжанні новых шляхоў), мы гаворым не толькі пра бізнес, але і пра сістэму дзяржаўнага кіравання. Эфектыўнасць працы ўрада, як і кампаній, з'яўляецца асновай канкурэнтаздольнасці краіны. Маніторынг праблем і прапановы па іх вырашэнні, на наш погляд, павінны фарміравацца ў наступным ланцужку: бізнес-супольнасць, бізнес-асацыяцыі, рэгіён, урад. Выяўленне сістэмных праблем павінна

Фота Надзеі БУЖАН.

ДАВЕДКА «ЗВЯЗДЫ»

Асамблея дзелавых колаў Беларусі праходзіць з удзелам прадстаўнікоў бізнес-асацыяцыяў і ўсіх галін дзяржаўнай улады, дыпламатычнага корпуса і прадстаўнікоў замежных аб'яднанняў бізнесменаў. Гэта найбуйнейшы дзелавы форум краіны, які з'яўляецца пляцоўкай для дыялогу бізнесу і ўлады з мэтай выпрацоўкі прапаноў, накіраваных на развіццё эканомікі і паляпшэнне макраэканамічных умоў вядзення бізнесу, на развіццё грамадства ў цэлым.

адбывацца на канкрэтных прыкладах. А пасля патрэбна хуткае рэагаванне на гэтыя праблемы», — лічыць міністр эканомікі.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

«НУЛЯВАЯ АДКАЗНАСЦЬ» — ГЭТА ЛАГІЧНА

На мінулым тыдні стала вядома, што Нацбанк Беларусі рэкамендуе банкам прымяняць прынцып нулявой адказнасці да сваіх кліентаў — трымальнікаў плацежных картак. Карацей, кажучы, у выпадку спісання грашовых сродкаў без згоды ўладальніка карткі банк павінен вярнуць іх на працягу 30 (ці 60, калі аперацыя зроблена за мяжой) дзён. Спецыяліст аднаго з банкаў пагадзіўся пракаментыраваць навіну.

«Наш банк падтрымлівае ўсе ініцыятывы, якія прыносяць карысць кліентам. Для нас важна, каб людзі давяралі банкаўскім карткам і безнаўным плацэжам, — заявіў Андрэй Кульгавік, начальнік аддзела пластыкавых картак ЗАТ «Ідэя Банк». — Прынцып «нулявой адказнасці» для трымальнікаў картак сістэмы

«Белкарт» можа стаць важным крокам да ўмацавання даверу грамадзян да плацежных картак. Паводле гэтага прынцыпу, кожны выпадак несанкцыянаванага спісання будзе расследаваны індывідуальна. Кліенту будуць вярнуты грошы на працягу 30 дзён, вядома, калі гэты кліент не быў абвінавачаны ў махлярстве. Увогуле, сёння беларускія банкі гарантуюць надзейнасць і бяспечны плацэжы з дапамогай банкаўскіх картак, у тым ліку і праз інтэрнэт. А прынцып «нулявой адказнасці» — гэта лагічны працяг работы ўсёй банкаўскай сістэмы, у тым ліку нашага банка, па ўмацаванні захараду бяспекі ў дачыненні да банкаўскіх картак».

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

■ Слова і справа

У ЧЫМ ПРАКТЫЧНАЯ КАРЫСЦЬ ІДЭАЛОГІІ?

Семинар «Сістэма ідэалагічнай работы Мінску: сучасны стан і перспектывы развіцця» з удзелам кіруючых работнікаў рэспубліканскіх і мясцовых дзяржаўных органаў кіравання стаў заключным у цыкле падобных мерапрыемстваў, якія правялі ў кожнай вобласці Беларусі. Асноўная мэта гэтых семінараў — актуалізаваць ідэалагічную работу напярэдадні мясцовых выбараў.

Фота БЕЛТА.

У красавіку гэтага года, пасля адкрыцця ў Мінску цэлага комплексу атэляў, у сталіцы будзе налічвацца 9800 гасцінічных месцаў. Такая лічба была дасягнута ўсяго за чатыры гады. Пра гэта на пленарным пасяджэнні семінара заявіў **Мікалай ЛАДУЦЬКА, старшыня Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта.**

Пленарнае пасяджэнне праходзіла ў новым спартыўным комплексе «Чыжоўка-Арэна». Мікалай Ладуцька падкрэсліў асабліва ролю ідэалагічнай працы ў тым, што «Арэна-2» была пабудавана так хутка. «Студэнты адпрацавалі тут дзiesiąты тысяч гадзін», — заўважыў старшыня Мінгарвыканкама.

Мэр сталіцы адзначыў, што сістэма ідэалагічнай працы ў Мінску мае некалькі кірункаў. Па-першае, гэта праца аддзяленняў грамадскіх аб'яднанняў «Белая Русь» і БРСМ у калектывах прафсаюзаў. Паколькі значная частка жыхароў сталіцы працуе ў прыватных арганізацыях, каб данесці да іх пункт гледжання ўлады на пэўныя праблемы, а таксама інфармацыю пра дзяржаўныя акцыі і праекты, Мінгарвыканкам асабліва ўвагу надае супрацоўніцтву са сродкамі масавай інфармацыі. Гэта другі кірунак ідэалагічнай працы. Так, летась былі выдзелены сродкі для падтрымкі інфармацыйнага агенцтва «Мінск-Навіны». Мікалай Ладуцька выказаў спадзяванні, што дзякуючы датацыям гэты праект стане адным з самых запатрабаваных сярод мінчан. Падтрымлівае Мінгарвыканкам і штотыднёвую газету «Вячэрні Мінск», якая зараз распаўсюджваецца бясплатна. Раней яе наклад склаў 50 000 экзэмпляраў. Цяпер тыраж газеты — 100 000. Трэцім кірункам ідэалагічнай работы ў сталіцы з'яўляецца праца з людзьмі па месцы жыхарства. Асабліва гэта актуальна падчас выбарчай кампаніі. Кандыдатам у дэпутаты мясцовых Саветаў неабходна сустракацца з выбаршчыкамі не толькі на прадпрыемствах, але і арганізоўваць пікеты, сустракацца з людзьмі нават каля пад'ездаў іх дамоў.

Па словах старшыні Мінгарвыканкама, трэба надаваць асабліва ўвагу барацьбе з распаўсюджаннем псіхатропных рэчываў, якія зараз дастаць даволі лёгка. Яшчэ адзін немалаважны момант ідэалагічнай работы — стварэнне годных умоў для таго, каб моладзь мела магчымасць бавіць час так, як ёй падабаецца. У прыватнасці, гэта тычыцца адкрыцця трэнажорных залаў, фітнэс-клубаў, каткоў. Усё гэта карыстаецца вялікай папулярнасцю сярод беларускай моладзі.

Георгій АТАМАНАЎ, старшыня Пастаяннай камісіі па галоснасці, самакіраванні, правапарадку і міжнародных сувязях Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў, дадаў, што важнае значэнне па папярэджанні правапарушэнняў маюць органы мясцовага самакіравання. Ён упэўнены, што закон аб мясцовым самакіраванні патрабуе карэкціроўкі. Па словах Георгія Атаманава, патрэбна надаць права органам мясцовага самакіравання фарміраваць уласныя фонды для рэалізацыі праектаў мясцовага маштабу.

Міхаіл БАТУРА, рэктар БДУІР, старшыня Мінскай гарадской арганізацыі рэспубліканскага грамадскага аб'яднання «Белая Русь», пералічыў шэраг акцый, якія праводзіла яго аддзяленне. Адна з апошніх «Галасуй, сталіца!» праводзілася на Камароўскай плошчы і была прысвечана выбарчай кампаніі ў дэпутаты мясцовых Саветаў. У ёй паўдзельнічалі 18 кандыдатаў у дэпутаты, нават нягледзячы на тое, што папярэдне такое жаданне мелі толькі 12 чалавек. Выбаршчыкі мелі магчымасць не толькі пазнаёміцца з вылучэнцамі, але і задаць ім хвалюючыя пытанні. Міхаіл Батура звярнуў увагу ўдзельнікаў семінара на тое, што «Белая Русь» ужо мае вопыт удзелу ў выбарчых кампаніях.

Завяршаючы семінар, **Аляксандр РАДЗЬКОЎ, першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта, старшыня РГА «Белая Русь»,** звярнуўся да ролі ідэалогіі ў адукацыйным працэсе. Не сакрэт, што ў апошнія гады ў беларускія ВНУ стала паступаць шмат замежных студэнтаў. Як адзначыў Аляксандр Радзькоў, за кошт іх універсітэты атрымліваюць прыкладна 85% сваіх даходаў. «Важна зрабіць так, каб сённяшня туркменскія студэнты ў будучым, калі вернуцца на радзіму, былі зацікаўлены працаваць з беларускімі прадпрыемствамі, завязваць з намі бізнес-кантакты», — падкрэсліў ён. Таксама старшыня «Белай Русі» намаляваў партрэт добрага ідэолага: гэта энергічны, добра падрыхтаваны чалавек з грамадзянскай пазіцыяй.

Падчас мінскага семінара яго ўдзельнікі наведалі моладзевы крэатыўна-інавацыйны цэнтр, сярэдняю школу № 51. Пазнаёміліся з аб'ектамі шматфункцыянальнага спартыўна-забаўляльнага комплексу «Чыжоўка-Арэна», дзе ў дадатак была арганізавана выстава інавацыйных тэхналогій у ідэалагічнай працы.

Надзея ЮШКЕВІЧ

■ Тэлевяшчанне

ЛІЧБА «ПРАПІШАЦА»
Ў КОЖНЫМ ДОМЕ

Цяпер у Беларусі 97,4% насельніцтва маюць магчымасць прымаць тэлевізійны сігнал у «лічбе». Сёлета доля такога сучаснага тэлевізійнага «пакрыцця» стане больш за 98%, а да 17 чэрвеня наступнага года новы фармат тэлевяшчання стане даступным усім жыхарам нашай краіны, паведаміў уочара першы намеснік міністра сувязі і інфарматызацыі Беларусі Дзмітрый ШАДКО.

Летась пачалося паэтапнае адключэнне ад аналагавага вяшчання. Гэта былі чатыры раёны ў розных абласцях краіны (Асіповічы, Жлобін, Бабруйск і Касцюковічы).

У кожным з раёнаў, дзе знікаў аналагавага сігнал, мясцовыя ўлады, Міністэрства сувязі і інфарматызацыі, Міністэрства інфармацыі зрабілі ўсё для таго, каб людзі не пацярпелі. Была аказана дапамога найбольш сацыяльна неабароненым слоям насельніцтва, праведзена актыўная кампанія ў сродках масавай інфармацыі. Таму ў людзей не было на гэты конт вялікіх праблем.

Наступнымі ў чарзе стаяць Сінкевічы, Шаркаўшчына, Гомель і Берасіно, дзе «лічба» прапішацца ўжо 1 красавіка. Увогуле сёлета пераход да лічбавага вяшчання плануецца паэтапна ў 21 населеным пункце краіны. З «лічбай» пасябруюць Віцебск, Брагін, Драгічын, Ракітніца, Баранавічы, Пружаны, Гродна і іншыя. Паралельна паўсюль,

дзе цяпер адключаецца аналагавага сігнал, паступова пачынаюць працаваць так званыя камерцыйныя другі ці трэці мультыплексы. Чалавек у любым раёне нашай краіны ўжо сёння можа мець абсалютна бясплатна восем дзяржаўных тэлеканалаў, якія ўключаны ў абавязковы агульнадаступны пакет. Цяпер жа беларус атрымае магчымасць і падключэння да камерцыйнага пакета. У дапаўненне да 8 асноўных будуць прапаноўвацца ад 20 да 35 каналаў у залежнасці ад тэхнічных магчымасцяў рэгіёнаў. Сёння паслугамі гэтых мультыплексаў ужо карыстаюцца больш як 6 тысяч сем'яў. Кошт такога камерцыйнага пакета цяпер складае ад 22 да 34 тысяч рублёў. Калі ўлічваць прынцыпова новую якасць паслугі, кошт сапраўды прымальны.

Увогуле міністэрства разлічвае на тое, што да 2020 года ў Беларусі будзе каля 400 тысяч абанентаў эфірнага лічбавага тэлебачання.

Для абанентаў кабельнага тэлебачання нагадаю, што працэс пераходу ад аналагавага да лічбавага сігналу іх абсалютна не павінен турбаваць. За іх усю працу зробіць аператар. Нават у самым крайнім выпадку ён мае тэхнічныя магчымасці для канвертацыі лічбавага сігналу ў аналагавага, каб ён дайшоў да вашага тэлевізара. Зразумела, што большасць аператараў сёння актыўна ўкараняе лічбавы фармат.

Нагадаю, што для прыёму абавязковага агульнадаступнага пакета тэлевізійных праграм неабходны тэлевізар з падтрымкай стандарту DVB-T і фармату кадзіравання MPEG-4 або лічбавага тэлевізійнага прыстаўка з аналагічнымі параметрамі, якая падключаецца да звычайнага тэлевізара.

Прадстаўнік Мінсвязі і інфарматызацыі адзначыў, што па пытаннях, звязаных з пе-

раходам на эфірнае лічбавае тэлевізійнае вяшчанне, можна звярнуцца да спецыялістаў адзінай бясплатнай даведчана-інфармацыйнай службы 172, якія дадуць неабходныя тлумачэнні і рэкамендацыі. Званкі са стаячым тэлефоннай сеткі бясплатныя.

Адказваючы на пытанні журналістаў, Дзмітрый Шадко паведаміў, што праблемы з рэтрансляцыяй некаторых замежных тэлеканалаў у Беларусі вырашальныя. Справа тымі ў адпаведным афармленні неабходных дакументаў. Усе пытанні, якія ўзнікаюць па афармленні дакументаў, тычацца толькі асобных аператараў, таму маштаваць іх у нейкую сур'ёзную праблему проста бессэнсоўна; іх можна цывілізавана «разруліць» у самы бліжэйшы час, упэўнены Дзмітрый Шадко.

Сяргей КУРКАЧ

ВЫПУСКНЫЯ
ВЕЧАРЫ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Пэралік экзаменаў на выбар уключае наступныя дысцыпліны: «Беларускую мову» (калі выпускнік здаваў у якасці абавязковай рускую), «Рускую мову» (калі ў якасці абавязковай здавалася родная мова), «Мовы нацыянальных меншасцяў», «Беларускую літаратуру», «Рускую літаратуру», «Гісторыю Беларусі», «Сусветную гісторыю», «Геаграфію», «Біялогію», «Хімію», «Фізіку», «Астраномію», «Інфарматыку», «Грамадазнаўства», «Фізічную культуру і здароўе», а таксама курс прафесійнай падрыхтоўкі. Усе прадметы, акрамя беларускай і рускай моў, здаюцца ў вуснай форме.

З улікам таго, што цэнтралізаванае тэсціраванне стартуе сёлета 14 чэрвеня, правесці выпускныя вечары для выпускнікоў агульнаадукацыйных устаноў рэкамендавана 11—12 чэрвеня.

Уступныя іспыты ў 10-ты клас ліцэяў пройдуць з 15 па 20 чэрвеня. Але ў Ліцэі БДУ конкурсны адбор праводзіцца на месяц раней: экзамены пройдуць 11, 18, 24 і 25 мая. Пры паступленні ў ліцэй навучэнцы здаюць два ўступныя іспыты. Пэралік экзаменацыйных дысцыплін будзе залежаць ад кірунку прафесійнага самавызначэння навучэнцаў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ЧЫНОЎНІКА АСУДЗІЛІ

Былы намеснік старшыні Барысаўскага райвыканкама абвінавачваўся ў хабарніцтве і перавышэнні службовых паўнамоцтваў. У прыватнасці, у тым, што неаднаразова браў грошы за вырашэнне пытанняў, якія ўваходзілі ў яго кампетэнцыю: за заключэнне дагавораў арэнды памяшканняў, змену спосабу ўключэння ў гаспадарчы абарот будынка, які не выкарыстоўваўся, заключэнне інвестыцыйнага дагавора і іншае. Суд прызнаў экс-чыноўніка вінаватым і прыгаварыў да 9 гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёмасці і пазбаўленнем права на 5 гадоў займаць пасады, звязаныя з выкананнем арганізацыйна-распарадчых абавязкаў.

Надзея ПАЎЛАВА.

■ Факт

ПАЧАТА ДАТЭРМІНОВАЯ
ВЫПЛАТА ПЕНСІЙ

У Беларусі пачата датэрміновая выплата пенсій за 8 сакавіка, паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Белпошта».

У сувязі са святкаваннем Дня жанчын графік выплаты пенсій і дапамог падкарэктаваны. Паводле слоў спецыялістаў, датэрміновая выплата пенсій і дапамог за 8 сакавіка пачалася ўжо з 4 сакавіка гэтага года ў аддзяленнях паштовай сувязі Магілёва, з 5 сакавіка — ва ўсіх аддзяленнях паштовай сувязі Брэсцкай, Віцебскай, Мінскай, Магілёўскай абласцей і Мінска.

У аддзяленнях паштовай сувязі Віцебска, ва ўсіх аддзяленнях паштовай сувязі Гомельскай вобласці і сельскіх аддзяленнях паштовай сувязі Гродзенскай вобласці выплата пенсій будзе праводзіцца з 6 сакавіка, у гарадскіх аддзяленнях паштовай сувязі Гродзенскай вобласці — 7 сакавіка.

У РУП «Белпошта» праінфармавалі, што 8 сакавіка працаваць будуць толькі дзяржаўныя аддзяленні паштовай сувязі.

АНТЫМАКАВЫ ДЭКРЭТ
ДЗЕЙНІЧАЕ

Эканамічны суд Мінска разгледзеў першую справу па Дэкрэце № 1 «Аб некаторых пытаннях дзяржаўнага рэгулявання абарачэння насення маку». Нагадаю, што прыняты ён быў на пачатку гэтага года, і накіраваны на барацьбу з нелегальным гандлем насеннем маку, якое выкарыстоўваецца для вырабу наркатыкаў.

Адміністрацыйную справу суд разгледзеў на адкрытым пасяджэнні па матэрыялах, якія паступілі з падатковай інспекцыі Першамайскага раёна сталіцы.

На лаве падсудных быў індывідуальны прадпрымальнік, які займаўся перавозкай насення маку без заключэння адпаведнага дагавора з упавнаважанай арганізацыяй, — паведаміла кіраўніца прэс-службы Вярхоўнага суда Юлія ЛЯСКОВА. — У яго канфіскавалі 3 кілаграмы насення на суму Br2,4 млн, а таксама 6 літровых бутэлек растваральніку.

Згодна з рашэннем суда, у індывідуальнага прадпрымальніка канфіскавалі нелегальны тавар, а таксама машыну «Рэно», ацэненую ў Br90 млн. Мужчына таксама павінен выплаціць штраф у памеры 200 базавых велічынь (Br26 млн).

НОВЫЯ ПАДРАБЯЗНАСЦІ
ПА СПРАВЕ АБ ПРАСЛУХОЎВАННІ
НА «СЛОДЫЧЫ»

Сталічнае ўпраўленне Следчага камітэта завяршыла расследаванне крымінальнай справы ў дачыненні да былога дырэктара ААТ «Кандытарская фабрыка» Слодыч». Жанчына абвінавачваецца ў тым, што праслухоўвала сваіх супрацоўнікаў. Падчас праверкі следчыя выявілі шэраг іншых парушэнняў былой кіраўніцы.

Затрыманая распрадавалася набыць за кошт прадпрыемства ў камерцыйнай фірмы спецыяльнае абсталяванне, з дапамогай якога можна праслухоўваць і запісваць гук, і ўсталяваць яго ў службовых памяшканнях. Пры гэтым, як паведаміў афіцыйны прадстаўнік упраўлення Следчага камітэта па Мінску Аляксандр ГЕРАСІМАЎ, уся інфармацыя пра размовы супрацоўнікаў паступала на яе камп'ютар, што з'яўляецца парушэннем таямніцы тэлефонных і іншых перамоў. Былая дырэктарка адмовілася дапамагчы ў расследаванні справы. Больш за тое, спрабавала перашкаджаць працы следчых і не прызнала сваёй віны.

Тым не менш следчыя дапыталі больш за 50 сведак і пацярпелых. Іх паказанні — не на яе карысць, як і іншыя сабраныя доказы, у прыватнасці, заключэнне па экспертызе канфіскаванага абсталявання.

Сваімі дзеяннямі абвінавачваная нанесла прадпрыемству вялікі ўрон. У сувязі з гэтым ААТ «Кандытарская фабрыка» Слодыч» самастойна заявіла іск да былой дырэктаркі аб кампенсацыі шкоды ў памеры Br202 млн. Разам з тым, падчас расследавання з боку кіраўніцы выявілі шэраг арганізацыйных і фінансавых парушэнняў. Цяпер праводзіцца дадатковая праверка.

Надзея ПАЎЛАВА

■ Яны — найлепшыя

СТВАРАЛЬНАЯ СІЛА

Паспяхова, таленавітыя, высокапрафесійныя, актыўныя ў грамадскай дзейнасці і шчаслівыя ў сямейным жыцці — менавіта такія беларускі з усіх рэгіёнаў краіны штогод спаборнічаюць за права называцца найлепшымі ў сваёй сферы. Паводле слоў намесніка старшыні Беларускага саюза жанчын Рэгіны Давідовіч, сёлета журы 6-га рэспубліканскага конкурсу «Жанчына года-2013» разглядае больш як 50 кандыдатак на гэты ганаровы тытул. Вынікі конкурсу будуць падведзены ў Мінску 4 красавіка на ўрачыстай цырымоніі, падчас якой пераможцы атрымаюць узнагароды ў 8 намінацыях.

Тое, што беларуска халае сіл і мэтанакіраванасці, каб рэалізаваць сябе і ў сям'і, і ў прафесіі, і ў грамадскім жыцці, яскрава пацвярджаюць факты. Напрыклад, у Беларусі за 3 гады быў паспяхова рэалізаваны сумесны з Міністэрствам замежных спраў Нідэрландаў праект «Сельская жанчына і развіццё вёскі», удзельніцы якога на ўласным прыкладзе паказалі, што нават у аддаленай вёсцы можна стварыць свой паспяховае бізнес — ад вырошчвання кветак і фермерскай гаспадаркі да аграэкарацыйных паслуг і вытворчасці мяккай цацкі. Беларускі саюз жанчын актыўна супрацоўнічае з жаночымі грамадскімі арганізацыямі Расіі, Літвы, Латвіі, Казахстана і Азербайджана. А летась прадстаўнікі аддзялення БСЖ «Сялячанка» удзельнічалі разам з дэлегаткамі з яшчэ 70 краін свету ў сусветнай канферэнцыі сельскіх жанчын у Індыі.

Сёлета ў кастрычніку, як плануецца, Беларусь наведае дэлегацыя Саюза расійскіх жанчын. У праграме візіту — агляд паспяховага сельгаспрадпрыемстваў, якімі кіруюць жанчыны, а таксама правядзенне сумеснага «круглага стала» па тэме: «Сельская» жанчына — аснова жыцця ў вёсцы».

— Наогул, беларускія жанчыны — гэта моцная стваральная сіла, якая годна рэалізуе сябе ў самых розных сферах, што яскрава пацвердзіла хоць бы цяперашняя зімовая Алімпіяда. Нашы жанчыны самадастатковыя і упэўненыя ідуць па жыцці, — адзначыла намеснік старшыні аднаго з самых масавых і ўплыўных грамадскіх аб'яднанняў (у Беларусі саюз жанчын, які існуе ўжо больш за 20 гадоў, уваходзяць звыш 182 тысяч чалавек. — Аўт.). — Галоўнае, каб і мужчыны не адставалі ад нас у намечаных добрых справах.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

«МЫ ПРАДСТАЎЛЯЕМ
ІНТАРЭСЫ УКРАЇНСКАГА
НАРОДА»

Учора на брыфінгу ва ўкраінскім пасольстве ў Мінску Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Украіны Міхаіл ЕЖАЛЬ выказаў надзею, што ўкраінска-расійскі крызіс вырашыцца мірным шляхам.

З гэтай мэтай, па словах дыпламата, плануецца правесці 7 сакавіка ў Кіеве пасяджэнне кіраўнікоў міністэрстваў замежных спраў Садружнасці Незалежных Дзяржаў.

— Сёння, каб не дапусціць праціццё крыві, трэба шукаць любую пляцоўку для дыялогу, — падкрэсліў Міхаіл Ежаль у размове з журналістамі.

Ён выказаў таксама спадзяванне, што Беларусь зойме канструктыўную пазіцыю адносна сітуацыі ва Украіне. «Думаю, Беларусь — вельмі прагматычная краіна, тут жыве прагматычны народ, прагматычнае кіраўніцтва», — сказаў дыпламат. Ён падкрэсліў, што «адносіны паміж Украінай і Беларуссю самыя братэрскія».

Пасол адзначыў, што гандлёва-эканамічныя адносіны Беларусі і Украіны знаходзяцца на высокім узроўні і працягваюць развівацца.

— Аб'ём таваразвароту — 7 млрд долараў, — нагадаў пасол. — І гэта не канчатковая лічба, яна можа павялічыцца ўдвая і ўтвая.

Міхаіл Ежаль назваў часовымі некаторыя складанасці сёння ў гэтым працэсе. Ён таксама дадаў, што, магчыма, ужо ў сакавіку адбудзецца пасяджэнне двухбаковай міжурадавай камісіі па супрацоўніцтве. «Думаю, гэта будзе першы штуршок, каб звернуць пазіцыі», — сказаў дыпламат пра стасункі паміж афіцыйным Мінскам і новай уладай ва Украіне.

Дыпламат падкрэсліў, што лічыць цяперашні ўкраінскі ўрад легітымным. «Мы служым украінскаму народу і прадстаўляем яго інтарэсы тут», — сказаў ён.

Пасол таксама запэўніў, што ва Украіне не зафіксавана ніводнага выпадку правакацыйных дзеянняў ні ў дачыненні да рускамоўных грамадзян, ні да расійскіх вайскоўцаў. «Органы ўлады арыентаваны на недапушчэнне правакацый», — падкрэсліў ён.

Каментуючы згоду Савета Федэрацыі Расіі на ўвядзенне расійскіх войскаў на тэрыторыю Украіны, Міхаіл Ежаль заўважыў, што калі гэта прэвентыўная мера, то застаецца магчымасць мірнага вырашэння сітуацыі. «Пачаць ваенныя дзеянні проста, спыніць — вельмі складана», — сказаў пасол, дарэчы, у мінулым міністр абароны.

Міхаіл Ежаль пагадзіўся са словамі расійскага прэзідэнта пра тое, што Украіне сёння трэба цалкам перабудаваць свой дом. Ён не стаў адмаўляць і тую думку, што да эканамічнага і палітычнага крызісу краіну прывяла маштабная карупцыя. Разам з тым, ён паўтарыў, што і з самой Украінай, і ў яе адносінах з суседзямі усё будзе нармальна.

«Думаю, і палітычнай волі, і розуму хопіць, каб не дапусціць кровапраліцця», — рэзюмаваў украінскі пасол.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ХУТКА, НАДЗЕЙНА, ДАСТУПНА...

(Заканчанне.)

Пачатак на 1-й стар.

— Для многіх кліентаў пошты гэта, вядома ж, зручна. А як для прадпрыемства — ці выгадна, бо грошы ж цяпер лічаць усе?

— Без гэтага нельга, але ж, калі размова пра выгаду, пра павышэнне рэнтабельнасці, то на яе ўплываюць найперш механізацыя і аўтаматызацыя працэсаў. Адным з самым працаёмкіх у нас было сартаванне лістоў: усе яны на шляху да атрымальніка 10-12 разоў перабіраліся ўручную. Жанчынам, якія гэтым займаліся, трэба было трымаць у памяці безліч інфармацыі: нават уявіць гэта цяжка — калі сямісот адрасоў і кірункаў!.. Цяпер, як той казаў, гара з плячэй: лісты ў нас сартуе машына. Прадукцыйнасць працы — 45 тысяч за адну гадзіну! І сартуюцца яны непасрэдна да даставачных участкаў. Таму многія з атрымальнікаў ужо, думаю, паспелі заўважыць: пісьмы ў межах краіны сталі даходзіць хутчэй.

Тое ж, спадзяёмся, будзе і з пасылкамі. Цяпер ледзь не кожная скрыначка і скрынка (часам вагой у 20-30 кілаграмаў), кожны мяшок выносяцца паасобку і ўручную. Усталёўванне машыны па сартаванні нестандартнай паштовай карэспандэнцыі дазволіць складваць яе ў спецыяльныя кантэйнеры, якія з Мінска (праз яго праходзіць 85 працэнтаў усіх аб'ёмаў пошты) можна будзе завезці, напрыклад, у Ліду, там за лічаныя хвіліны выгрузіць і паехаць далей. Гэта значна аблегчыць працу!

Яе, ручной, будзе менш і на пагрузцы-разгрузцы, на дастаўцы карэспандэнцыі з машын у цэх, на сталы мытні. У хуткім часе ў нас з'явіцца абсталяванне, якое будзе перамяшчаць дэпешы і пасылкі паміж паверхамі. Працягнецца механізацыя і ў абласных цэнтрах — там большыя аб'ёмы і большыя затраты. Асноўная задача — павысіць эфектыўнасць.

— Прабачце маю недасведчанасць... З перасылкай лістоў быццам мы зразумела: нягледзячы на найноўшыя тэхналогіі, на ўрад ці зменшыўся аб'ём дзелавой карэспандэнцыі, павялічваецца — рэкламнай, у краіне ўсё больш аматараў посткросінгу (абмену паштоўкамі з цэлым светам)... Што да пасылак, то хіба не ў мінулым засталіся часы, калі іх часта пасылалі і часта атрымлівалі? Цяпер жа як быццам усё і ўсюды ёсць... Калі, вядома, ёсць грошы. Тады пра якія пасылкі размова?

— Баюся, мы з вамі трохі адсталі ад жыцця, бо па-ранейшаму, калі трэба нешта купіць да свята ці абнавіць гардэроб, ідзем у бліжэйшую краму альбо на рынак. А многія сёння, не выходзячы з дому, гартуюць каталогі, заходзячы

на сайты замежных гандлёвых прадпрыемстваў — бачаць, што прадаюць і носяць у Германіі, Амерыцы, Францыі... А далей — нешта з упадабаных рэчаў можна замовіць, праз інтэрнэт альбо праз банк аплаціць. З гэтым ніякіх пытанняў ужо няма... Як няма і іншых шляхоў дастаўкі: тую ж абноўку з Амерыкі ў Беларусь можа даставіць толькі пошта. За апошнія тры гады ў нас амаль удвая павялічыліся аб'ёмы тых жа пасылак і ўвогуле ўваходзячай міжнароднай карэспандэнцыі. Наша задача — усю яе апрацаваць, давезці-даставіць атрымальніку, уручыць...

— Гадоў колькі таму былі досыць бурныя спрэчкі наконт цэнніка на гэтыя паслугі. Чым яны скончыліся?

— Спрэчкі ішлі і будуць ісці, прычым на ўзроўні сусветнага паштовага Саюза. Што да «Белпошты», то прадпрыемства за выкананы аб'ём працы атрымлівае валюту. Гэта наш эксперт паслуг. Праўда, і аказваць іх трэба на адпаведным узроўні. Нашы кліенты хочуць (і маюць права) не стаяць у чарзе, атрымліваць свае пасылкі максімальна аператыўна і ў зручны для сябе час. Таму зараз мы кардынальна мяняем сістэму дастаўкі, прынамсі, па Мінску: пашыраем цэнтр, павялічваем колькасць аўтамабіляў, працуе сістэма навігацыі...

Ёсць, дарчы, яшчэ адна цікавінка, якую ў хуткім часе мы прадставім нашым кліентам. Называецца яна — пастамат. Мы ўсталёўваем яго, напрыклад, на сталічным паштамце і тым самым ствараем магчымасць за пэўную плату арандаваць ячэйку...

— Гэта амаль тая ж абанентная скрыня?

— Так... Розніца хіба ў тым, што новая ўжо будзе з праграмным забеспячэннем. Для пачатку мы збіраемся закупіць два такія пастаматы, бо адзінства наконт іх у той жа Еўропе няма. Адны кажучы, што гэта працуе проста цудоўна, іншыя — што не акупляецца, нават тады, калі чалавек атрымлівае пяць пасылак на тыдзень... Як гэта будзе працаваць у нас, пралічыць немагчыма — трэба паспрабаваць.

З навінак на гэты год і пашырэнне нашых плошчаў у аэрапорце «Мінск». Там разам з мытнымі службамі (дамоўленасць ужо ёсць) будзе апрацоўвацца ўся авіяпошта. І гэта зноў жа дазволіць скараціць час на яе дастаўку да атрымальнікаў.

— Рына Ігнатаўна, работа вашага прадпрыемства заўсёды была скіравана на чалавека, на кліента, на тое, каб дапамагчы яму ў вырашэнні штодзённых і, скажам так, будзённых праблем. Але не толькі —

ёсць яшчэ адзін важны кірунак. РУП «Белпошта» пастаянна выпускае адмысловыя паштовыя блокі і канверты, віншавальныя паштоўкі і тым самым прапагандуе ў свеце нашу гісторыю і культуру; вы прымалі самы непасрэдны ўдзел у правядзенні конкурсу на веданне беларускай класікі «Дзесяць цытат», ведаеце нашу літаратуру, мову...

— Па начах давучваю англійскую... — На міжнародных і сусветных выставах ці не штогод самымі высокімі ўзнагародамі адзначаюцца нашы айчыныя маркі, лепшую з якіх выбірае грамадскасць... Ці чакаюцца нейкія навіні ў гэтым кірунку?

— Адкажу так. Зусім нядаўна мы з дырэктарам выдавецкага цэнтра «Марка» спадарыняй Шыпілавай наведаль адзіную ў краіне краму «Філатэлія». Там, вядома ж, ёсць, што купіць, ёсць на што паглядзець. І бачым: у краму заходзіць хлапчана — гартэе каталогі, выбірае. Потым дастае грошы, прычым такія — пяцьсот рублёў, тысяча, пяць тысяч... Нешта, напэўна, дзед з бабуляй далі, нешта сэканомила само... Карацей, наскрэбла. Выбрала дзве маркі, разлічылася і — задаволенае — пайшло да дзвярэй. Трэба разумець, папоўніла сваю калекцыю...

Вось там і з'явілася думка, што добра было б праводзіць урокі юных філатэлістаў. У нас ёсць «аксакалы» ў выдавецкім цэнтры, ёсць вельмі дасведчаныя калекцыянеры. Так што будзем дамаўляцца са школамі, прыводзіць дзяцей, раскажам, што такое маркі, як іх глядзець, навошта пры гэтым лупа, для чаго іх людзі збіраюць...

— З дазволу — падзялюся уражаннем. Чытаю кнігу «Карацелькі» былога (светлай памяці!) звяздоўца Вячаслава Дубінкі. Ён, як піша, у восьмым класе захапіўся збіраннем марак. Пісаў лісты розным, у тым ліку досыць высокім асобам ва ўсе куткі зямлі, атрымліваў адказы — дзівосныя канверты, аблепленыя маркамі... А далей — болей: каб чытаць гэтыя адказы, вясковы хлопчык са Случчыны стаў падвучаць французскую і нямецкую мовы, цікавіцца рознымі дзяржавамі і гістарычнымі падзеямі, выдатнымі людзьмі... Потым ён аб'ездзіў свет, стаў фотакарэспандэнтам, пісьменнікам і проста цудоўным майстрам па выцінанцы... Вось гэта, апошняе, адбылося дзякуючы... «дурыкам» — захапленню маркамі.

— Мне таксама даводзіцца кантактаваць з самымі рознымі людзьмі. І, вядома ж, з тымі, хто займае высокія пасады... Сярод іх вельмі шмат філатэлістаў: маркі і сапраўды здольныя

адкрываць свет, пашыраць круггляд, развіваць лепшыя чалавечыя якасці, выходзяць асоб... Вось таму і будзем спадзявацца, што нашы ўрокі юных філатэлістаў стануць цікавымі і запатрабаванымі, што яны прыжывуцца. І не толькі ў Мінску.

— Блізкая тэма: у нашай газеце было змешчана інтэрв'ю з дырэктарам Гомельскага філіяла «Белпошты» спадарыняй Цярэшчанкай. Яна ўзгадвала навагоднія святы, шматлікія відзіты ў дзіцячыя дамы і дамы састарэлых, у школы-інтэрнаты... Вядома ж, з падарункамі — з тэлевізарамі, камп'ютарамі, прысмакамі. Але ж, я думаю, у гэтых установах зусім не лішнімі былі б і новыя кнігі, і падпіска — асабліва на беларускамоўныя выданні... На ваш погляд, як скіраваць дабрачыннасць у гэце рэчыва, як захаваць цікаваць да друкаванага слова? У тым ліку — на роднай мове...

— Распачата гэтая справа даўно. Ініцыятарамі сталі паштавікі нашага Віцебскага філіяла. Потым падключылася Гомельшчына. Прыклад добры, і яго трэба было б некалькі да людзей. То чаму б не з дапамогай дабрачыннага праекта, сумеснага — «Белпошты» і Выдавецкага дома «Звязда»?

— Справа не ўпрэцца ў грошы?

— Іх можна будзе знайсці: ёсць дабрачынныя фонды, ёсць людзі. Давайце падумаем. Распачнецца падпіска на трэці, чацвёрты квартал, а там 70-годдзе вызвалення Беларусі, Дзень Незалежнасці... Чым не падстава для дабрачынных візітаў, для падарункаў?

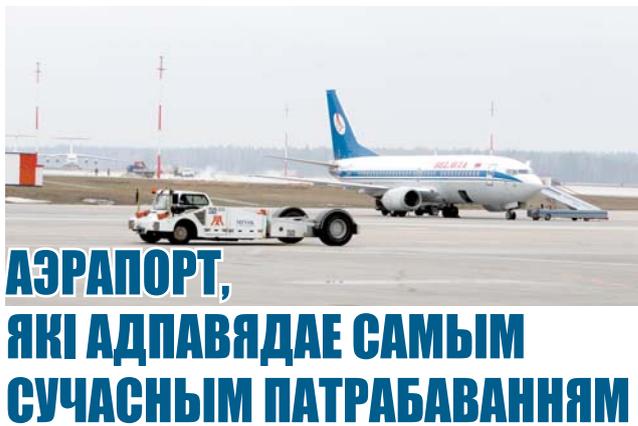
— Размова наша напярэдадні іншага свята — вясновага... На вашым прадпрыемстве без малага 30 тысяч чалавек, абсалютная большасць, 86 працэнтаў, — жанчыны. Кіраваць, вядома ж, не проста. Асабліва — па сённяшнім часе. Што дапамагае?

— Найперш, магчыма, досвед і веданне справы. Я сама пачынала з паштальёнаў. Ды і потым па прыступках кар'ернай лесвіцы нікто мяне за руку не вёў. Для таго, каб навучыцца нешта рабіць, як ні банальна гэта гучыць, трэба... рабіць — не баяцца, не здавацца, планавать свой час, не шкадаваць сябе...

— ...Любімую.

—... Дай Бог, каб чалавека любілі іншыя: як мага даўжэй — бацькі, сужэнцы, дзеці і ўнучкі, каб былі сапраўдны сябры, павага ў калектыве. А калі да гэтага яшчэ і здароўя, удачы ды дабрабыту...

— Добрыя пажаданні. Дзякуй!
Валянціна ДОЎНАР.

АЭРАПОРТ, ЯКІ АДПАВЯДАЕ САМЫМ СУЧАСНЫМ ПАТРАБАВАМ

«Перад намі была пастаўлена задача да чэмпіянату свету па хакеі, які пройдзе ў Мінску, падрыхтавацца такім чынам, каб пасажыры змаглі ўбачыць сучасны аэрапорт, што адпавядае ўсім самым сучасным патрабаванням», — сказаў кіраўнік дэпартаменту. Ён растлумачыў, што адной з мэт праводзімай рэканструкцыі было пашырэнне ўнутранай плошчы аэравакзала. У выніку яго плошча павялічана на 9 тыс. кв.м.

Асноўная работа па першым этапе рэканструкцыі аэравакзальнага комплексу ўжо выканана. У далейшым прадоўжыцца ўстараненне існуючых недапрацовак, аднак да чэмпіянату свету ўсё гэта будзе скончана, запэўніў Уладзімір Косцін. Ён адзначыў, што такая задача пастаўлена ўрадам, а яе выкананне знаходзіцца на пастаянным кантролі дзяржаўных органаў. «Фактычна работа не спыняецца круглыя суткі. Гэта мы робім для таго, каб да чэмпіянату было ўсё на вышэйшым узроўні», — канстатаваў кіраўнік дэпартаменту.

Прадстаўнікі Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Беларусі адзначылі, што асноўныя будаўнічыя работы па рэканструкцыі

Каласальную работу па рэканструкцыі аэравакзала Нацыянальнага аэрапорта Мінск удалося правесці за вельмі кароткі прамежак часу. Такое меркаванне выказаў журналістам дырэктар дэпартаменту па авіяцыі Міністэрства транспарту і камунікацый Беларусі Уладзімір Косцін, перадае БЕЛТА. Учора кіраўнік аэрапорта прадставіў журналістам абноўлены і адкрыты памяшканні аэравакзальнага комплексу.

аб'екта, у якіх былі задзейнічаны арганізацыі ведамства, былі пачаты ў жніўні 2013 года.

Рэканструкцыя дзейнага аэравакзальнага комплексу ў Нацыянальным аэрапорце прадугледжвае акрамя пашырэння плошчы таксама змяненне знешняга аблічча аэравакзала, вонкавага інтэр'ера, стварэнне безбар'ернага асяроддзя. Размова ідзе аб поўнай замене сістэм ацяплення, кандыцыяніравання, асвятлення, аб наладжванні зручных зносін паміж паверхамі, для чаго ўстанавіліся некалькі эскалатараў і ліфтаў, у тым ліку панарамных. Акрамя таго, будуць адкрыты гандлёвыя кропкі і аб'екты грамадскага харчавання.

ФОТА БЕЛТА.

МЕТРО ЗНОЎ «МІНІРАВАЛІ»

Чарговае надзвычайнае здарэнне ў сталічным метры: у аўторак увечары праз ілжывае паведамленне аб мініраванні быў закрыты доступ пасажыраў на станцыю «Купалаўская».

Як паведамілі ў прэс-службе ГУУС Мінгарвыканкама, калі 19 гадзін да машыніста звярнуўся малады чалавек нападлітку, які сказаў, што на «Купалаўскай» рыхтуецца выбух. Для ўдакладнення інфармацыі заўнічка адрозна адваляў ў пакой міліцыі, а тым часам, каб абследаваць станцыю, быў абмежаваны прыток на яе пасажыраў. Праверка ніякіх небяспечных прадметаў не выявіла.

Падчас папярэдняга разбору было ўстаноўлена, што лжывае паведамленне пра мініраванне зрабіў 26-гадовы непрацуючы мінчанін. Асноўнай прычынай таму стаў нецвярозы стан маладога чалавека. У дачыненні да яго заведзена крымінальная справа, фігуранту можа пагражаць да пяці гадоў пазбаўлення волі.

ГУУС Мінгарвыканкама нагадвае, што заведама лжывае паведамленне пра небяспеку з'яўляецца злачынствам. Асоба, вінаватая ў яго здзяйсненні, не толькі панясе пакаранне, прадугледжанае адпаведным артыкулам Крымінальнага кодэкса, але і абавязана пакрыць нанесеную матэрыяльную шкоду.
Сяргей РАСОЛЬКА.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	Лот № 1. Вино плодородное крепленое «Добрый кум» 20 360 бутылок, первоначальная стоимость 252 464 000 белорусских рублей. Лот № 2. Вино плодородное крепленое «Смординовый аромат» 20 340 бутылок, первоначальная стоимость 252 216 000 белорусских рублей.
Собственник (владелец) имущества	ОАО «Витебский винодельческий завод»
Местонахождение (адрес) имущества	г. Витебск, ул. Покровская, 7
Информация об обременении	Арест хозяйственным судом Витебской области (залог ОАО «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк»)
Место (адрес), дата и время проведения торгов	г. Витебск, ул. «Правды», 32, каб. 323 26 марта 2014 года в 10.00
Справочная информация	Управление принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома, г. Витебск, ул. «Правды», д. 34. Заместитель начальника отдела Коржов Алексей Игоревич, тел./факс (80212) 60 09 09, Начальник отдела – Бураков Игорь Вячеславович, тел. (80212) 60 09 75
Условия и порядок проведения торгов	1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) не позднее 25.03.2014 на депозитный счет управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома № 3642903001037 в 200 филиале ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Витебск, МФО 635, УНП 300002505. Минимальная величина первого шага – 5% стоимости каждого лота. В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.
Утерянный страховой полис «Обязательное страхование гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории Республики Беларусь в количестве 1 штуки серии ВР № 3860300» в Представительстве Белгосстраха по Минскому району считать недействительным.	

Сяргей ДАЛІДОВІЧ, Антон КУШНІР, Ала ЦУПЕР.

На ўрачыстае мерапрыемства, якое таксама прымеркавалі да 110-годдзя прафсаюзнага руху Беларусі, у сталічным Палацы культуры прафсаюзаў сабралася больш за 400 жанчын з усіх рэгіёнаў Беларусі. Для іх арганізатары зладзілі канцэрт эстрадных выканаўцаў, выступленне інструментальнага ансамбля, а таксама падрыхтавалі сапраўдны сюрпрыз — на святочную сустрэчу завіталі нашы выдатныя фрыстайлісты Ала Цупер і Антон Кушнір, лыжнік Сяргей Далідовіч, якія не толькі атрымалі падарункі за спартыўныя поспехі ад нацыянальнага прафцэнтра, але і сказалі колькі ласкавых слоў нашым жанчынам.

— Мы, мужчыны, хвалюемся за ўсіх жанчын: і за бабуль, і за нашых маці, і за дачок, і за сяцёр, і, безумоўна, за жонак, пляменніц, вучаніц, — пашчэра, з усмешкай звярнуўся да прысутных **Антон Кушнір**. — Віншую вас з гэтым цудоўным днём — Жаночым днём — і зычу вам ад чыстага сэрца добрага здароўя і ўсяго найлепшага.

А вось для **Алы Цупер** Міжнародны жаночы дзень з'яўляецца двойным святам.

— У мяне ў жыцці так склалася, што 8-га сакавіка дзень народзінаў адзначае мой муж, — прызналася алімпійская чэмпіёнка. — А таму, калі да нас у гэты дзень прыходзяць госці, віншуюць спачатку яго, а ўжо пасля мяне.

Дарэчы, спорту прафсаюзны рух краіны дапамагае актыўна. Як прызнаўся «Звяздзе» **Аляксандр Паўлоўскі, дырэктар спартыўнага клуба Федэрацыі прафсаюзаў**, летась была зацверджана адзіная спартыўная алімпійская каманда, якая складаецца пакуль з 30 спартсменаў, для падрыхтоўкі Гульняў у Рыа-дэ-Жанейра.

— Мы робім мэтанакіраваны адбор такіх спартсменаў, якія б здолелі годна прадстаўляць краіну на чэмпіянатах Еўропы, свету, Алімпійскіх гульнях, — разважае **Аляксандр Іванавіч**. Лічу, што памер стыпендыі для такіх спартсменаў неаблагі — ад 300 да 1 тысячы долараў ЗША. Адметна, што амаль усе лепшыя спартсмены Беларусі са зборнай па веславанні

ЖАНЧЫН ПАВІНШАВАЛІ АЛІМПІЙЦЫ

Чэмпіёны Сочы Ала Цупер і Антон Кушнір павіншавалі жаночы прафактыў Беларусі з надыходзячым святам 8 Сакавіка.

на байдарках і каное з'яўляюцца прафсаюзнымі спартсменамі.

— Запрашэнне на ўрачыстасць атрымала яшчэ загадзя, і я вельмі ўдзячная прафсаюзам. А што тычыцца спорту, дык я, безумоўна, глядзела Алімпіяду. Напэўна, ужо ўсе ведаюць нашу Дар'ю Домрачаву, трохразовую алімпійскую

чэмпіёнку. Яе падтрымлівала ўся наша вёска Востраў, — прызналася Ірына Войцік, настаўніца Тухавіцкай музычнай школы, што на Ляхавіччыне, аўтар прафсаюзнага гімна Беларусі.

Тарас ШЧЫРЫ.
Фота Надзеі БУЖАН

Жанчыны вітаюць чэмпіёнку.

Сітуацыя

ЛАЗНІ І АТЭЛІ — «СЛАБАЕ ЗВЯНО»

На Віцебшчыне ў цэнтры ўвагі рэвізораў — жыллёва-камунальная гаспадарка. Нагадаем: Прэзідэнт распарадзіўся правесці сістэму ЖКГ у цэлым па краіне. Нягледзячы на тое, што адпаведны маштабны маніторынг у Прыдзвінскім краі будзе завершаны толькі ў маі, ужо зроблены першыя захады.

На жаль, менавіта ЖКГ па-ранейшаму выклікае шмат незадаволенасці з боку насельніцтва.

— Адным з недахопаў арганізацыйнай структуры ЖКГ з'яўляецца шматпрофільнасць прадпрыемстваў, утрыманне на балансе не ўласцівых галінаў аб'ектаў і вытворчасцяў: лазняў, гасцініц, камбінатаў бытавога і рытуальнага абслугоўвання і г.д. Усе яны з'яўляюцца стратнымі або нізкарэнтабельнымі. У выніку адбываецца адцягненне грашовых сродкаў на ўтрыманне такіх аб'ектаў замест накіравання грошай на мадэрнізацыю ўласнай галіны... На тэрыторыях Лепельскага, Талачынскага і Чашніцкага раёнаў функцыянуюць па два аналагічныя прадпрыемствы ЖКГ, што павялічвае выдаткі не толькі па ўтрыманні апарату кіравання прадпрыемстваў, але і іншыя, — паведамлілі «Звяздзе» ў Камітэце дзяржкантролю Віцебскай вобласці.

Каб зрабіць дзейнасць сістэмы ЖКГ больш эфектыўнай, прапанавана выключыць з відаў дзейнасці прадпрыемстваў «няпрофільныя» паслугі. Для кіравання прадпрыемствамі водазабеспячэння і водаадвядзення мэтазгодна стварыць адзін абласны водаканал — замест цяперашніх у Віцебску, Полацку, Наваполацку і Оршы. Апошняе дазволіць скараціць сабекошт паслуг па водазабеспячэнні і каналізацыі.

Ёсць таксама ідэя падзяліць функцыі заказчыка і выканаўцы, што дасць магчымасць павысіць кантроль за якасцю і аб'ёмам работ, якія выконваюцца. Ёсць прапанова аптымізаваць колькасць прадпрыемстваў у раёнах, якія аказваюць жыллёва-камунальныя паслугі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ДЛЯ ПАРУШАЛЬНІКАЎ МОГУЦЬ БЫЦЬ І ТАКІЯ «КВЕТАЧКІ»

Міністэрства гандлю ўзмоцніць кантроль за продажам кветак

Гэта адбываецца ўжо не першы раз: напярэдадні святкавання 8 Сакавіка Міністэрства гандлю нагадвае суб'ектам прадпрымальніцкай дзейнасці, якія рэалізуюць кветкавую прадукцыю, аб неабходнасці безумоўнага выканання патрабавання заканадаўства аб абароне правоў спажыўцоў і правілаў ажыццяўлення рознічнага гандлю. Гаворка ідзе пра абавязковую наяўнасць цэннікаў з указаннем найменша тавару, яго цаны, краіны паходжання і г.д. Пры гэтым усе падобныя аб'екты гандлю павінны ў абавязковым парадку захоўваць устаноўлены рэжым працы.

Мінгандлю ў бліжэйшы час плануе надаць пытанню захавання правілаў гандлю і патрабаванняў заканадаўства пры рэалізацыі суб'ектамі прадпрымальніцкай дзейнасці кветак і кветкавай прадукцыі асаблівую ўвагу. Да парушальнікаў будуць прымяняцца самыя жорсткія меры адказнасці — нават да закрыцця гандлёвых аб'ектаў.

Сяргей РАСОЛЬКА

Золотая мечта
ювелирная сеть

Ювелирная сеть
"Золотая мечта"
поздравляет
прекрасную по любви
женщину
с праздником 8 Марта!
Пусть в Ваших сердцах
всегда живет любовь,
и каждый день
радует заботой
и вниманием
родных и близких!

www.gold-dream.by

Организатор рекламной игры: ЧТУП "ПолонияПромТорг" УНП 391160716, свидетельство о регистрации рекламной игры №2312 от 27.02.2014 г. Выдано Министерством торговли Республики Беларусь, сроки проведения рекламной игры с 01.03.2014 по 12.05.2014

Рэзананс

«СПРАВА ФЕРМЕРА»: КАНФІСКАВАНА ПСІХАТРОПАЎ НА 600 МІЛЬЯРДАЎ

Па падазрэнні ў незаконным абарачэнні наркатыкаў супрацоўнікі ўпраўлення па наркантравлі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі сталічнага ГУУС разам з калегамі з Мінскай ДАІ затрымалі 37-гадовага менеджара адной з фермерскіх гаспадарак Мінскай вобласці. Пасля гэтага гісторыя пачала імкліва развівацца, прывёўшы да нечаканага фіналу...

Паводле інфармацыі прэс-службы ГУУС Мінгарвыканкама, усё пачалося з таго, што мужчына прыцягнуў увагу інспектараў парашэннем правілаў паркоўкі: яго «Мерседэс» стаяў на тратуары каля дома па вуліцы Ванеева. Ка-

лі супрацоўнікі дарожнай міліцыі вырашылі правесці кіроўцу, яго стан выклікаў пэўны падазрэнні і парушальніка даставілі на медагляд. Там урачы далі заключэнне: у крыві затрыманага — высокая канцэнтрацыя розных наркатычных рэчываў.

Як далей высветлілася, не толькі ў крыві. Пры аглядзе аўтамабіля аператыўнікі канфіскавалі два шпрыцы з экстракцыйным опіем, звыш 250 грамаў міксаў для курэння і больш за 500 грамаў псіхатропу для іх вытворчасці, электронныя вагі і спецыяльныя фасовачныя пакеты. Акрамя таго, былі знойдзены так званыя «маркі» (прамочаныя псіхатропным рэчывам паперкі, якія выступаюць у якасці гатовай да ўжы-

вання дозы) у колькасці 100 штук. Ад апошніх у сталіцы загінуў ужо не адзін чалавек.

Як меркавалі праваахоўнікі, большая частка спецыфічнага грузу прызначалася на продаж. Былі падста-

Было канфіскавана звыш 300 тысяч так званых «марак».

вы думаць, што дылер збываў яго так званым «тайніковым» метадам. Дарэчы, сам затрыманы — наркам са стажам, раней неаднаразова судзімы.

Меркаванні і аператыўныя меры прыемствы далі свой плён: міліцыянеры знайшлі тайнік, у якім нар-

кадылер захоўваў партыю інгрэдыентаў для вытворчасці сумесяў для курэння і «марак». «Сховішча» было пад мостам на разв'язцы праспектаў Дзяржынскага і Жукава. Аператыўнікі канфіскавалі адтуль каля 13 кілаграмаў парашку, з якога, па папярэдніх падліках, можна было вырабіць амаль 2 тоны міксаў для курэння і каля 2 мільёнаў так званых «марак».

Уначы былі праведзены дадатковыя мерапрыемствы па «справе фермера», як пачалі яе называць. Аператыўнікі ўстанавілі здымную кватэру затрыманага па вуліцы Кнорына, дзе было канфіскавана звыш 300 тысяч так званых «марак» (агульны кошт на «чорным рынку» складае больш за 30 мільярд рублёў) і 100 грамаў рэагенту для іх вы-

творчасці. Таксама быў знойдзены гараж дылера, дзе размяшчалася лабараторыя для вырабу сумесяў для курэння і «марак». У сумежы праваахоўнікі канфіскавалі 60 кілаграмаў асновы для вытворчасці «спайсу», 100 грамаў рэагенту і 5 кілаграмаў гатовых міксаў для курэння.

Агульная сума канфіскаванага (у выпадку, калі б дылеру ўдалося рэалізаваць свой «тавар») складала амаль 600 мільярд рублёў, перадае прэс-служба ГУУС Мінгарвыканкама. Ёсць падставы меркаваць, што затрыманы грамадзянін з'яўляецца адным з ключавых пастаўшчыкоў псіхатропаў у сталіцы.

Сяргей РАСОЛЬКА

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-23576 (назначение — здание нежилое, наименование — административное здание), площадью 1262,9 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-23075 (назначение — здание специализированное культурно-просветительского и зрелищного назначения 2 29 17, наименование — клуб с учреждением), площадью 521,0 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/34.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-25434 (назначение — здание нежилое 2 20 00, наименование — здание бани), площадью 103,4 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/36.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-19426 (назначение — здание нежилое 2 20 00, наименование — проходная), площадью 18,8 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-24114 (назначение — здание нежилое 2 20 00, наименование — здание КПП техотдела с пристройкой), площадью 467,1 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/35.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-25432 (назначение — здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей, в том числе автомобильные заправочные и газонаполнительные станции, 2 29 01, наименование — здание мастерских с двумя пристройками (складами)), площадью 2524,6 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/30.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-19429 (назначение — здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей, в том числе автомобильные заправочные и газонаполнительные станции, 2 29 01, наименование — мастерские), площадью 946,0 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/31.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-24392 (назначение — здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ 2 29 08, наименование — склад), площадью 56,6 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/6.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-19425 (назначение — здание нежилое 2 20 00, наименование — мастерские), площадью 504,0 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-19431 (назначение — здание нежилое 2 20 00, наименование — мастерские по ремонту автомобилей), площадью 593,0 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/22.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-19427 (назначение — здание нежилое 2 20 00, наименование — мастерские по ремонту оборудования), площадью 423,6 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-19432 (назначение — здание нежилое 2 20 00, наименование — склад), площадью 361,1 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-19435 (назначение — 2 20 00 здание нежилое, наименование — служебное помещение), площадью 67,9 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/25.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-24369 (назначение — здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ 2 29 08, наименование — склад ОГМ), площадью 43,3 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/2.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-23394 (назначение — здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения хранилищ 2 29 08, наименование — склад хранения утильной резины с пристройкой), площадью 47,4 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/5.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-25435 (назначение — здание специализированное коммунального хозяйства, наименование — уборная на 8 очков), площадью 25,9 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/17.	

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-24371 (назначение — сооружение неустановленного назначения 3 99 99, наименование — беседка), площадью 11,5 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/4.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-25009 (назначение — сооружение специализированное автомобильного транспорта и автодорожного хозяйства 3 06 02, наименование — эстакада), длина 16,2 м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/15.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-25017 (назначение — сооружение неустановленного назначения, наименование — дымовая труба), высота 15,0 м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/16.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-25438 (назначение — сооружение специализированное коммунального хозяйства 3 10 00, наименование — двор асфальто-бетонное покрытие), площадью 18767,0 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/32.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-25006 (назначение — сооружение неустановленного назначения 3 99 99, наименование — сооружение благоустройства), площадью 451,0 кв.м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/11.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-25436 (назначение — сооружение специализированное коммунального хозяйства 3 10 00, наименование — забор кирпичный), протяженностью 603,7 м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/33.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-25011 (назначение — сооружение специализированное автомобильного транспорта и автодорожного хозяйства 3 06 02, наименование — очистные сооружения мойки), расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/14.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-24370 (назначение — сооружение специализированное складов, хранилищ 3 11 00, наименование — емкость), объемом 25,0 м.куб., расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/3.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-25007 (назначение — сооружение специализированное энергетики 3 08 00, наименование — осветительная мачта), высота 22,5 м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/13.	
- Капитальное строение, инв. № 25014 (назначение — сооружение специализированное коммунального хозяйства 3 10 00, наименование — ливневая канализация), протяженностью 440,8 м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/10.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-25010 (назначение — сооружение специализированное коммунального хозяйства 3 10 00, наименование — водопровод), протяженностью 160,2 м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/9.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-25015 (назначение — сооружение специализированное коммунального хозяйства 3 10 00, наименование — водопровод), протяженностью 162,6 м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/8.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-25012 (назначение — сооружение специализированное трубопроводного транспорта 3 06 04, наименование — наружный газопровод), протяженностью 38,5 м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/12.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-25008 (назначение — сооружение специализированное коммунального хозяйства 3 10 00, наименование — тепловые сети), протяженностью 107,7 м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64/7.	
- Капитальное строение, инв. № 410/С-24280 (назначение — сооружение специализированное энергетики 3 08 00, наименование — электрические сети), протяженностью 655,7 м, расположенное по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64.	
- Объекты озеленения, расположенные по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64.	
- Реклама.	
- Корректор газа СПГ-761.	
- Теплосчетчик ТЭМ-05м-1 Ду 50.	
- Водогрейный котел «Вагнер ВК-600».	
- Котельная газовая горелка МАГ-71Z с панелью управления «Klamke» KL 11/2 и комплектующими.	
- Водонагреватель латунный ВВП-1.	
- Пожарная сигнализация в здании общежития.	
- Пожарная сигнализация в ремонтных мастерских.	

Обременения на объект со стороны 3-х лиц	1. Нежилые помещения на первом этаже 2-этажного здания клуба, арендуемой площадью 36,3 кв.м сроком по 31.05.2018 г. 2. Нежилые помещения на первом этаже 2-этажного здания клуба, арендуемой площадью 43,8 кв.м сроком по 01.12.2015 г. 3. Нежилые помещения на первом этаже 2-этажного здания клуба, арендуемой площадью 46,8 кв.м сроком по 30.06.2018 г. Часть крыши здания, арендуемой площадью 48,76 кв.м сроком по 01.07.2014 г.
Земельный участок	Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 420850100001007927, площадью 3,1103 га (назначение — земельный участок для размещения объектов автомобильного транспорта 1 12 02) по адресу: г. Волковыск, ул. Советская, 64. Примечания: земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земли, находящиеся в прибрежных полосах водных объектов согласно ст. 77 Кодекса Республики Беларусь от 15.07.1998 г. № 191-З (ред. От 08.07.2008 г.) Водный кодекс Республики Беларусь, код — 1, площадью 0,5343 га; земли, находящиеся в водоохраных зонах водных объектов вне прибрежных полос, согласно ст. 77 Кодекса Республики Беларусь от 15.07.1998 г. № 191-З (ред. От 08.07.2008 г.) Водный кодекс Республики Беларусь, код — 2, площадью 2,5761 га.
Начальная цена продажи	6 086 571 840 (шесть миллиардов восемьдесят шесть миллионов пятьсот семьдесят одна тысяча восемьсот сорок белорусских рублей с учетом НДС)
Сумма задатка	304 328 592 (триста четыре миллиона триста двадцать восемь тысяч пятьсот девяносто два) белорусских рубля
Продавец	Филиал «Автобусный парк № 4 г. Волковыск» 231900, г. Волковыск, ул. Зенитчиков, 27. Тел. 20918
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 301 257 917 0017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225.
Аукцион состоится 17 марта 2014 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209.	
К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; <i>юридическим лицом — резидентом Республики Беларусь</i> — копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; <i>индивидуальным предпринимателем</i> — документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона; <i>юридическим лицом — нерезидентом Республики Беларусь</i> — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом — документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица — доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном порядке организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов по названной аукционистом цене. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.	
Извещение о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 02.11.2013 г.	
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30.	
Последний день приема заявлений — 12 марта 2014 г. до 15.00.	
Телефоны для справок: 41-98-32, 41-98-34 — Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки».	

Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения

Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения

Фота Марыны БЕГУНЮКОВЫЙ.

V — ЗНАЧЫЦЬ ВЯСНА...

Сустрэліся днямі з прыяцелькамі. «Уяўляеце, — падзялілася адна, — ехала сёння з малым у метро, і ён заснуў на руках. Дык нейкі мужчына, убачыўшы, як я, нібы качка іду з малым і вялізнай сумкай, моўчкі ўзяў і дапамог даянаваць рэчы да машыны. Прычым відаць, што не з мэтай заляцання — мажны такі, сівы дзядзечка, проста ўзяў і дапамог». — «Нечакана, тым больш прыемна, — пагадзілася другая. — А ў мяне днямі была гісторыя ў краме — адной рукой пакупкі выкладваю, другой малую трымаю, каб далёка не збегла. І адзін малады чалавек раптам кажа: «Давайце я за вас заплачу». Я адмаўляюся, а ён не слухае, заплаціў, малой памахаў і пайшоў». Тут і я прыгадала, што надоечы бачыла відавочнае-неверагоднае — у дзіцячай паліклініцы тата з сынам прапусціў наперад сябе маладую маму з дачкой. Проста так — бо ўбачыў, што маленькая дзяўчынка стамілася і пачала ўжо капрызіць. Ды яшчэ сыну сказаў: маўляў, мы ж з табой мужчыны, можам і пачакаць... І гэта ў паліклініцы, дзе за «я толькі спытаць» могуць жыўцом з'есці!

Мы ўтраіх здзівіліся і пачалі перабіраць варыянты, што такое вялізнае і ў якім лесе магло здохнуць. Не тое каб у чуласць суайчыннікаў зусім не верылася, але ўсё ж, пагадзіцеся, далёка тыповаму сталічнаму жыхару да добрага самарыцяніна. «Дзень раптоўнага праўлення дабрыні ўжо быў у лютым, — уголас разважалі сяброўкі, — 8-га сакавіка яшчэ не надыйшло...»

— Дзяўчаты, — кажу, — дурніцы вы. Гэта ж проста прышла!
— І што з таго? Мужчыны на кароткія спадніцы рэагуюць? — не паверылі сяброўкі.

— Ды пры чым тут спадніцы? Проста і цяпле стала, і святлей. І людзі, прынамсі жанчыны, часцей пачалі ўсміхацца — хто блізім, хто сустрэчным, хто ўласным думкам. А чалавеку, які знутры ад усмешкі свеціцца, міжволі хочацца зрабіць што-небудзь прыемнае.

Я зусім не прэтэндую на непаўторнасць і выключную праўдзівасць гэтай тэорыі. Але, напрыклад, нейрапсіхолагі таксама адзначаюць, што з надыходам вясны, павелічэннем светлавога дня ў большасці людзей паляпшаецца настрой, актывізуецца абмен рэчываў, яны лепш сябе адчуваюць і схільныя лічыць сябе шчаслівымі. А шчаслівы чалавек настроены на тое, каб усім навокал таксама было добра. Галоўнае — не збіць гэты настрой раздражнёнасцю і незадаволенасцю, не «падрэзаць крылы» вясны на ўзлёце. Таму — памятаеце запавет барона Мюнхгаўзена? — усміхайцеся, спадары і спадарыні (ад нас, дамы, залежыць нават больш — з той банальнай прычыны, што нас, па падліках Белстата, у Беларусі амаль на паўмільёна больш, чым мужчын). Усміхайцеся! Калі нямецкі барон вас не натхняе, прыслухайцеся да мудрасці Барыса Акуджавы: кажыце адзін аднаму кампліменты, дзякуйце за ўсе тыя прыемныя дробязі, якія робяць вам і дзеля вас блізкія і нават далёкія людзі... Бо правіла бумеранга ніхто не адмяняў, і ў такім выпадку — гэта цудоўна!

«Мам! — бяжыць да мяне з гульнявога пакоя радасная дачка. — А мяне Ярык цукеркамі пачаставаў!» І хоць я катэгарычна супраць цукерак у дзіцячым садку, але бяромся за рукі і ідзем дзякаваць маленькаму кавалеру. Каб не развучыўся.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Сямейная Газета

Выпуск № 3 (7)

■ Раўненне на...

У Беларусі, паводле статыстыкі, найчасцей разводзяцца параўнальна маладыя пары, якія пражылі ў шлюбе 5–9 гадоў. Кажуць, маўляў, справа ў грошах і адсутнасці паразумення. А вось Іван Васільевіч і Інэса Аляксееўна ДАВЫДОўСКІЯ разам ідуць па жыцці ўжо амаль паўстагоддзя. Улетку збіраюцца святкаваць залатое вяселле. І ўпэўнены, што гэта — не мяжа, і што для моцнай сям'і куды больш важны не матэрыяльны «падмурак», а каханне, павага і цяпленне ў адносінах адно да аднаго.

— 50 гадоў разам — гэта па сённяшнім часе сакрэт трывалага і, галоўнае, шчаслівага шлюбу?

— Напэўна, трэба было моцна кахаць, каб гэта пачуццё захаваць на працягу ўсіх гадоў, і каб любові з лішкам яшчэ на 75-годдзе сумеснага жыцця застаўся, — зусім па-дзявоцку сумеўшыся, смяецца Інэса Аляксееўна. — Ці ёсць яно ў нас цяпер? Не ведаю, хай Іван Васільевіч скажа.

— Ёсць, ёсць! А калі хто сцвярджае, быццам праз год-другі пасля шлюбу рамантыка сыходзіць на нуль, то гэта глупства, — без усякіх антытоній дадае муж. — Трэба ўсё рабіць з поўнай аддачай — і жыць, і кахаць, і працаваць. Над тым, каб сям'ю моцную захаваць, у тым ліку.

— Нават калі палкае пачуццё крыху згасе, застаецца ж узаемапавага. Калі вырашылі стварыць сям'ю, трэба сур'ёзна падысці да падобнага рашэння, бо яно, бадай, самае важнае ў жыцці.

Фота Марыны БЕГУНЮКОВЫЙ.

УРОК ЛЮБОВІ АД «ЗАЛАТОЙ» ПАРЫ

Інэса Аляксееўна і Іван Васільевіч у свой час так і зрабілі. Абое вучыліся ў чыгуначным інстытуце ў Гомелі. Пазнаёміліся, калі старшаккурснік-завочнік прыехаў на практыку — праўда, зусім не падчас яе, а на ўніверсітэцкіх спаборніцтвах па валейболе. Потым год сустрэкліся, прыглядаліся адзін да аднаго. І нават пажаніўшыся, яшчэ пэўны час жылі паасобку, сустрэкаючыся толькі па выхадных — Іван ужо абараняў дыплом і працаваў па размеркаванні, а Інэса яшчэ вучылася на дзённым аддзяленні ВНУ ў Гомелі. «Як жылі? А проста верылі адно аднаму, не было думкі, як гэта ён цэлы год без мяне», — з

пяшчотай у голасе згадвае «залатая» нявеста.

Абое — ганаровыя чыгуначнікі, практычна ўсё жыццё адпрацавалі на транспарце. «Гэта ж які каласальны запас цяплення патрэбен?» — не ўтрымаліся мы. — «Цяпленне, напэўна, неад'емная частка кожнай добрай сям'і, — пагаджаецца Інэса Аляксееўна. — Але не толькі ў ім справа, а яшчэ ва ўменні зрабіць крок насустрач адзін аднаму. Трэба ўмець своечасова спыніцца, можа, крыху памаўчаць або стварыць такую атмасферу, каб пазбягаць спрэчак і сварак па дробнай нагодзе. Ты саступіш — табе саступяць, вось і лад захаваны, і ўсім добра».

— Шчыра — мы шчаслівыя. Муж у мяне («Адварніся, калі ласка, на хвілінку», — просіць жанчына. — Аўт.) залаты і цудоўны. Гэта чалавек, якому я заўжды верыла і веру, і пра наша сумеснае жыццё на 100% я ўзгадваю толькі добрае.

— Мы разам вырасталі дзвюх дачок, пабудавалі дзве дачы і лазню, пасадзілі сад, — пералічвае Іван Васільевіч. — Сыноў, праўда, да поўнага выканання «плану» няма, затое ёсць два надзейныя зяці, тры ўнучкі, нашы сонейкі, — хіба гэта не радасць?

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

■ Наш метад

ТАТЫ БЯРУЦЬ ІНІЦЫЯТЫВУ Ў СВАЕ РУКІ

Рух школ для маладых бацькоў упэўнена пашыраецца. У Гомелі прайшоў міжнародны семінар па стварэнні тата-школ і мама-школ у Беларусі, арганізаваны грамадскім аб'яднаннем «Клуб Ільвоў».

Гэты беларуска-шведскі праект стартаваў у нашай краіне ў 2009 годзе. Сёлета ўдзельнікі семінара прыехалі дзяліцца досведам з розных гарадоў Беларусі: Гомеля, Светлагорска, Мінска, Нясвіжа, Краснаполля, Бабруйска і г. д. Трэнерамі і кансультантамі выступілі Матс Бергерэн (Швецыя), Уладзімір Марцанюк (Украіна), Мікалай Яромін (Расія), а таксама беларусы Андрэй і Наталля Тураўцы.

Усе яны ўпэўнены, што роля бацькі ў сям'і куды большая, чым быць здабытчыкам. Каб паступова з цягам часу не страціць духоўнай сувязі з дзецьмі, ды і ўсімі членамі сям'і, трэба пастаянна падтрымліваць стасункі, і пачынаць гэта лепш за ўсё яшчэ да нараджэння нашчадкаў. Менавіта таму самыя адказныя бацькі рыхтуюцца да родаў разам з будучымі матулямі. Вось і цяпер, у прыватнасці, у адной з чатырох груп, дзе рыхтавалі будучых мадэратараў, размова ішла пра

эмацыйны свет цяжарнай жанчыны. У другой — аб выхаванні немаўлят і правільным кантакце з імі. Тэмы самыя розныя, з якімі штодня сутыкаюцца бацькі на практыцы: у чым розніца ў выхаванні папярэдняга пакалення і сённяшняга, як пазбегнуць рознагалосся бацькоў пры выхаванні...

Вядома, што чвэрць разводаў прыпадае на першыя год-два пасля вяселля, калі сям'я праходзіць выпрабаванне нараджэннем дзіцяці і ў ёй

змяняюцца прыярытэты, з'яўляюцца праблемы, крыху ўціхаюць пачуцці. Таму адна з задач тата-школ — дапамагчы пазбегнуць памылак у сямейным жыцці і такім чынам прадухіліць разводы.

У рух прыцягнуты бацькі, якія маюць пэўны асабісты досвед бацькоўства. Прычым узрост і адукацыя не маюць значэння: побач і псіхолагі, і «тэхнары». Многія, прайшоўшы самі навучанне ў тата-школе, становяцца мадэратарамі і засноўваюць новыя школы для татаў. Дарэчы, удзельнікамі могуць стаць нават патэнцыяльныя бацькі. Усе сустрэчы праходзяць у фармаце дыскусіі і абмеркаванняў, а значыць, дынамічна і цікава. Напрыклад, на адным з заняткаў таты вучацца спавіваць ляльчэнае немаўля, надзяваюць яму падгузкі. На заняткі запрашаюцца дзіцячы псіхолаг, педыятр, іншыя спецыялісты.

Удзельнікі семінара ў Гомелі не толькі ўзбагаціліся тэорыяй, але і сталі ўладальнікамі каштоўнага вопыту. Самі папрацавалі ў групах у якасцях мадэратараў, самі мадэлявалі работу тата-школы. І цяпер многія рашуча настроены ў хуткім часе адкрыць свае тата-школы не толькі ў вялікіх гарадах, але і ў райцэнтрах: Светлагорску, Краснаполлі, Уваравічах.

Ірына АСТАШКЕВІЧ

ЛЮБОЎ — ГЭТА БОНУС

Фота Анастасія КІШЧУКА

«Мне ў жыцці не пашанцавала — мяне ўдачырылі!» Гэта прызнанне амерыканскай дзяўчыны, якую ўсе лічылі шчаслівай. Яе ўдачырыла вельмі прыстойная сям'я. Аднак дзяўчына са слязямі распавядала, як усё дзяцінства жыла ў страху ў чымсьці правініцца. Яна памятала, што яе зневажалі, яна адчувала, што раздражняе, што яе не любяць... Да пераходнага ўзросту ў яе была адна мэта — вызваліцца ад ненавісных бацькоў, аб якіх калісьці марыла.

Мне здалася, што такая сітуацыя не можа адбыцца недзе ў нас... Яна нагадвае казку са злой мацахай. Але я памылялася. Зразумела гэта, калі пачула прызнанне адной жанчыны, якая ўсынавіла хлопчыка некалькі гадоў таму: «Я не люблю яго... У мяне да яго два пачуцці: або ён мяне раздражняе, або я да яго абьякавая. Але калі яго вярнуць у дзіцячы дом, то мне будзе яшчэ горш...» Жанчына сказала, што не можа прымусіць сябе любіць. Не нарадзілася ў яе сэрцы любоў да прыёмнага сына, і ўсё тут.

Наогул, ці можна прымусіць сябе любіць? Больш за ўсё мяне ўразіла адкрыццё, што любоў да дзяцей — гэта праблема не толькі прыёмных сем'яў. І не толькі праблема адносін паміж дарослымі і дзецьмі. Проста ўсынаўленне падобнае да павелічальнага шкла. Яно робіць заўважнымі тыя нашы якасці альбо хібы, пра якія мы, магчыма, і не здагадаліся. І тыя праблемы, якія становяцца відавочнымі ў біялагічных сем'ях толькі з цягам часу, калі бывае ўжо складана нешта выправіць, ва ўсынавіцеляў «выстрэльваюць» амаль адразу, і гэта, у пэўнай ступені, дае шанц...

Псіхолаг Наталля ШЭХ — не толькі спецыяліст у галіне ўсынаўлення, але і сама ўсынавіла некалькіх дзетак. Яна стала першай, з кім мы абмяркоўваем гэту няпростую тэму.

— **Наталля, з якімі праблемамі часцей за ўсё звяртаюцца да псіхолага бацькі, якія ўсынавілі ці ўдачырылі дзіця?**

— Часцей прыходзяць з прэтэнзіямі, што дзіця «не так сябе паводзіць». Звычайна, калі пачынаеш развіваць тэму, «капаць глыбей», то выходзіць, што дарослы проста не прымае дзіця.

Памятаю, Центр усынаўлення праводзіў маніторынг у групе ўсынавіцеляў, у якіх дзеці знаходзіліся каля двух месяцаў. У мяне тады адбылася паказальная гутарка адразу з двюма жанчынамі па тэлефоне.

Адна мама кажа: «Мы не спім ноч, дзяўчынка крычыць, плача, усё робіць як быццам бы назло, але мы ўсё адно вельмі рады і шчаслівыя, ад таго, што наша малая з намі».

Другая мама распавядае: «Дзіця не спіць, гарлапаніць, плача, мы вельмі стаміліся. Мы і падумаць не маглі, што будзе ўсё так жудасна і цяжка. Разумею, што з гэтага нервовага малага нічога добрага не выйдзе. Мы адчуваем, што ён не наш, не нашай «пароды», усё не тое... Мы не ведаем, што цяпер рабіць».

Пачатак у абедзвюх мам быў аднолькавым, практычна слова ў слова. Проста адны бацькі адразу прынялі дзіця, а другія не змаглі зрабіць гэтага... адразу. Такой сям'і патрэбна больш часу на адаптацыю і дапамога спецыялістаў.

— **Што значыць «не прынялі»? Чула, што некаторыя ўсынаўляюць дзіця па рэкамендацыі, напрыклад, супрацоўніка дзіцячага дома. Можа, таму і ўзнікае такое «непрыманне»?**

— Некаторыя будучыя бацькі чакаюць, што за іх зробіць выбар (маўляў, каго прапануюць, таго і вазьму), іншыя просяць рэкамендацыі выхавальніка ці валанцёра, а хтосьці вельмі доўга выбірае, гартае асабістыя справы дзяцей і знаёміцца з імі... Непрыманне дзіцяці не залежыць ад таго, якім чынам трапіла дзіця ў сям'ю. Але менавіта тыя, хто прыходзіць з падобнай праблемай,

казалі пра тое, што ім ледзь не навязалі дзіця. На мой погляд, гэта прыцягнутае за вушы апраўданне. Рашэнне прымаюць дарослыя людзі, а не падлеткі, якім шмат можна прабачыць з-за іх «няспеласці».

— **Як дапамагчы бацькам, якія раптам зразумелі, што не могуць прыняць дзіця?**

— Думаю, што такім бацькам лепш звярнуцца па дапамогу да псіхолага. Трэба памятаць, што важна не толькі агучыць сваю праблему, але і мець жаданне змяніць сітуацыю, магчыма, змяніць свой погляд, паводзіны... Гэта першы крок да вырашэння любой праблемы. Далей будзе сумесная праца гэтай сям'і і спецыялістаў. Пакуль мы жывыя, усё застаецца магчымым, асабліва з якаснай дапамогай.

— **Які і чаму, на ваш погляд, узнікае «нелюбоў» да дзіцяці?**

— Прычыны бываюць розныя. Магчыма, інфантальнасць дарослага, гэта значыць, чалавек недастаткова развіты душэўна. Вядома, гэта не значыць, што такі ўсынавіцель не здольны палюбіць. Але для гэтага трэба працаваць над сабой. На жаль, звычайна такія людзі больш схільныя абвінаваціць дзіця ў сваёй няздольнасці палюбіць. Маўляў, дзіця нейкае «не такое».

Другая прычына — рэўнасць. Памятаю адну пару ўсынавіцеляў, што звярнулася па дапамогу. Аказалася, што ўсынаўленае дзіця да таты хіліцца, а да мамы — не. Жанчына кажа: «Гэта ж я хацела дзіця». А тое нават не есць, пакуль тата не прыйдзе. Мама спачатку злועца, а потым наогул пачынае ненавідзець малое. У падобных выпадках працаваць трэба з усёй сям'ёй.

Думаць, перажываць, змяняць рашэнне можна (і нават трэба) на этапе ДА ўсынаўлення. Калі гэты крок ужо зроблены, то неабходна проста працаваць над тым, каб выгадаваць дзіця, адпавядаць бацькоўскай ролі.

Бацькі могуць параўноўваць усынаўленае дзіця са сваім кроўным, часцей за ўсё прайграе ўсынаўленае: не ўпісваецца ў стандарты «маё дзіця».

Могуць быць і іншыя праблемы. Напрыклад, складанасці ў адаптацыі і дзіцяці, і дарослых. У любым выпадку кожная сітуацыя індывідуальная, і працаваць, адпаведна, таксама трэба індывідуальна.

— **Лічыцца, што пры ўсынаўленні самы складаны перыяд — адаптацыя дзіцяці ў сям'ю. У чым галоўная цяжкасць для дарослага?**

— У сітуацыі з усынаўленнем любоў — гэта, у першую чаргу, праца, асабліва спачатку. Дзіця ў перыяд адаптацыі сапраўды можа выклікаць у дарослага шмат негатыўных эмоцый і пачуццяў менаві-

та сваімі паводзінамі — яно можа ламаць, разбураць, крычаць, ладзіць істэрыкі, але... Дзіця не нясе адказнасці за рэакцыю дарослага чалавека на гэта. Так, прывыкнуць да новага члена сям'і і яго «выбрыкаў», практычна непазбежных падчас адаптацыі, няпроста. Але і дзіця не прывыкла жыць у сям'і і ў любові. Усынаўленае дзіця не заўсёды ведае, як адказаць на пачуцці, на клопат, таму што яно жыло ва ўмовах, дзе часцей за ўсё не даводзіцца казаць пра такія рэчы. Звычайна пасля перыяду адаптацыі ўсё наладжваецца, дзіця і бацькі прывыкаюць адно да аднаго.

— **А калі і пасля перыяду адаптацыі бацькі не змаглі палюбіць дзіця?**

— Чалавеку спачатку трэба самому разабрацца, што такое для яго любоў да дзіцяці і ці патрэбна яна яму. Калі для дарослага сітуацыя нелюбові не ўяўляе праблемы — то і пытанню ніякіх няма. Насамрэч ёсць людзі, якія так і пражылі сваё жыццё, не адчуўшы гэтага пачуцця ні да каго. Некаторыя нават і не падазраюць, чаго яны пазбаўлены. Калі ж адсутнасць любові да усынаўленага дзіцяці прыгнятае бацькоў, то можна пашукаць варыянты, як жыць далей. Прыняць такое жыццё як дадзенасць і проста клапаціцца пра дзіця. Паспрабаваць быць для яго прыкладам, стаць тым чалавекам, якога сын ці дачка будуць паважаць, да каго будуць імкнуцца быць падобнымі. Знайсці прыклад бацькоў-усынавіцеляў, якія змаглі палюбіць дзіця і даведацца, як жа ў іх так атрымалася.

Горш, калі сваё «непрыманне» дарослы будзе адгрываць на дзіцяці, пераносіць на яго свой негатыў, сваю душэўную неўладкаванасць, пачуццё крыўды, віну, злосць. Думаю, што праблемы з такім дзіцем пачнуцца бліжэй да пераходнага ўзросту. Бо да яго падыходу дзіця можна неяк трымаць у пэўных рамках, нават калі бацькі яго трымаюць ці крыўдзяць. У пераходным узросце дзіця становіцца больш самастойным, і таму можа пачаць працівіцца такім адносінам сваімі паводзінамі. Дзіця пратэстуе і выдае ўсё пасянае ў яго жыццё.

Некаторыя спецыялісты мяркуюць, што галоўнае — даглядаць дзіця, працягваюць клопат і адказнасць. Але без любові жыць разам, гадаваць, развівацца цяжка і бацькам, і дзіцяці. Дарослым, якім цяжка прыняць дзіця, абавязкова неабходна адводзіць час для папаўнення сваіх душэўных сіл, таму што без падмацавальнай сілы любові на выхаванне выдаткоўваецца значна больш энергіі. Камусьці для гэтага трэба паглыбіцца ў цікавую працу, камусьці — рэгулярна бегаць трушком, гуляць у парку, плаваць у басейне ці хадзіць у лазню, маляваць, вышываць — заняцця чым заўгодна, што дае задавальненне, дапамагае прывесці думкі ў парадак і здабыць душэўную раўнавагу.

Мы можам тэхналагічна апісаць, што і як рабіць, але часам жыццё

не ўкладваецца ні ў якія рамкі. Так, чалавек можа рабіць усё правільна, але любоў так і не прыйдзе.

Часам усынаўленне параўноўваюць са шлюбам: маўляў, два некалі чужыя чалавекі становяцца роднымі. Але ўсынаўленне — гэта не шлюб, гэта не партнёрскія адносіны. У шлюб уступаюць двое дарослых, раўнае быць разам прымае кожны самастойна. Пры ўсынаўленні за дзіця вырашаюць іншыя. Пры ўсынаўленні не ствараецца сям'я, дзіця прымаецца ў сям'ю. Шлюб можна скасаваць, зноў жа, па ўзаемнай згодзе. Падобных эксперыментаў з дзецьмі не павінна быць. З дзіцем, калі няма пачуцця радасці, пашчоты і любові, павінна быць пачуццё адказнасці. Думаць, перажываць, змяняць рашэнне можна (і нават трэба) на этапе ДА ўсынаўлення. Калі гэты крок ужо зроблены, то неабходна проста працаваць над тым, каб выгадаваць дзіця, адпавядаць бацькоўскай ролі.

Прывыкнуць да новага члена сям'і і яго «выбрыкаў», практычна непазбежных падчас адаптацыі, няпроста. Але і дзіця не прывыкла жыць у сям'і і ў любові.

— **Па якіх прычынах бацькі адмаўляюцца ад усынаўленага дзіцяці?**

— Звычайна людзі здаюцца, калі не бачаць сумеснай будучыні. Я ведаю ўсынавіцеляў, якія пражылі з дзіцем сем гадоў, але вырашылі пасля адмовіцца ад хлопчыка. Гэтыя людзі сапраўды шмат зрабілі, каб захаваць дзіця ў сям'і, яны імкнуліся быць яму добрымі бацькамі. Але ў нейкі момант адчулі, што іх жыццё развальваецца. І каб яго аднавіць, вырашылі зрабіць гэты крок. У гэтай сітуацыі шкада ўсіх: і бацькоў, і дзіця. Бацькі «з'ядаюць» сябе, адчуваюць страшна вінаватымі за тое, што адмовіліся ад дзіцяці. На жаль, без наступстваў такое не праходзіць.

Бываюць і іншыя выпадкі. Напрыклад, памятаю пару, у якой было двое сваіх малых. Яны ўсынавілі дзіця і праз паўгода падалі дакументы ў суд на адмену. Яны не толькі не паспелі палюбіць дзіця, але нават не далі сабе шанцу. Занадта хутка адштурхнулі малое. Нават не паспрабавалі яго прыняць, ім бачылася, што яны яго не палюбляць ніколі...

Многія менавіта з-за страху, што не змогуць палюбіць дзіця, не адважваюцца на ўсынаўленне. А на адмену ўсынаўлення ідуць тыя, хто так і не здолеў палюбіць. На шчасце, такія выпадкі здараюцца вельмі рэдка. Як правіла, бацькі праз вялікую працу атрымліваюць жаданы бонус — любоў да свайго дзіцяці.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

Пытанне псіхолага

На пытанні чытачоў адказвае старшы выкладчык кафедры псіхалогіі Акадэміі паслядыпломнай адукацыі, псіхолаг з 16-гадовым досведам кансультавання Алена ОСІПАВА.

РЭЎНАСЦЬ «ПА-ДАРОСЛАМУ»

«Я вырасла ў шматдзетнай сям'і — старэйшая сястра і два малодшыя браты. Цяпер мы ўсе ўжо дарослыя, амаль ва ўсіх свае сем'і, але і пра бацькоў не забываемся, на святы прыязджаем, стараемся дапамагач у бытавых, дачных справах і г.д. Але чым далей, тым больш робіцца відавочна, што старэйшая сястра нас як быццам раўнае да бацькоў, імкнецца ўсю ўвагу перацягнуць на сябе: у размовах пастаянна скардзіцца на свае праблемы і хваробы, на дзень нараджэння заўжды просіць у падарунак грошы, хоць і ведае, што ў бацькоў пенсіі невялікія, у абмеркаванні рамонту хоча ўсіх пераспрачаць і пакінуць за сабой апошняе слова...»

З чаго гэта пачалося, па вялікім рахунку, незразумела. У дзяцінстве, як помніцца, нас бацькі не дзялілі на «ўлюбёнаў» і «нялюбых», стараліся кожнаму ўдзяліць увагу. Але сястра чамусьці лічыць, што ёй любілі і клопату не дадалі, яна была нам нянькай і з яе патрабавалі, як з дарослай, і цяпер за гэта як быццам патрабуе ад нас кампенсацыі. Мама з татам не хочучы нікога з нас крыўдзіць, таму стараюцца яе просьбы выконваць, а яны ўсё не заканчваюцца. На нашы заўвагі сястра рэагуе паблажліва — для яе мы на ўсё жыццё малодшыя і неразумныя. Як можна пазбегчы адкрытага канфлікту (мама вельмі перажывае, калі мы сварымся, а сястра ёй абавязкова раскажа пра гэта) і пры тым даць зразумець, што любоў і клопат патрэбныя ўжо бацькам, а не толькі ёй і нам — дарослым дзецьмі?»

Юлія, г. Гомель.

Юлія, вы добрая дачка, і вашы перажыванні наконт бацькоў зразумелыя.

Чалавечая памяць выбарчая, і дзеці, якія жывуць у адной сям'і, адну і тую ж сітуацыю могуць памятаць па-рознаму, таму ў кожнага дзіцяці ў сям'і складаюцца ўласныя, індывідуальныя ўспаміны пра дзяцінства, пра стаўленне да яго бацькоў, братаў і сясцёр, пра тыя абавязкі, якія даводзіліся выконваць. Верагодна, ваша сястра яшчэ з дзяцінства захавала нейкія крыўды на бацькоў. Часцей за ўсё, пасталеўшы і зрабіўшыся дарослым, дзіця разумее, чаму яго бацькі тады, у дзяцінстве, паводзілі сябе тым ці іншым чынам. І нават калі дзеянні бацькоў у дачыненні да іх дзяцей былі не зусім правільнымі, дарослае дзіця даруе ім гэта, бо ведае, што ў адносінах першасная ўсё ж любоў — бацькоў да дзяцей і дзяцей да бацькоў.

Ваша сястра ў сітуацыях, якія вы згадваеце, з'яўляючыся дарослай жанчынай, паводзіць сябе, як дзіця, патрабуючы грошы, падарункі, якія для яе з'яўляюцца кампенсацыяй чагосьці недаатрыманага, як ёй здаецца, у дзяцінстве. І, знаходзячыся ў стане дзіцяці, яна наўрад ці ў размове з вамі ці вашымі братамі пачуе довады дарослых людзей, бо ў нечым пакрыўджаная і на вас. Паспрабаваць мякка ўздзейнічаць на яе, магчыма, толькі праз іншых — аўтарытэтных для яе асоб (напрыклад, мужа ці іншых родных).

■ Фотаздымак з гісторыяй

БАБУЛІНА «ДРЭВА»

«Вельмі добра, што вы праводзіце такі конкурс, таму што цяперашнія фотаздымкі ўсе часцей захоўваюць у электронным варыянце, — піша нам з Лагойскага раёна настаўніца Коранскага вучэбна-педагагічнага комплексу дзіцячы сад-сярэдняй школы Тамара Рыгораўна Заянкоўская. — Я не супраць такога захоўвання здымкаў, але пагартаць альбомы — гэта ж зусім іншае адчуванне. Ніколі не думала, што ўзнікне жаданне напісаць ліст, але калі трапіла на здымак у сямейным альбоме, то ўспаміны разварушылі душу. Фотаздымак зроблены ў 1971 годзе бацькавым сябрам, які завітаў да нас у госці. На жаль, фота не вельмі добра захавалася, але асноўная наша басаногая кампанія на ім ёсць. Мяне (стаю на лаўцы) адзелі нават у новую сукенку «ў гарох». Побач са мной злева — мая аднакласніца Лена Ліплянін, а з другога боку — Таіса Варонька. У ніжнім радзе прыселі мае суседкі і сяброўкі: Люда Каптур, Аня Варонька, Марына Ціхановіч, Таня Каптур са сваёй маленькай сястрычкай Вольгай і Таня Ліплянін.

Мы ўсе выраслі, атрымалі адукацыю, маем сем'і, але раскажаць я хачу пра сваю бабулю Алену (яна ў белай хустачцы сядзіць на лаўцы) і яе сям'ю. Нарадзілася яна ў вёсцы Ганявічы (цяпер Лагойскі раён Мінскай вобласці) ў 1889 годзе. Шмат цяжкасцяў выпала на долю маёй дарагой бабулечкі.

Адно тое, што яна нарадзіла 11 дзяцей, пра многае можа сказаць.

Усе дзеці ў нашай Алены Рыгораўны нарадзіліся здаровенькія, але медыцына ў той час не заўсёды была здольная выраставаць ад хвароб, і таму трое дзетак, блізняты Адам і Пётра, а таксама Анэля, памерлі маленькімі. На сённяшні дзень у жывых засталіся тры дачкі: Зонька і Сабіна, якія жывуць у Мінску, і Яніна — мая матуля, якая ўжо доўгі час жыве з намі.

Бабуліна сям'я перанесла тры пажары. У час аднаго з іх мужа не было дома (быў на заробках у далёкай вёсцы), таму ратаваць дзяцей прыйшлося ёй самой, а потым з малымі жылі ў родных, пакуль не адбудавалі сваю хату. І так — уявіце! — тройчы. Але каб выжыць, сіл хапіла. Апошнюю хату я запомніла, таму што сама там нарадзілася. А як цяжка сям'ю было прыдбаць карову, каб мець малако для дзяцей! Жывёла каштавала так дорага, што трэба было прадаць надзел зямлі і зруб пад хату, ды яшчэ дабавіць цудам сабраных грошай.

А колькі гора прынесла Вялікая Айчынная вайна! Адночы ўсіх жыхароў вёскі Ганявічы сагналі ў свіран, аблажылі яго салямай і хацелі падпаліць разам з людзьмі. Страху нацярапеліся ўсе. Што выраставала жыхароў, ніхто не ведае, бо немцы раптам сабраліся і паехалі пасля размовы са сваім начальнікам.

Адзін з сыноў бабулі, Франц (у вёсцы звалі яго Прануком), якраз перад вайной пайшоў у салдаты (у 1940 годзе). Служыў у Ленінградзе, перанёс увесь жах блакаднага жыцця. Вярнуўся пасля вайны дадому, ажаніўся, удзельнічаў у асваенні цалінных зямель. У яго з жонкай Антанінай нарадзілася сямёра дзяцей. Але здароўе было падарвана вайной, і дзядзька Франук памёр у 1968-м.

У сям'і Марыі было пяцёра дзяцей. Але цётка памерла маладой, а потым сям'ю, а значыць, і маю бабулю, напаткала яшчэ адно гора — яшчэ школьнікам памёр бабулін праўнук Генадзь, унук цёткі Манькі (мой аднагодак).

Асобна трэба сказаць пра яшчэ адну дачку бабулі, Мальвіну, якая паўтарыла подзвіг сваёй матулі і нарадзіла адзінаццаць дзяцей. А замуж пайшла цётка пасля вайны, маючы ўжо сына, за чалавека, які меў ужо сваіх чацвёра дзяцей. Тут арыфметыка нескладаная — у сям'і гадавалася 15 дзяцей.

У час вайны загінуў дзядзька Паўла, які не трапіў на фронт з-за хваробы. Адночы пайшоў шукаць каня, які збег. Вёска знаходзілася сярод лесу, і, вядома, калі каго немцы сустракалі ў лесе, лёс таго быў вырашаны. Дзядзьку Паўлу расстралялі на месцы. У цёткі Веры на руках засталіся двое маленькіх дзетак.

Калі палічыць усіх нашчадкаў бабулі, ад дзяцей да праўнукаў, то атрымаецца лічба немалая: Манька (1912 г.н.) — 5 дзяцей, 18 унукаў; Паўла (1914 г.н.) — 2 дзяцей, 5 унукаў; Пранук (1916 г.н.) — 7 дзяцей, 10 унукаў; Мальвіна (1924 г.н.) — 11 дзяцей, 23 унукі; Яніна (1926 г.н.) — 2 дзяцей, 5 унукаў; Сабіна (1933 г.н.) — 2 дзяцей, 4 унукі; Зонька (1936 г.н.) — 2 дзяцей, 3 унукі.

Ужо даўно няма з намі нашай дарагой бабулі, але памяць аб ёй жыве ва ўнуках, праўнуках і прапраўнуках. Хоць і вельмі шкада, што з цягам часу мы губляем сувязь пакаленняў — яшчэ можам памятаць і мець стасункі з прадстаўнікамі ў другім калене, трэцім, але не больш».

Шаноўныя чытачы! Давайце пагартаем сямейныя альбомы разам! Фотаздымкі з гісторыяй (не больш за тры здымкі) дасылайце на рэдакцыйную пошту альбо электронную скрыню info@zvyazda.minsk.by. Аўтар найлепшага фота з гісторыяй будзе адзначаны каштоўным прызам.

Увага! Да ўдзелу ў конкурсе НЕ ПРЫМАЮЦА вясельныя фотасесіі, леташнія здымкі з курорта і сучасныя фота дзяцей. Арыгіналы дасланыя фотаздымкаў абавязкова вяртаюцца аўтарам.

Дзень нараджэння стварае вакол сябе адпаведную рытуальна-абрадавую прастору і задае свой сакральны час. У народным асяроддзі верылі, што на працягу сутак час мае неаднастайны характар. Напрыклад, няшчаснымі для нараджэння лічыліся поўнач і поўдзень, а таксама момант захаду сонца. Акрамя таго, існавала ўяўленне, што ў сутках ёсць шчаслівыя і нешчаслівыя хвіліны, гадзіны. У залежнасці ад таго, у які час нарадзіўся чалавек, такім будзе ўсё яго жыццё.

У ЯКІ ЧАС
НАРАДЗІЎСЯ —
ТАК І ПРАЖЫВЕШ

1. Калі дзіця нарадзілася ў прамежку ад поўначы і да поўдня, лічылі, што яно даволі хутка пачне хадзіць, гаварыць, вырасце рознабакова развітым чалавекам, у яго руках любая праца будзе спорыцца.

2. Другая палова дня, г. зн. час ад поўдня і да поўначы, лічылася менш спрыяльнай. У гэты перыяд сутак на свет з'яўляюцца людзі недаўгавечныя і непрыстасаваныя да жыцця, не адзначаныя добрым здароўем і жаданнем добра працаваць.

Нельга не ўлічыць і фактар, зафіксаваны ў этнаграфічных запісах, які вызначаў характар, тэмперамент, здароўе, шчасце ці няшчасце чалавека ў залежнасці ад пары года ў момант яго з'яўлення на свет:

3. Народжаныя ўзімку будуць людзьмі «мярзлявымі», але вельмі стараннымі, працавітымі. Пра такіх людзей у народзе кажуць: «на зімовыя дзедзях зямля трымаецца». Іх лічылі шчаслівымі.

4. Народжаным увесну, у прыватнасці, у сакавіку, усё жыццё не будзе хапаць самастойнасці, упэўненасці. Стаўленне да іх больш за іранічнае: «На марцовых (сакавіцкіх) людзей малая надзея, яны ўсё жыццё марцуюць і круцяцца, бы непрытомныя». Майскія дзеці «маюцца» ўсё жыццё, у той жа час яны таленавітыя, з іх выходзяць добрыя музыкі, артысты, спевакі.

5. Тыя, хто нарадзіўся ўлетку, звычайна запальчывыя, нястрыманыя, часам і злосныя. Толькі іх чамусьці ніхто не баіцца, бо, як той казаў, «з вялікага грому дажджу не бывае».

6. Народжаным увосень, калі ідзе збор ураджаю, прарочылі багацце, заможнасць, верылі, што яны будуць заўсёды мець добрую хату, вялікую сям'ю, значны капітал. Гаварылі так: «Калі дзіця родзіцца па восені, калі ўсяго многа на гумне й на агародзе, то кажуць, што тое дзіця, як вырасце, будзе багата жыць».

7. Няўдалым для нараджэння заўсёды лічылі выскосны год.

(Працяг будзе).

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

■ Маміны будні

ПРА «ЧАРОЎНЫ» КЛЮЧЫК

Адночы ў нас здарыўся невялікі казус. Цяпер смешна, але тыя суткі мы з мужам правялі ў трывожных пошуках... Справа ў тым, што падчас адказнай інтэрнэт-перапіскі наш татка амаль механічна даў малодшанькай пагуляцца ключык ад машыны, які выпадкова трапіў ёй на вочы. Адзіны ключык ад нашага адзінага сродку перамяшчэння на далёкія адлегласці! Бывайце, танцавальныя вечарыні, дзіцячы гурток па спевах на другім канцы Мінска, бабуліны маладзечанскія цукеркі, цешчыны бліны і іншыя гасцявыя праграмы!

Дарэчы, дзяцей у нас трое, і на вялікія адлегласці (за межы мікрараёна) мы выбіраемся выключна на машыне. Акрамя таго, майстэрня таты знаходзіцца за горадам.

Ну дык вось, атрымалася так, што тата быў дужа заняты, а дзяўчынка дужа настойлівая, а перапіска надта адказная, а ключык такі бліскучы... У выніку мы вечар карагодзілі вакол гадавалай Зосі. Яна радасна лыпала

вялікімі вочкамі, тыркала ў розныя бакі пальчыкам у адказ на наша «Зось, дзе ключык?». Мы папраціралі пыл пад усімі канапамі, ложкамі, камодамі, зазірнулі пад усе матрацы, ва ўсе магчымыя куты і закуткі, шуфлядкі і скрынкі на ўзроўні яе росту, перабралі цацкі, нават паразмаўлялі з хатнімі духамі і мелі намер даследваць унітаз на прадмет пацалення каштоўнасцяў (гадоў 6 таму пляменніца ў ім цацкі хавала, а знайшлі ўсё, калі папоп ліквідоўвалі). Старэйшы Сцяпан (чатыры з паловай гады) падчас гэтай катавасі глядзеў мультыкі і мімаходам заважыў, што «напэўна, гэта я ўзяў, але не памятаю, куды паклаў, а можа, і не браў, а можа, і браў»... Мы падумалі, што гэта яго дзіцячыя фантазіі і перацягванне ўвагі. Леглі спаць, вырашыўшы: пераначуем — болей пачуем.

Раніцай тата паехаў па справах на маршрутку, дзеці паснедалі, пагулялі, паглядзелі мультыкі... А пад абед галодны Сцяпан стаў шукаць сабе нешта, каб пад'есці

(мамін жа суп — гэта не яда!), і раптам спыніўся пасярод кухні: «Мама, я ведаю, дзе ключ!»

На кухні ў нас ёсць шафка, ну такая, ведаецца, вертыкальная — для спецыяльнай пляшак. Ад часу існавання гэтага куханнага гарнітура мы так і не знайшлі чым яе запоўніць, і ляжаў там адзіны пакецік — нахшталь касметычкі, на маланцы. Сцёпа аднойчы хававу ў гэты пакецік маю мабільку. Здагадаецца?

Аказалася, што сыноч сапраўды ўзяў ключ у Зосі («каб не шкодзіла»), схаваў яго і шчыра забыўся, дзе!.. Я гэтую шафку разоў дзесяць адчыняла, пільна глядзела на пакет. І не здагалася нават правярыць! Але ж я думала на гадавалу Зосю, а не на нашага «ясамразумны»... Увечары тата прывёз сыну шакаладку. Па яго шчаслівым выглядзе было відаць, што нават і тры не пашкадаваў бы — адно каб сыноч не дадумаўся паўтарыць свой нумар на «біс»!

Наталля СУХАЯ, г. Мінск

■ Наш рэйтынг

5 ФІЛЬМАЎ

для сямейнага прагляду:

Аляксандра МАКОЎСКАЯ,
цырульнік-візажыст:

1. Напярэдадні жаночага свята я, пэўна, узгадаю і ўсім параю паглядзець найперш фільмы пра матуль. І першым будзе мой самы любімы — «Пітэр Пэн», савецкі, 1987 года. Гісторыя пра тое, што ў любым узросце дзеці застаюцца любімымі малымі для сваіх бацькоў, і што нават дарослым часам так не хапае маінай цеплыні і абдымкаў. А якія там цудоўныя песні, памятаецца? Перагледзьце абавязкова!

2. «Мачаха» з Таццянай Даронінай. Стужка для ўсіх, каму здаецца, быццам гэта проста — палюбіць чужое дзіця і прыняць яго, як сваё. Зрэшты, на гэту тэму існуе не менш пранізлівы аднайменны фільм з Джуліяй Робертс, толькі там гераніні давалася шукаць шляхі да сэрца не толькі дзяцей каханага мужчыны, але і яго невылечна хворай былой жонкі... Гэта больш, чым кінадрама, мне здаецца, гэта апавед пра вяршыні жаночай самахварнасці і матчынай любові.

3. Фільм «Мама» паводле казкі «Воўк і сямёра казлянят», з Людмілай Гурчанкай у ролі Казы і Міхай-

лам Баярскім у вобразе Ваўка. Выдатны, прыгожа касцюмаваны мюзікл і, на мой погляд, ніколькі не састарэлы.

4. «Адночы праз 20 гадоў» з Наталляй Гундаравай. Нізка схіляюся перад такімі жанчынамі, здольнымі не тое што нарадзіць, але і годна выхаваць 11 дзяцей. Асабіста я не заўжды ведаю, як з дваімі справіцца. А паглядзіш падобныя фільмы, пачытаеш гісторыі шчаслівых, паспяховых шматдзетных маці — і верыш, што ў цябе таксама ўсё атрымаецца.

5. Мультфільм «Воўк і цяля». Ён, праўда, не зусім пра маму, але затое пра сілу бацькоўскай любові. Мы з сям'ёй разабралі яго на цытаты.

У народзе кажуць: «ДЗЕТАК УЗГАДАВАЦЬ – НЕ КУРАК ПАСКЛІКАЦЬ»

Адказная за выпуск
Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

■ Год гасцінасці: вивучаем маршруты

СНЫ І ЯВА СТАРАЖЫТНАГА ПОЛАЦКА

Паглядзец у горадзе турысту сапраўды ёсць што, але ўражанні могуць быць палярнымі...

Сівы горад высіцца па крутых узбярэжжах, нібы ўладар-патрыярх, які выглядае цені мінулых стагоддзяў у глыбіні паважнай Дзвіны. Напэўна, толькі тут, у Полацку, магчыма найбольш поўна ўсвядоміць усю веліч і гістарычнае багацце нашай

краіны. Старадаўні горад быццам спіць і сніць чароўныя сны пра былое, і ты бачыш водбліскі гэтых сноў. Не, ён не спыніў сваё дыханне, а толькі суцішыў яго. Можа, вясной гэты волат устрапянецца, уздымецца пасля доўгага сну для новага жыцця?..

Адметнасць у цэнтры Еўропы

Прыкладна такія думкі і пачуцці апанавалі мяне па прыездзе ў самы старажытны горад зямлі беларускай. Сённяшні Полацк — невялікі горад, які язык не паварочваецца назваць правінцыйным (хоць дзе-нідзе атмасфера перыферыі ўсё ж адчуваецца). Але ён велічны ўжо тым, што менавіта адсюль, з Полацкага княства, пайшла наша дзяржаўнасць. З гэтага месца кожны беларус можа пачаць знаёмства са сваёй Радзімай і зазірнуць у самыя глыбіні яе гісторыі. А замежніку варта пабываць у Полацку

ў горадзе, бо заповітныя «стрэлачкі» цягам маршруту не паўтараюцца, і даводзіцца самастойна шукаць патрэбны аб'ект.

Дыван як лепшы сувенір

Нам пашанцавала: правесці нас па горадзе пагадзілася супрацоўніца **Нацыянальнага Полацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка Алёна КАНЮШЭўСКАЯ**, без якой давлялася б нямала палубацка.

— У нашым горадзе турысту важна дабрацца да гасцініцы, а далей усё проста, — супакоіла Алёна.

Горад пакуль не гатовы да прыёму гасцей з далёкага замежжа, і гэта дзіўна: Полацк, як ніводзін іншы беларускі горад, насычаны гістарычнымі каштоўнасцямі.

хаця б таму, што тут усталяваны знак аднаго з меркаваных цэнтраў Еўропы (сам цэнтр знаходзіцца недалёка ад горада, на возеры Шо).

Увогуле знакаў і помнікаў у Полацку мноства. І гэта, разам з наяўнасцю праспекта, плошчаў і бульвараў, надае гораду еўрапейскасць. Тут можна пастаяць побач са святой асветніцай Еўфрасінняй, задумлівым першадрукаром Францыскам Скарынам і пры жаданні нават пасядзець на каленях у сурогава з выгляду Сімяона Полацкага. А адзін з самых цікавых помнікаў, які перадае адметнасць беларускай, прысвечаны літары «У». Дарэчы, каля ўсіх знакавых мясцін у горадзе замацаваны шылдачкі з надпісамі на беларускай і англійскай мовах — такая вось праява клопату пра замежных гасцей.

Праўляецца ён і ў вялікай колькасці паказальнікаў. Выкананы яны ў розных варыяцыях: некаторыя з іх напісаны па-беларуску, некаторыя — па-руску, пры гэтым надпісы прадубляваны і па-англійску. На некаторых нават прастаўлена адлегласць у метрах да турыстычных аб'ектаў, але не на ўсіх. Праўда, наяўнасць паказальнікаў усю

Калі верыць усталяванаму ля вакзала паказальніку, ісці да дзвюх наўных у горадзе гасцініц трэба ад 900 да 1100 метраў. Дайшоўшы да бліжэйшага гатэля «Дзвіна», мы ўбачылі каля яго карту горада. Тут жа побач прыкмецілі рэстаран, піцэрыю, турфірму і сэрвісны пункт «Белтэлекама». «Здаецца, заезджы гоць тут не прападзе», — падумалася мне. Але ўзрадавалася я ранавата.

Мы рушылі па бульвары, закладзеным у цэнтры праспекта Францыска Скарыны. Па дарозе на адным з будынкаў убачылі надпіс «Сувеніры» і побач, у такім жа стылі — «Дываны». З намерам набыць што-небудзь адметнае, полацкае, зайшлі ў краму. Але прывітала яна нас чым заўгодна, толькі не мясцовымі вырабамі. Тут былі і кітайскія статуэткі, і рускія матрошкі (верагодна, зробленыя ў тым жа Кітаі), і вырабы са скуры, і тыя ж дываны, мэбля, пасцельная бялізна... А полацкіх ці хаця б цікавых сувеніраў на беларускую тэматыку не знайшлося! Крыху засмучаныя, выйшлі з крамы, але надта не бедавалі: наперадзе яшчэ столькі музеяў — дзе-небудзь удасца знайсці цікавыя рэчы!

Бадай, самы багаты выбар полацкіх сувеніраў з усяго, што мы ўбачылі.

Дарэчы, пра музеі. Паглядзец у Полацку сапраўды ёсць на што, таму горад ім насычаны. У Полацкі запаведнік уваходзіць больш за дзясятка музеяў самых розных кірункаў: дзіцячы (туды пускаюць толькі з дзецьмі), краязнаўчы, музей баявой славы, музей беларускага кнігадрукавання, музей-бібліятэка Сімяона Полацкага, музей гісторыі архітэктуры Сафійскага сабора, прыродна-экалагічны музей, музей традыцыйнага ручнога ткацтва Паазер'я, музей-кватэра Героя Савецкага Саюза З.М. Тусналобавай-Марчанкі, апроч таго, можна наведаць гісторыка-культурны комплекс «Поле ратнай славы», мастацкую галерэю і стацыянарную выстаўку «Прагулка па Ніжне-Пакроўскай». І гэта без уліку часовых пераезных выстаў...

Недзе ля цэнтра Еўропы.

Веліч побач з пустэчай

Але мы перш-наперш рушылі да Сафійскага сабора, які, бяспрэчна, з'яўляецца сімвалам горада. Звычайна арганізаваныя экскурсіі да яго водзяць з боку набярэжнай, там выкладзены асфальт і прыступкі з парэнчымі... Мы ж падыходзілі да сабора з боку цэнтральнай плошчы, і нам давлялася ўбачыць кавалак «непрычасанага» Полацка: брудная калатуша пад нагамі; забудаваныя прыватнымі дамамі, побач з якімі кучы паслязімовага смецця ды ламачка, гарадскія старажытныя валы...

Але вернемся да сабора. Выглядае ён насамрэч велічна: сапраўды «плыве над Дзвіною, нібы карабель», як трапна напісаў калісьці Уладзімір Караткевіч. Побач з ім — пустая пляцоўка, якую займае хіба што адзін з Барысавых камянёў, і ад гэтага храм падаецца яшчэ больш магутным. Цяпер ён дзейнічае як канцэртная зала: тут праходзяць музычныя фестывалі, канцэрты арганнай і класічнай музыкі. Культурная праграма вельмі насычаная, яе расклад можна паглядзець на сайце запаведніка polotsk.museum.by.

Сафія выглядае хоць і велічна, але самотна. Можа з-за сезона?

У храме дзейнічае музей гісторыі архітэктуры сабора. Спуск у сутарэнні старажытнага намаленага месца, дзе знаходзіцца экспазіцыя, вельмі ўражвае, асабліва калі бачыш магутныя цагляныя і каменныя сцены, што закладваліся яшчэ пры Усяславе Чарадзеі. Дрыжыкі бягуць па скуры ад усведамлення таго, што ў гэтых мурах — гісторыя і памяць народа.

Супрацоўнікі паведамлі, што экскурсіі ў саборы праводзяцца па-руску і па-беларуску, а таксама турыстам прапануюць беларускую, рускую і англійскую версію аўдыягіды, які з'явіўся тут зусім нядаўна. Пакуль што ў Полацку такая паслуга ёсць толькі ў Сафіі, у астатніх музеях нават экскурсіі

чымы музей, што размясціўся ў будынку былой лютэранскай кірхі. Усяго некалькі варыянтаў магнітаў, з якіх я так і не змагла нічога выбраць. А між тым сама музейная экспазіцыя вельмі багатая і цікавая.

Патэнцыял ёсць. А развіццё?..

Па словах нашай спадарожніцы, асноўную плынь турыстаў Полацк сустракае летам. Сярод гасцей большую частку складаюць беларусы і расіяне. Зрэшты, горад пакуль і не гатовы да прыёму гасцей з далёкага замежжа. І гэта дзіўна: Полацк, як ніводзін іншы беларускі горад, насычаны гістарычнымі каштоўнасцямі. Сюды здольны прывабіць і той старажытны дух, які асабліва адчуваецца, калі глядзіш з замкавых валуноў на магутную раку, і шматлікія легенды, звязаныя з горадам і яго жыхарамі, не кажучы ўжо пра вялікую колькасць цікавых аб'ектаў. Вядома, шмат што тут беззваротна страчана, але многае і засталася, а галоўнае — засталася памяць пра былую веліч. Вельмі дзіўна і нават крыўдна, што гэта ўсё не выкарыстоўваецца ў поўнай меры ў турыстычнай інфраструктуры. Хоць першыя спробы ўжо ёсць. Мясцовыя экскурсаводы працуюць разнастайна

Сярод паказальнікаў у Полацку можна сустрэць і такія...

славатасцямі на вокладках... Таксама ў продажы былі вялікія кубкі з выявамі горада па 64 тысячы рублёў і невялічкія аднатонныя кубачкі для гарбаты са сподачкамі і стылізаваным надпісам «Полацк» за 82 тысячы... Грошы для такіх рэчаў шалёныя, але што рабіць — кубачак дык кубачак...

На жаль, час не дазваляў нам абысці ўсе аб'екты, хоць большасць з іх размешчаны побач, у межах гістарычнага цэнтра. Па-за ўвагай застаўся Спаса-Еўфрасін'еўскі манастыр, куды паломнікі з усяго свету едуць пакланіцца мошчам святой Еўфрасінні, поле ратнай славы і яшчэ некалькі музеяў. Каб дасканала агледзець увесь Полацк, варта мець у запасе хаця б два-тры дні. Перад гэтым трэба прадумаць дарогу і загадзя набыць квітку, бо, нягледзячы на наяўнасць розных шляхоў у старажытны горад з таго ж Мінска, дабрацца сюды не

З намерам набыць што-небудзь адметнае, полацкае, зайшлі ў краму. Але прывітала яна нас чым заўгодна, толькі не мясцовымі вырабамі.

цкавыя маршруты, але пра іх мала хто ведае. Увогуле полацкая інфраструктура існуе сама па сабе, без прывязкі да турыстычных аб'ектаў. На сваім шляху мы сустрэлі некалькі кавярняў з не вельмі таннымі коштамі, а каб пад'есці за прымальнымі грошы, давлялася абысці тры ўстановы грамадскага харчавання. У адной з іх меню прапанавала першыя, другія і трэція стравы, але ў наяўнасці засталася толькі дражнікі, катлеты ды пірожныя. У другой знайшліся толькі «хуткія перакусы». Нарэшце, натрапілі на піцэрыю, дзе ў меню ўбачылі піцу пад назвай «Рагнеда» з курыцай, кансерваванай кукурузай і ківі. Выглядала яна даволі экзатычна, ды і на смак аказалася дзіўнай.

Не жадаючы мірыцца з перспектывай з'ехаць з Полацка без сувеніра, забеглі ў мясцовы гандлёвы дом. Убачанае там сапраўды можна назваць чудам: некалькі відаў магнітаў на халадзільнік (выбар небагаты, але — хоць нешта), разнастайныя гліняныя рэльефы на полацкую тэматыку, нататнікі з гарадскімі

вельмі зручна. Калі вы едзеце не на ўласным аўто, лепей за ўсё скарыстацца маршруткай, што ідзе ад сталічнага чыгуначнага вакзала. Праезд каштуе каля 70 тысяч у адзін бок, за тры гадзіны вас давядуць да беларускай Мекі. Столькі ж часу, але ў два разы больш грошай, давядзецца выдаткаваць на паездку ў аўтобусе. Яшчэ адзін варыянт — не самы зручны, але самы танны — ехаць цягніком. Але прамых маршрутаў падчас нашага важаю не знайшлося, таму ехалі з перасадкай у Віцебску, а назад — дызелем да Маладзечна. Такім чынам, дарога туды-назад на дваіх абышлася ў 170 тысяч рублёў.

Напрыканцы скажу, што горад-патрыярх пакінуў палярныя ўражанні: і непаразуменне, і здзіўленне, і захапленне, і гонар, і спадзяванне. Як бы там ні было, захацелася яшчэ не раз вярнуцца ў гэты зачараваны, нібы казачная прыгажуня, горад.

Дзіяна СЕРАДЗЮК.
Фота аўтара.

г. Полацк

Святлана Магілёўчык родам з вёскі Васількі Бялыніцкага раёна. Тут жа, на Бялыніччыне, у аграгарадку Вішоў яна працуе сельскай бібліятэкарам. Цяга да літаратурнай творчасці ў яе абудзілася яшчэ тады, калі вучылася ў школе. Не раз друкавалася ў раённай газеце «Зара над Друццю», а вось выходзіць на больш шырокае кола чытачоў раней не спрабавала. Можна быць, і дарэмна не спрабавала! Зрэшты, сёння Святлана ў тым цудоўным узросце, у якім, на думку многіх крытыкаў, часцей за ўсё і пачынае нараджацца сур'езная проза.

Алесь БАДАК

Я прахыць шмат жыцця... Не лічыце мяне за звар'яцелага, бо гэты і сапраўды так. А яшчэ я вельмі рад, таму, што прахыць свой век не дарма, што не змарнаваў той час, які быў адпушчаны мне на гэтай зямлі... Я не адзінока, не... У мяне ёсць свая любімая справа, мая галава светлая як ніколі, а яшчэ я ўмею размаўляць з Богам. Шмат гадоў я адпрацаваў на маяку, сігналіў суднам у шторм і ў непагадзь. Каб хто раней сказаў мне, што я, дыпламаваны доктар, буду звычайным даглядчыкам, што мае рукі, якія не трымалі нічога цяжэй за стэтаскоп, будучы перапрацаваны ў сажа, то, напэўна б, я засмяўся таму чалавеку ў твар. Ніхто не ведаў, што мой лёс павярнецца менавіта так.

— Вы звар'яцелі, таварыш доктар, — памочнік капітана трымаў мяне за рукаў, — наша судна займаецца навуковай дзейнасцю, а не поўзаннем па маяках...

— Там чалавек падае сігналы SOS! — палка гаварыў я. — Я ведаю марскія законы і не змагу жыць, калі на маім рахунку будзе нявыратаванае жыццё! Я даваў клятву Гіпакрата!

— Вы разумееце, што вы робіце, таварыш Навуменкаў? — з другога боку выгаворваў мяне кіраўнік нашай экспедыцыі. — Я таксама адказны за людзей на нашым судне. У гэткае надвор'е вы разаб'ячэся, не праплывышы і сотні метраў! Я сам не адпусчу вас!

— Я ўсе роўна рушу туды, хочаце вы таго ці не... — злосна адмахнуўся я і кінуўся ў каюту, пачаў ліхаманкава збірацца: часу амаль не заставалася. У гэтых водах мы былі ўжо неаднойчы, святло маяка заўсёды вырвала нас. А цяпер на маленькім востраве нешта здарылася, раз даглядчык падаваў сігналы аб дапамозе.

Я бачыў, што наша каманда баіцца нават лішні раз высунуцца на палубу (надвор'е было яшчэ тое), таму і вырашыў даглысці туды сам. Недзе праз тыдзень наша судна павінна было ісці назад, і я спадзяваўся паспяхова вярнуцца на борт.

— Вы вялікі дурань, але я жадаю вам удачы, — сказаў мне напаследак памочнік капітана. — Няхай дапаможа вам Бог! — Я здрыгнуўся ад яго слоў. Неяк не вязалася гэта з вобразам суромага камуніста.

«Дзе ён быў, калі стваралі Сусвет?» — у думках пазлараднічаў я. Мы выйшлі пад пранізліваю імжу і вецер.

— Можна вы, таварыш доктар, перадумаеце? — зноў спытаў ён. Я адмоўна пакрыўчы галавой, мы абняліся, і я пачаў

спускацца ў шлюпку.

Дождж вымачыў мяне за лічаныя хвіліны. Было вельмі цёмна. Толькі маяк зрэдку ўспыхваў, не даючы мне збіцца з курсу. Вецер стаў мацней, і я ўжо не раз пашкадаваў, што выправіўся ў такое небяспечнае падарожжа. Мой карабель знік, а я ўсё веславаў і веславаў, пакуль зусім не выбіўся з сіл. Цяпер я проста ляжаў на дне шлюпки і думаў толькі аб тым, каб мяне хутчэй вынесла куды-небудзь, каб толькі не патануць. За гэты час усё жыццё праляцела прад маімі вачамі, і, не паверыце, я нават пачаў маліцца. Хоць і цярэць не мог гэтых ліслівых рэлігійных раз-

вас. На жаль, капітаны іншых суднаў пабаяліся ісці на дапамогу вашай камандзе ў такое надвор'е. Усе загінулі, акрамя цябе. — Мужчына накруў мяне коўдрай.

Вось так. Я заплушчыў вочы, і думкі нахлынулі на мяне, перашкаджаючы адна адной. Наш карабель... шторм... скалы... Гібель сяброў, людзей, з якімі я працаваў... А я знаходжуся невядома дзе, хворы, не ведаю, што са мной будзе.

Юнаком я перажыў вайну. Гэта быў цяжкі для ўсіх час. Мае бацькі працавалі ў ваенна-палявым шпіталі. З самага першага дня вайны я быў з імі, бачыў неверагоднае мора

зусім не адчулі ніякай радасці да людзей, да жыцця?

— Чаму ж? — стары ўважліва паглядзеў на мяне. — Я прыйшоў на маяк у 72 гады. Дзеці і ўнукі мае выраслі, а я проста захацеў зрабіць сваё жыццё больш карысным.

— Няўжо вам зараз 92? — не паверыў я. — Так не бывае! У такім узросце людзі нічога не могуць.

— Людзі многае не могуць, — усміхнуўся Гюнтэр. — Мне зараз 102, ты крыху памыліўся. Я ўсё жыццё працаваў швейцарам у атэлі — адчыняў і зачыняў наведвальнікам дзверы, бачыў столькі знакамітых людзей, але ніколі не заходзіў далей вестыбуля. Я лічыў сваю справу самай неабходнай — стаяў і ў снегі і ў дождж. Аднойчы ў наш атэль зайшоў чалавек, які быў зусім не падобны на іншых: ён быў незвычайна светлы.

— Ты адчыняеш дзверы ў пекла, — сказаў мне ён. — Пекла там і пекла тут.

— А дзе тады святло? — спытаўся я.

— Вось тут, — ён паказаў на маё сэрца. Гэтыя словы я

я, баючыся, што Гюнтэр добраахвотна не адпусціць мяне, вырашыў тайна пабудаваць нешта накшталт пльыты і збегчы з вострава.

Праз некаторы час мой пльыт быў практычна гатовы, заставалася толькі спусціць яго на ваду. Я выбраў час, калі стары пачынаў чытаць сваю кнігу. Гэта быў мой час. Пльыт аказаўся вельмі цяжкім, я з усіх сіл пачаў пхаць непаслухмяную канструкцыю, пакрысе набліжаючы яе да вады. У апошні момант мне падалося, што пльыт палаячэў. Я азірнуўся: побач са мной стаяў Гюнтэр. Гэта ён дапамог мне кульнуць пльыт на ваду. Я зніжэў.

Пльыт гайдаўся сабе на мелкаводдзі. Я сядзеў на пяску і шпурляў у яго каменчыкі. Слоў не было, ды і стары не спяшаўся са мной размаўляць.

— Мне трэба плысці, — ціха сказаў я. Гюнтэр усміхнуўся і паглядзеў на мяне. У яго вачач не было ні злосці, ні крыўды.

— Вазьмі сабе полудзень, — працягнуў ён мне пакунак. — Першае судна, якое змо-

следчага судна «Советский», якое затанула недзе паблізу квадрата 12 у 1963 годзе. З экіпажа судна не выратаваўся ніхто. Інфармацыя прыйшла пад крыфам «строга сакрэтна». Наш капітан замест таго, каб здаць гэтага чалавека ўлад, проста адпусціў яго. Пра гэты выпадак мы вырашылі нікому не дакладваць.

2010 год. Квадрат №12. На борце амерыканскага танкера «Лэдзі Маргарэт».

— Вы так добра ведаеце англійскую мову, капітан Вон. Ніколі не падумаеш, што раней вы жылі ў Саюзе, — зацягнуўшыся сігарай, прамовіў яго памочнік і сябар Боб Закеры.

— Я проста добры вучань, — адказаў капітан.

Пвыкураны, капітан запытаў у свайго падначаленага:

— Адкажы мне, Боб, чаму ў цябе забралі судна? Ты — выдатны капітан, адмысловы мароход, наша фірма ставіла цябе ў прыклад...

— Ат, — махнуў рукой Закеры, — недарэчная гісторыя. Некалькі месяцаў таму да мяне на судна папрасіўся нелегальны пасажыр. Звычайна я не рызыкую браць да сябе нелегалаў, а гэты... Карацей, я зарэгістраваў яго як члена экіпажа. Ён быў рускі, але так добра размаўляў па-англійску, нават лепш за вас. Самае цікавае, ён сказаў мне перад адплыццём, што праз некалькі гадзін пачнецца шторм, каб я крыху паспяшаўся. Я надоечы глядзеў у інтэрнэце надвор'е, нішто не прадказвала буры. І вось праз 5 гадзін пачаўся шторм.

— Гэты чалавек кульгаў на левую нагу? — спытаў капітан.

— Так, — адказаў Закеры. — Ён выглядаў гадоў на 30—35... Невысокі брунет...

— Дзе гэты чалавек? — перабіў капітан.

— Яго няма, — развёў рукамі Закеры. — Мне давалося яго адпусціць. Ён высаджыўся на маяк, тут, непадалёку. Я даў яму лепшую шлюпку. Вы не паверыце, капітан, такі шторм, а ён — папльыў. З усяе каманды на палубе, акрамя нас, не было нікога. Ён сказаў мне напаследак, каб не марудзіў, а хутчэй ажаніўся. Дзіўны быў, гэта праўда. Усю дарогу размаўляў сам з сабой. Канечне, я атрымаў ад нашай фірмы добрае ўліванне, але і па-іншаму зрабіць не мог. Можна, і я праўда дарэмна адпусціў яго?

— Ты ўсё правільна зрабіў, Боб, — сказаў капітан і паклаў яму на плячо руку. — Можна, я мала ведаю, не будзь казачка, але мне здаецца, што ты ўсё зрабіў правільна. Я знаёмы з гэтым чалавекам даўно. Дзякуючы яму маё жыццё змянілася, я рад. Цяпер табе толькі засталася зрабіць адну важную рэч.

— Якую?

— Ажаніцца, канечне, — засмяўся капітан.

Святлана МАГІЛЁЎЧЫК

ВІРАЖЫ ЛЁСУ

моў, цяпер я шчыра і голасна маліўся таму невядомаму богу, ва ўладзе якога было зараз маё нічэмнае жыццё. Халодны вецер так выстудзіў мяне, што я не адчуваў ні рук ні ног. Апошняе, што я запамніў, быў грукат растружчанага аб камень дрэва.

Я прагнуў у невялікім пакойчыку, застаўленым розным хламам, скрынкамі. Я крыху паварушыўся, бо адчуў, як зацяклі ногі.

— Табе лепш паляжаць, — пачуў я ціхі голас. — Ты яшчэ не паправіўся.

Голас гучаў на чысцейшай нямецкай мове і належаў сівавусаму старому з доўгімі валасамі.

— Я — даглядчык маяка. — Што са мной? — прахрыпеў я.

Стары адхінуў коўдру з маіх ног. Крыху ніжэй калена мае ногі былі перахоплены анучамі, чырвонымі ад крыві, маёй крыві. Я крыху спужаўся.

— Табе давядзецца крыху пацярэць, — сказаў мне стары. — Бортам шлюпки табе пашкодзіла ногі. Я зрабіў усё, што змог, але ты будзеш крыху кульгаць: левая нага твая зусім дрэнная.

— Значыць, я — хворы, — паспрабаваў пажартаваці. — А як жа вы? Чаму вы прасілі аб дапамозе?

— Тваё судна разбілася аб скалы... — стары ўздыхнуў. — Я сігналіў не вам, а кануц

краві і людскіх пакут. Тады я марыў таксама быць урачом. У апошнія дні вайны ў будынак, дзе быў размешчаны наш шпіталь, трапіла бомба. Не знайшлі нават астанкі цел маіх бацькоў...

Вы можаце не паверыць мне, але, хоць пасля вайны прайшло шмат часу, я ненавідзеў усіх прадстаўнікоў арыёскай расы — жанчын, дзяцей, ненавідзеў нямецкую мову, а цяпер вымушаны быў ненавідзець і гэтага чалавека толькі таму, што ён немец, што яго завучу Гюнтэр. Ён карміў мяне, перавязваў мае раны, сапраўды страшныя. Ён выратаваў мяне жыццё, але нічога не патрабаваў ад мяне. Я ляжаў і зграаў ад сораму, ад сваёй бездапаможнасці. І аднойчы не вытрымаў і прызнаўся.

Аказалася, што стары больш за дваццаць гадоў не меў ніякіх стасункаў са знешнім светам, што ён жыве тут адзін і не ведае ні пра вайну, ні пра навакольны свет. Затое ён ведаў, якім караблям падаваць сігналы, загадзя ведаў пра мяне, ведаў, як лячыць, і шмат чаго іншага...

— Я не адзінока, — гаварыў мне Гюнтэр, — у мяне ёсць любімая карысная справа, жыццё я прахыў не дарэмна. Да таго ж са мной часта размаўляе Бог, таму я здзіўляю цябе сваімі ведамі.

— А сям'я? Дзеці? — дапытваўся я. — Няўжо вы замякнуліся на гэтым востраве і

запомніў назаўсёды. Не вельмі хацелася жыць проста так, бессэнсоўна.

— А як вы знайшлі гэты маяк? — спытаў я.

— Гэты чалавек быў наглядчыкам да мяне. Ён шукаў сабе замену. Тады судны хадзілі там часцей і працы было вельмі многа, — Гюнтэр расказаў гэта так, нібыта ўсе падзеі адбыліся ўчора. — Ён многаму мяне навучыў, а яшчэ перадаў мне адну вельмі важную кнігу, якую я перадам табе. Так з яе будзе больш карысці. — Стары працягнуў мне фаліант. Гэта была Біблія. Я не асмеліўся нават да яе дакрануцца, таму што быў заўзятым атэістам.

Мы прахылі разам усю зіму, хаця зімой яе было цяжка назваць: дождж ішоў бясконца. Я даволі хутка ўстаў на ногі, толькі злёгка накульгваў. Стары навучыў мяне, як працаваць з ліхтаром. Ён сам рабіў для яго алей на нейкім мудрагелістым прыстасаванні накшталт прэса. Стары ніколі не сумаваў. Калі ў яго не было больш важных спраў, то шмат чытаў — усё тую ж Біблію, а пасля многае з яе пераказваў мне сваімі словамі. Гэтае жыццё ён ужо не прамяняў бы ні на якое іншае. Але я быў дзіцём цывілізацыі і вельмі сумаваў па людзях. Зразумела, што і старога было вельмі шкада, не хацелася яго пакідаць аднаго, толькі мара вярнуцца на мацярык была мацнейшай.

Лодкі ў старога не было, таму

жа падабраць цябе, з'явіцца толькі пад вечар. Я жадаю табе ўдачы. На зямлі цябе будзе чакаць многа цяжкасцяў, але, калі ты застанешся з верай, у цябе ўсё будзе добра. Мы абняліся. Я заплакаў.

Стары і маяк усё аддаляліся, а мае вочы заставаліся вільготнымі, хоць гэта, можа, была толькі вада...

З асабістага дзённіка лейтэнанта Вонселева, члена каманды патрульнага судна «Палярная Зорка».

«Запіс ад 12.07.1991 г.

У квадраце 12 у нейтральных водах мы падабралі на самаробным пльыце чалавека гадоў 30—35, злёгка кульгае на левую нагу. Пры сабе меў савецкі пашпарт узору 1960 года на імя Навуменкава Аляксея Іванавіча. Быў зроблены заплыт на бераг наконт гэтага чалавека, а яго самога ўзялі пад варту да канца рэйда.

Запіс ад 23.07.1991 г.

Чалавек, якога мы падабралі, сцвярджае, што ён доктар, і прапанаваў нашым свае паслугі. Нейкі вельмі дзіўны ён доктар. У нашага кухара адным дотыкам вылучыў застарэлы радыкуліт, а мне параіў вучыць англійскую мову, сказаў, што я буду працаваць за мяжой.

Запіс ад 25. 07.1991 г.

З берага нарэшце прыйшоў адказ на наш запыт. З яго вынікае, што Навуменкаў Аляксей Іванавіч, суднавы доктар, быў у складзе экіпажа навукова-да-

На Міншчыне

ўшануюць шматдзетных маці

У Нясвіжскім раёне 6 сакавіка губернатар Мінскай вобласці Сямён Шапіра ўручыць 17 шматдзетным жанчынам цэнтральнага рэгіёна дзяржаўную ўзнагароду — ордэн Маці. Урачыстасць адбудзецца ў тэатральнай зале палаца Радзівілаў. Акрамя таго, кожная з іх атрымае аднарозовую выплату ў памеры пяці велічынь бюджэту праектковага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва: (звыш 5 млрд 640 тыс. рублёў). Затым адбудзецца экскурсія па Нацыянальным гісторыка-культурным музеі-запаведніку «Нясвіж». У мерапрыемстве прымуць удзел і маладыя сем'і, што пабраліся шлюбам летася і сёлета.

Дадам, з 2006 года фінансавая дапамога аказана 470 шматдзетным жанчынам вобласці, уганараваным ордэнам Маці, на суму 911,3 млн рублёў. Пенсіі за асаблівыя заслугі перад Рэспублікай Беларусь прызначаны 140. Усяго на Міншчыне прахытае 11073 шматдзетныя сям'і. Назіраецца тэндэнцыя павелічэння долі другіх і наступных дзяцей у агульнай колькасці народжаных з 41,8% у 2005 годзе да 50% у 2013-м. Летася 1605 шматдзетных сям'яў атрымалі крэдыты на будаўніцтва (рэканструкцыю) ці набыццё жылля на суму 348,1 млрд рублёў, фінансавую падтрымку дзяржавы ў пагадзёна запавячана на крэдытах — 4788 у памеры 12,6 млрд рублёў. Аднаразовыя і штотысячная адрасная грашовая дапамога летася аказана больш за 3 тыс. сям'ям: 11,6 млрд рублёў.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

ВЯСНА ЗАВІТАЛА І У РЭМЕЛЬ
Адсюль прыемная нагода — павіншаваць нашых жанчын са святам. Ад імя мужчын нашага працоўнага калектыву зычу ўсім вясковым гаспадарыням сямейнага шчасця, ураджайнай палескай нівы, аптымізму ў жыцці, працавітасці ды здароўя.

З павагай, Аляксей Мікалаевіч БАРОДЗІЧ, старшыня СВК «Палеская ніва» Столінскага раёна.

УНП 200114856

СА СВЯТАМ ВЯСНЫ І КАХАННЯ!
Няхай з ясным сонейкам, нашымі віншаваннямі і кветкамі ад сапраўдных мужчын завітае свята ў кожны агарэвіцкі дом. Святочнага вам настрою, шчасця ў сям'ях і здароўя, нашы шануюныя вясковыя чараўніцы!

З павагай, Анатоль Мікалаевіч КАНАНОВІЧ, старшыня праўлення СВК «Агарэвічы» Ганцавіцкага раёна.

УНП 200255498

СА СВЯТАМ 8 САКАВІКА!
Віншую ўсіх нашых беларускіх жанчын з першым вясновым святам. Жадаю кожнай з іх здзяйснення самых запаветных мар, моцнай любові да зямлі-карміцелькі і светлага кахання, здаровых, ды пабольш, у хаце немаўлятак, як у засеку важкіх зярнят, у дзень свята — гаючага балзаму гарачых пачуццяў, самых яркіх кветак ад родных і блізкіх людзей, цеплыні ад слоў іх віншаванняў і сонца. Няхай ваша здароўе ды шчодрае даўгалецце застаецца найпершым багаццем у вашых сям'ях, нашай краіне.

З павагай Аляксей Сцяпанавіч СКАКУН, старшыня Рэспубліканскага аграпрамысловага саюза, член Саюза пісьменнікаў Беларусі, старшыня СВК «Астремчава» Брэсцкага раёна.

УНП 200035478

СТАНЬЦЕ БЛІЖЭЙ ДА РОДНАЙ ПРЫРОДЫ!

Гэтай вясной, шануюныя чытачы, вы можаце пацешыць сябе і сваіх блізкіх цудоўнымі падарункамі.

Якім чынам? Па-першае, аформіўшы падпіску на II квартал на глянцавы, з шыкоўнымі фотаздымкамі, ілюстраваны часопіс «Родная прырода». Гэта новы праект Выдавецкага дома «Звязда» па праву лічыцца найлепшым у краіне ілюстраваным часопісам аб прыродзе. Вясна з ім не будзе сумнай — на старонках штомесячнага выдання вы знойдзеце цікавыя факты з жыцця навакольнага асяроддзя, інтэрв'ю з навукоўцамі-прыродазнаўцамі, парады па доглядзе раслін і хатніх любімцаў. І,

безумоўна, фота. Без перабольшвання — унікальныя, зробленыя лепшымі фотамайстрамі, яны падораць вам сапраўднае адчуванне еднасці з роднай прыродай.

Але гэта яшчэ не ўсе вясновыя падарункі ад «Звязды». Выпісаўшы часопіс «Родная прырода» на II квартал, вы можаце стаць уладальнікам **фотаапарата** з ультразумам, які дазваляе здымаць птушак, звяроў і нават насякомых на значнай адлегласці. **Каб прыняць удзел у розыгрышы гэтай тэхнікі, трэба, аформіўшы падпіску, запоўніць гэты купон і прыслаць яго на адрас: 220013, Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, Выдавецкі дом «Звязда», «Родная прырода».**

Цалкам магчыма, у хуткім часе менавіта вашы фота з'явяцца на старонках часопіса!

Дарэчы, віктарына «Сцежкамі роднай прыроды», пытанні якой апублікаваны ў «Звяздзе» 1 сакавіка, працягваецца. Першыя адказы ўжо ёсць, але (скажам вам па сакрэце) не ўсе правільныя. Так што вы яшчэ маеце шанс стаць уладальнікам адмысловых прызоў ад «Звязды».

Вясна — час сюрпрызаў і спраўджаных жаданняў. Заставайцеся з намі — і вы пераканаецеся ў гэтым!

ПРАВІЛЫ ПРАВЯДЗЕННЯ РЭКЛАМНАЙ ГУЛЬНІ «ПАДПІШЫСЯ НА «РОДНУЮ ПРЫРОДУ»

I. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЗЖЭННІ

1. Рэкламная гульня пад назвай «Падпішыся на «Родную прыроду» (далей — Гульня) праводзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з гэтымі Правіламі ў тэрмін з 7 сакавіка па 30 чэрвеня 2014 года ўключна з мэтай стымулявання росту падпіскі на часопіс «Родная прырода» на другі квартал 2014 года.

2. Арганізатар Гульні — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда» (далей — установа), месца знаходжання: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, УНП 100155376.

II. ПРЫЗАВЫ ФОНД ГУЛЬНІ

3. Прызавы фонд рэкламнай гульні «Падпішыся на «Родную прыроду» сфарміраваны за кошт маёмасці арганізатара гульні — рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда» — і складаецца з наступных рэчаў:

№ п/п	Назва	Колькасць (шт.)	Цана за шт. з ПДВ (руб.)	Усяго з ПДВ (руб.)
1.	Лічбавы фотаапарат NIKON Coolpix L820, РФ	1	2 299 000	2 299 000

УСЯГО прызавы фонд рэкламнай гульні «Падпішыся на «Родную прыроду» складае 2 299 000 (два мільёны дзевяць дзевяноста дзевяць тысяч) беларускіх рублёў.

III. УМОВЫ ЁДЗЕЛУ Ў ГУЛЬНІ

4. Рэкламная гульня «Падпішыся на «Родную прыроду» праводзіцца з мэтай стымулявання росту падпіскі на часопіс «Родная прырода» на другі квартал 2014 года.

5. Удзельнікам Гульні можа быць любы грамадзянін Рэспублікі Беларусь, які пастаянна пражывае на яе тэрыторыі і які аформіў і аплаціў падпіску на часопіс «Родная прырода» на другі квартал або першае паўгоддзе 2014 года. Удзельнікам рэкламнай гульні не можа быць асоба, якая знаходзіцца ў працоўных адносінах з арганізатарам, муж (жонка) такой асобы, яго блізкія сваякі, а таксама асобы, якія знаходзяцца з такой асобай у сваяцкіх адносінах.

6. Падставай для ўдзелу ў Гульні з'яўляецца дасланая падпісчыкам на адрас установы з 7 сакавіка па 14 красавіка 2014 года выразаная з часопіса або газеты запоўненая картка ўдзельніка — падпісчыка «Роднай прыроды», якая змяшчаецца ў часопісе «Родная прырода» і газеце «Звязда» ў перыяд з 7 сакавіка па 11 красавіка 2014 года.

7. Адзін падпісчык можа даслаць толькі адну картку ўдзельніка. Падпісчык, які даслаў больш за адну картку ўдзельніка, выключаецца з Гульні.

8. Карткі ўдзельніка, наклееныя на паперу ці плёнку, адксеракіраваныя або тыя, якія паступілі ўстанове пасля 16 красавіка 2014 года па паштовым штэмпелі атрымання, да ўдзелу ў Гульні не прымаюцца.

IV. СКЛАД КАМІСІІ ПА ПРАВЯДЗЕННІ ГУЛЬНІ

9. Для правядзення Гульні ўстанова стварае камісію па правядзенні рэкламнай гульні «Падпішыся на «Родную прыроду»

(далей — Камісія) у наступным складзе:

Крочава Наталля Ільінічна — намесніца дырэктара рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда» — старшыня Камісіі;

Члены Камісіі:

Чычко Аксана Мікалаеўна — начальнік упраўлення распаўсюджвання друкаваных СМІ РУП «Белпошта»;

Ляўковіч Алена Леанідаўна — намесніца галоўнага рэдактара рэдакцыі газеты «Звязда» рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда»;

Стэльмах Алена Анатолеўна — намесніца галоўнага рэдактара рэдакцыі часопіса «Родная прырода» рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда»;

Міхайлічэнка Алена Віктараўна — загадчыца аддзела падпіскі і перспектывных праектаў рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда».

10. Камісія кіруецца ў сваёй дзейнасці рэгламентам.

11. Асобы, якія ўваходзяць у склад Камісіі, не могуць быць удзельнікамі гэтай Гульні.

V. ПАРАДАК РОЗЫГРЫШУ ПРЫЗОЎ

12. Розыгрыш прызоў ажыццяўляецца на пасяджэнні Камісіі 18 красавіка 2014 года а 12 гадзіне ў памяшканні ўстановы па адрасе: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

13. Перад пачаткам розыгрышу ўсе карткі ўдзельнікаў змяшчаюцца ў адну скрыню, перамешваюцца, і сярод удзельнікаў разыгрываецца прыз — лічбавы фотаапарат.

14. Пераможцам Гульні, які выйграў прыз, лічыцца ўдзельнік, чьё прозвішча напісана на дасланай ім картцы ўдзельніка, якую пры розыгрышы прыза выцягне выпадковым чынам са скрыні хто-небудзь з запрошаных удзельнікаў Гульні або прадстаўнікоў незалежных арганізацый. На картцы ўдзельніка надпісваецца выйграны прыз і распісваюцца члены Камісіі.

15. Вынікі розыгрышу прызоў афармляюцца пратаколам і публікуюцца да 28 красавіка 2014 года ўключна ў газеце «Звязда».

Установа ў тэрмін да 28 красавіка 2014 года дасылае пераможцу паведамленне аб выйграным прызе заказным пісьмом з указаннем тэрміну яго атрымання.

VI. МЕСЦА, ПАРАДАК І ТЭРМІН ВЫДАЧЫ ПРЫЗОЎ

16. Умовай выдачы прызоў з'яўляецца прад'яўленне пераможцам пашпарта або дакумента, які пацвярджае асобу, і арыгінала абанемента або квітанцыі аб падпісцы на часопіс «Родная прырода» на другі квартал або першае паўгоддзе 2014 года.

Пры з'яўненні па атрыманне прыза прадстаўніка пераможца ён павінен прад'явіць даверанасць на атрыманне прыза, пашпарт і арыгінал абанемента або квітанцыі аб падпісцы на часопіс «Родная прырода» на другі квартал або першае паўгоддзе 2014 года.

17. Адсутнасць у пераможца, які выйграў прыз, абанемента або квітанцыі аб падпісцы на часопіс «Родная прырода» на другі квартал або першае паўгоддзе 2014 года з'яўляецца падставай для адмовы ў выдачы яму прыза ў сувязі з тым, што ён не адпавядае патрабаванням, якія прад'яўляюцца да ўдзельніка Гульні пунктам 5 гэтых Правілаў.

18. Прыз выдано пераможцам у тэрмін па 30 чэрвеня 2014 года ў памяшканні ўстановы па адрасе: г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, з 9:00 да 13:00 і з 14:00 да 17:00, за выключэннем выхадных і святочных дзён. Расходы, звязаныя з прыездом пераможцаў па атрыманне прыза, установа не аплачвае.

19. Выплата грашовага эквіваленту кошту рэчавага прыза або замена яго на іншы прыз не дапускаецца.

20. Пасля 30 чэрвеня 2014 года выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі ўдзельнікаў не прымаюцца.

VII. ЗАКЛЮЧНЫЯ ПАЛАЗЖЭННІ

21. Пераможцы Гульні нясуць адказнасць за прадастаўленне падатковай справаздачнасці і за выплату ўсіх падаткаў, прадугледжаных дзейным заканадаўствам Рэспублікі Беларусь у сувязі з атрыманнем прызоў.

29. Пераможцы Гульні і іх сваякі згаджаюцца з тым, што іх імёны, фотаздымкі, лісты і інтэрв'ю могуць быць выкарыстаны ўстановай у любых рэкламных і/або інфармацыйных матэрыялах, звязаных з Гульні. Яны таксама згаджаюцца даваць інтэрв'ю і здымацца для рэкламных матэрыялаў у сувязі з Гульні без выплаты якога-небудзь дадатковага ўзнагароджання. Усе правы на такія публікацыі належаць установе.

30. Правілы правядзення рэкламнай гульні «Падпішыся на «Родную прыроду» да пачатку рэкламнай гульні будуць апублікаваны сумесна з рэквізітамі іх дзяржаўнай рэгістрацыі ў газеце «Звязда».

31. Даведкі, якія датычацца гэтай Гульні, можна атрымаць па тэлефоне (017) 287 18 38.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі рэкламнай гульні № 2313 ад 28.02.2014 г., выдадзена Міністэрствам гандлю Рэспублікі Беларусь.

Шукайце картку ўдзельніка гульні ў бліжэйшых нумарах газеты і ў №2 часопіса «Родная прырода»!

Картка ўдзельніка-падпісчыка

«Роднай прыроды» на II квартал 2014 года

Прозвішча, ініцыялы _____

Хатні адрас і тэлефон (індэкс) _____

Падпіска аформлена і аплачана ў (адрозненне сувязі) _____

Удачы ў розыгрышы!

СУНІЦЫ З НАСЕННЯ

Каб атрымаць ураджай ягад у першае ж лета, насенне суніц сеюць у сакавіку-красавіку. Паколькі насенне вельмі дробнае, пажадана звярнуць асаблівую ўвагу на падрыхтоўку глебы. Яна павінна быць лёгкай, рыхлай і вільгацяземістай, пажадана ўтрыманне буйназарністага пяску, торфу і перагною ў суадносінах 1:1:2. Можна набыць гатовы для пасеву грунт у спецыялізаванай краме. Для пасеву суніц падыдзе грунт «Для фіялка», «Для бягоні», «Універсальны» для вырошчвання расады. Папярэдне грунт лепш прапарыць ці хаця б паліць раствором марганцоўкі. Пасеў можна праводзіць у прыстасаваны для гэтага ёмістасці вышыняй не больш за 5-6 см і абавязкова з дрэнажнымі адтулінамі. Глеба ў глыбокіх ёмістасцях доўга высыхае пасля паліва, павольна асвойваецца каранямі, закісае, і ствараюцца ўмовы для развіцця «чорнай ножкі» ва ўсходаў. Вельмі добра выкарыстоўваць маленькія ёмістасці, торфаперагнойнае або пластыкавыя кантэйнеры, і высеіваць у іх па адным зерне. Гэта вызваліць ад неабходнасці пікіроўкі расады. Яна ж у фазе аднаго-двух сапраўдных лісточкаў такая далікатная, што існуе

рэальная небяспека яе пашкодзіць.

Ёмістасці неабходна запойніць падрыхтаваным субстратам за 2-3 дні да пасеву, каб зямля набыла пакаёвую тэмпературу і добра напіталася вільгаццю. Праліць яе ружовым раствором прэпарата «Максім» (2 мл на 2 л вады) для прафілактыкі развіцця «чорнай ножкі» і розных гніляў.

Паверхню глебы крыху ўтрамбоўваюць, выраўноўваюць, увільгатняюць і раўнамерна размяркоўваюць па ёй насенне, імкнучыся сеяць нягуста. Насенне нічым зверху не прысыпаюць. Апырскаць вадой з пульверызатара, што будзе спрыяць і яго больш шчыльнаму прыляганню да глебы. Прыкрыць ёмістасці з пасаджаным насеннем шклом або поліэтыленавай плёнкай.

І цяпер самае галоўнае — знайсці ў пакоі цёплае месца з тэмпературай 22—26 °С, дзе пасевы будуць знаходзіцца да з'яўлення ўсходаў. Святло ім у гэты час не патрэбна, але калі яно ёсць, шкоды не будзе. Такім месцам можа быць шафа або навясная палічка, бо чым бліжэй да столі, тым цяп-

лей. Пакладзіце побач тэрмометр для кантролю. Варта штодня на хвіліну падумаць плёнку або шкло, каб праветрыць пасевы. Нельга ставіць іх ля ацяпляльнай батарэі, каб не перагрэліся. Калі зможаце падтрымліваць аптымальную тэмпературу, то праз тыдзень з'явіцца парасткі. А пры тэмпературы +17 °С усходы прыйдзецца чакаць два, а то і тры тыдні. А ў халаднаватым пакоі насенне можа проста згнісці.

І вось парасткі — далікатныя і маленькія — з'явіліся. Яны вельмі малыя і спачатку растуць павольна. Цяпер галоўнае — дастатковае, але не празмернае ўвільгатненне верхняга слоя глебы і праветрыванне — інакш не пазбегнуць «чорнай ножкі». Паліваць іх даводзіцца асцярожна, літаральна па кроплях.

Пасевы неабходна перанесці ў самае светлае ў памяшканні месца. Цяпер ім патрэбна святло, каб яны не выцягваліся. «Накрыўку» не здымаюць і працягваюць штодня праветрываць. На акне заўсёды больш холадна, але ў гэты перыяд усходам дастаткова 18-20 °С для нармальнага развіцця.

Паліў у стадыі сямядоляў не патрабуюцца. Калі разаўюцца 1-2 сапраўдных лісточкі, час праветрывання паступова павялічваюць і прывучаюць сяянцы да пакаё-

вых умоў. Не спяшайцеся іх адкрываць цалкам, каб не загінулі ад рэзкага перападу вільготнасці паветра.

У гэты час паліў праводзяць асцярожна па меры падсыхання верхняга слоя глебы. Расліны ў маленькіх ёмістасцях не пікіруюць. Калі вы выкарыстоўвалі пасяўныя скрыні, то распікіраваць расліны варта ва ўзросце двух сапраўдных лісточкаў. Посуд з расадай паліць і зноў змясціце пад плёнку для лепшай прыжывальнасці.

Расаду, вырашчаную без пікіроўкі, пры ўтварэнні разеткі лісця дыйметрам 5-6 см перавальваюць, не разбураючы зямляны камяк, у іншы посуд, павялічваючы яго ёмістасць на 20-25%.

На першым часе маладым сяянцам падкормка не патрабуюцца, таму што пажыўных рэчываў ім дастаткова ў самым грунце. А вось калі вырастуць 3-4 сапраўдных лісты, адзін раз на 8-10 дзён на 1 л вады даюць не больш за 1 г водараспушчальнага ўгнаення, якое змяшчае не толькі азот, фосфар і калій, але і набор мікраэлементаў.

Расліны, якія добра ўкараніліся, больш устойлівыя да ваганняў тэмпературы. Ад +14 да +25 °С у гэты перыяд для іх — норма.

Перад высадкай расады суніц у адкрыты грунт яна павінна прайсці двухдзённую загартоўку. На лоджыі ці балконе, верандзе або ў садзе яе паступова прывучаюць да свежага паветра, сонца і ветру. Высаджваюць расаду, як правіла, у сярэдзіне мая. Адрасу пасля багатага палівання пасадкі мульчуюць і ў першыя дні прыцяняюць ад сонца.

Пры высеве насення на расаду ў сакавіку пладаносіць расліны пачынаюць ужо ў ліпені.

■ Доктар адкажа

ФІЗІЯТЭРАПІЯ ЗАМЕСТ «ХІМІІ»

«Якога кшталту фізіятэрапію пры якіх захворваннях у дзяцей можна прымяняць?»
Ірына Уладзіміраўна, г. Мінск».

Загадчыца аддзялення медыцынскай рэабілітацыі 23-й гарадскога дзіцячай паліклінікі г. Мінска Ірына КУЛЯБА:

— Па-першае, асаблівасці фізіятэрапіі ў дзіцячым узросце абумоўлены не толькі асаблівасцямі самой паталогіі, але і анатамічнымі, фізіялагічнымі адрозненнямі дзіцячага арганізма ад дарослага. Трэба разумець, што арганізм дзіцяці — гэта не мадэль дарослага ў мініяцюры. Адрозненні тым больш, чым меншы ўзрост. Таму адны працэдуры прызначаюцца нават нованароджаным, іншыя — з паўгода, з 2 гадоў і г.д. У кожнай сваёй працягласці і сваёй колькасці.

Сёння фізіятэрапеўтычныя кабінеты дзіцячых паліклінік валодаюць шматлікай і разнастайнай па лячэбным уздзеянні апаратурай, з'яўляюцца неад'емнай часткай лячэння і медыцынскай рэабілітацыі пры многіх захворваннях унутраных органаў, апорна-рухальнага апарату, нервовай сістэмы, хваробах скуры, эндарыналагічнай і іншых паталогіяў.

Асабліва важныя фізіятэрапеўтычныя працэдуры для лячэння дзяцей з алергічнымі захворваннямі, паколькі фізіялячэнне дазваляе ў некаторых выпадках зменшыць дозу лекаў, а таксама зменшыць іх пабочны эффект.

Фізіятэрапеўтычныя працэдуры аказваюць не толькі лячэбны, але і агульнааздараўленчы эффект, спрыяюць загартоўванню, аднаўленню абменных працэсаў, карэкцыі фактараў рызыкі, павышаюць устойлівасць арганізма да неспрыяльных знешніх і ўнутраных уздзеянняў. З самага ранняга дзяцінства дзецям прызначаецца масаж — лячэбны па паказаннях або агульнаўмацавальны. Пры розных запаленчых захворваннях выкарыстоўваецца лячэбнае поле ультравысокачастотнай тэрапіі, старэйшым дзецям можна прымяняць электрастымуляцыю мышцаў — пры мышачнай гіпатаніі, артапедычнай паталогіі або захворваннях перыферычнай нервовай сістэмы, лазератэрапію — для лячэння захворванняў вушэй, горла, носа.

Метады магнітатэрапіі, ультрагукавой тэрапіі (разам з іншымі сучаснымі лячэбнымі магчымасцямі) з поспехам прымяняюцца, напрыклад, у траўматалогіі, неўралогіі, афталмалогіі, гастроэнтэралогіі.

Святлана БАРЫСЕНКА.

ГЭТА ТРЭБА ВЕДАЦЬ

- Усе гатункі і гібрыды, вырашчаныя з насення, пладаносяць ужо ў год пасеву.
- Рэмантантныя гатункі суніц зімуюць не горш за звычайныя.
- Размнажаць насеннем можна толькі спецыяльна створаныя для гэтага спосабы вырошчвання гатункі і гібрыды суніц.
- Бязвусыя суніцы можна рассаджваць дзяленнем 3-4-гадовых кустоў.
- Вырашчаныя з насення суніцы больш здаровыя, чым размножаныя вусамі.
- Рэмантантныя суніцы пачынаюць пладаносіць прыкладна праз 5-6 месяцаў пасля пасеву насення.
- Нельга збіраць насенне з гібрыдаў F1. У іх патомства будзе расшчэпленне, і расліны стануць адрознівацца па многіх прыкметах.

■ Замор'е

10 МІЛЬЁНАЎ... НА ЗАДНІМ ДВАРЫ

У Каліфорніі сямейная пара знайшла скарб пад дрэвам на заднім двары ўласнага дома. Жбан са старадаўнімі залатымі манетамі ацанілі ў дзесяць мільёнаў долараў.

Шчаслівы выпадак адбыўся на поўначы амерыканскага штата на тэрыторыі аднаго з даволі старых сельскагаспадарчых угоддзяў. Паводле слоў шчасліўчыкаў, гуляючы з сабакам па сцежцы, па якой яны хадзілі на працягу многіх гадоў, яны раптам убачылі стары гаршчок. Нахіліўшыся, каб правесці знаходку, амерыканцы пад мохам знайшлі цэлы скарб. У тайніку было пяць бляшанак, у якіх знаходзілася 1427 манет, як пазней высветлілася, датаваных 1847—1894 гадамі. Усе яны былі ў выдатным стане. Некаторыя з манет ацэньваюцца ў 27 тысяч долараў, а ёсць і такія, чый кошт пераўзыходзіць адзін мільён. Агульны кошт знаходкі ацэньваецца ў дзесяць мільёнаў долараў. Нумізматы ўжо назвалі знаходку ўнікальнай.

Шчаслівая пара папрасіла не называць імёны і не распавядаць, дзе менавіта знаходзіцца тое самае месца, каб не выклікаць рэцыдыў «залатой ліхаманкі» і не прыцягнуць туды натоўпы людзей, узброеных металашукальнікамі. Амерыканцы таксама падзяліліся планами, што вялікую частку манет збіраюць прадаць праз інтэрнэт-краму. Паводле слоў шчасліўчыкаў, атрыманая грошы яны хацелі б выдаткаваць у тым ліку на дабрачыннасць.

ЛЕПШЫ ПАДАРУНАК НА ВЯСЕЛЛЕ? ТОСТАР!

Маладыя з Вялікабрытаніі атрымалі ў якасці падарункаў з нагоды свайго шлюбу... 27 тостараў розных фірмаў.

Паводле слоў маладой сям'і, такія прэзенты ім уручылі, паколькі ў іх не было спецыяльна падрыхтаванага спіса пажаданных падарункаў, які звычайна распаўсюджваецца сярод гасцей незадоўга да (маладыя ажаніліся ў Мексіцы).

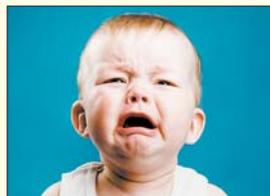
Сеймур, падчас урачыстасцяў (маладыя ажаніліся ў Мексіцы) яны за гэта «аддзячаць» ма-ужо былая нявеста Вікторыя ладзілі дома, у Англіі) яна і

яе новаспечаны муж Майк заўважылі, што падарункавыя скрынкі, прынесеныя гасцямі, усе прыкладна адной формы і памеру. Яны не надалі гэтаму асаблівага значэння, але, калі пачалі распакоўваць падарункі, зразумелі, што большая іх частка — гэта тостары. Пазней высветлілася: падарыць тостары гасцям падгаварыў сябар жаніха Роб Кэнак. Як ідэя з тостара-мі прыйшла яму ў галаву і як яму за гэта «аддзячаць» маладыя, не ўдакладняецца.

НЕ ФЭЙСБУК І НЕ РЭМБА!

У мексіканскім штаце Сарона на поўначы краіны законам забаранілі даваць дзецяй некаторыя імёны.

У дакуменце сказана, што імя не павінна насіць дыскрымінауючы, грэблівы, ганебны характар або ўводзіць у зман. Імя не можа змяшчаць знакі прыпынку або складацца з абрэвіятуры. Вырашаць, адпавядае імя новым правілам ці не, будуць супрацоўнікі аддзела рэгістрацыі. Крысціна

Рамірэс, кіраўніца службы запісу актаў грамадзянскага стану, распавяла журналістам, што на практыцы ёй даводзілася сутыкацца з бацькамі, якія спрабавалі даць сваім дзецям імёны Рэмба, Шаен або Абразанне. Забаронена таксама называць дзецяй межымі імёнамі ў спалучэнні з іспанамоўнымі прозвішчамі ці даваць больш за два імені, напрыклад, Майкл Джэксан Рамірэс. Пад забаронай апынуліся і наступныя імёны: Бургер Кінг, Тэрмінатар, Гітлер, Рабакоп, Лэдзі Дзі, Джэймс Бонд, Рокі, Ролінг Стоўнз, Твітар, Фэйсбук, Пакахонтас і іншыя падобныя.

105 БУТЭЛЕК ВІНА

выпівае ў сярэднім за год кожны жыхар гэтай дзяржавы. Гаворка ідзе пра Ватыкан. У цэнтры сусветнага каталіцызму самы высокі ўзровень ужывання алкаголю на душу насельніцтва. Адпаведнае даследаванне правялі спецыялісты Каліфарнійскага інстытута він.

Статыстыка сведчыць, што жыхары Ватыкана выпіваюць у сярэднім каля 74 літраў віна штогод на чалавека. Гэта значыць, на кожнага жыхара карлікавай дзяржавы ў сярэднім прыходзіцца па 105 бутэлек віна, што прыкладна ў два разы больш паказчыкаў па Францыі ці Італіі і ў тры разы больш, чым у Вялікабрытаніі. Жыхары Ватыкана часта вымушаны ўжываць віно падчас рэлігійных цырымоній і рытуалаў. Пры гэтым сам ватыканскі побыт спрыяе да распацця алкаголю: у гэтай краіне прынята прымаць ежу ў вялікай кампаніі, што абавязкова суправаджаецца сумесным падняццем келіха-другога. Акрамя таго, на думку навукоўцаў, такі ажыятаж можа быць звязаны з тым, што ў супермаркетах Ватыкана ўстаноўлены больш нізкі падатак на віно, чым у той жа Італіі.

«ЗАПАРОЖАЦ» ДЛЯ КАРОЎ

Пазней высветлілася, што чатыры каровы былі скрадзены з фермы ў Пенангу. Злодзеі далі жывёлам снатворнае і пагрузілі іх у аўтамабіль, выняўшы сядзенне. Аднак далёка з'ехаць не атрымалася — каровы аказаліся занадта цяжкімі, і зламаныя кінуты аўтамабіль з жывёламі, уцяклі. Затрымаць злачынцаў пакуль не ўдалося, затое каровы шчасліва вярнуліся на ферму.

Падрыхтаваў Іван КУПАРВАС

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА в г. Гродно

Предмет аукциона	Лот № 1	
	Капитальные строения, сооружения, инженерные сети и многолетние насаждения	
Местонахождение недвижимого имущества	г. Гродно, ул. Дзержинского, 88Б	
Начальная цена предмета аукциона, бел. руб. (с НДС)	3 000 000 000 (с НДС)	
Сумма задатка, бел. руб.	300 000 000	
Характеристика объектов недвижимого имущества	Капитальное строение, инв. № 400/С-57394 (склад) – 1 этаж, фундамент бетонный, стены гофрированные алюминиевые листы, 1976 г.п., общая S – 436,6 м.кв.; капитальное строение, инв. № 400/С-57396 (склад) – 1 этаж, фундамент бетонный, стены гофрированные алюминиевые листы, 1976 г.п., общая S – 436,6 м.кв.; капитальное строение инв. № 400/С-57398 (бытовка) – 1 этаж, кирпичное, 1994 г.п., общая S – 39,7 кв.м.; капитальное строение, инв. № 400/С-55271 – сооружение специализированное автомобильного транспорта и автотранспортного хозяйства (эстакада) – бетонная, S – 31,7 м.кв., г.п. 2007 г.; асфальтно-бетонное покрытие территории, инв. № 77 – асфальтобетон, 2007 г.п., площадь покрытия S – 840,7 м.кв.; электрический кабель 0,4 кВ, от ИП 321 до ВУ меб.скл., кабель АВББШв инв. № 169 – протяженность 130,6 м.п., год ввода в эксплуатацию 1976 г.; ограждение, сетка металлическая на металлических опорах, инв. № 80 – ограждение территории, L – 162,85 м, год ввода в эксплуатацию 1979; ворота двусторчатые, инв. № 81 – ворота металлические решетчатые, L – 7,3 м, год ввода в эксплуатацию 2009 г.; газопровод среднего давления, инв. № 172; рампа, инв. № 76; охранно-пожарная сигнализация, инв. № 41; котел газовый проточный, тип MORA 5119/1032, инв. № 171; многолетние зелёные насаждения.	
	Информация о земельном участке для обслуживания продаваемого недвижимого имущества	Площадь земельного участка 0,3191 с кадастровым номером 44010000002001102, назначение – содержание и обслуживание здания склада. На праве постоянного пользования.
Ограничения по использованию земельного участка	Охранная зона канализационных коллекторов, площадь 0,0274 га	

Продавец: ОАО «Ясень», г. Гродно, ул. Пучкова, 47, тел. (0152) 521048.
Организатор аукциона: ГП «Гродненский центр недвижимости», г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, каб. № 61, тел. (0152) 720546.

При проведении торгов предусмотрен шаг аукциона – 5%. К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашения с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- Копии платежных поручений о внесении задатка за подачу заявления на расчетный счет 3012000041810 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», код 752, УНП 590727594 получатель – ГП «Гродненский центр недвижимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении.

- **Юридическое лицо:** доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов.

Физическое лицо: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только од-

ним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условием на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 5-ти рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в течение 3-х рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Аукцион состоится 08 апреля 2014 года, в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1. Заявления на участие в аукционах принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, каб. № 61, в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 **с 10 марта по 2 апреля 2014 г.** Телефон для справок в Гродно: (0152) 720546. Адрес сайта: www.grodno.gov.by

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ в г. Гродно

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расходы по подготовке земельно-кадастровой документации (руб.)	Возмещение потерь сельскохозяйственного производства	Условие продажи и целевое использование земельного участка
1.	Право аренды земельного участка сроком на 50 лет	м-н «Южный-2» («Ольшанка-2»), позиция по генплану № 103	0,4202	440100000001007964	442 560 400	45 000 000	15 786 449	162 500 000	Строительство и обслуживание объекта «Торговый центр (продовольственный и промтоварный магазины, кафе, помещения обслуживания)». Выполнения благоустройства прилегающей к объекту территории на 0,4147 га земельного участка.

* – Победитель аукциона обязан в установленном порядке получить разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительство объекта в срок, не превышающий 2 года, а также осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. В случае нарушения сроков проектирования и строительства в договоре аренды будут предусмотрены штрафные санкции.

Организатор аукциона:
ГП «Гродненский центр недвижимости».

При оформлении заявления участником, желающим принять участие в аукционе, представляет:

1) Копии платежных поручений о внесении задатка за подачу

заявления на расчетный счет 3012000041810 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», код 752, УНП 590727594 получатель – ГП «Гродненский центр недвижимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении.

Юридическое лицо: доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов.

Физическое лицо: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.

2) Платеж за право заключения договора аренды земельных участков осуществляется в течение 10-х рабочих дней с момента подписания протокола аукциона.

3) Победитель аукциона обязан в течение 10-и рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона возместить организатору аукциона затраты, связанные с организацией и проведением аукциона, а также расходы по подготовке земельно-кадастровой документации.

4) Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с объектом.

Аукцион состоится 8 апреля 2014 года, в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1. Заявления на участие в аукционах принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, каб. № 61, в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 **с 10 марта по 2 апреля 2014 г.** Телефон для справок в Гродно: (0152) 720546. Адрес сайта: www.grodno.gov.by

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 13 марта 2014 года проводит 17-ый от 12.09.13 г., 20-ый от 03.10.13 г., 1-ый от 13.02.14 г. и 2-ой от 27.02.14 г. повторные открытые аукционы по продаже имущества республиканской собственности на 3-ем открытом аукционе

Номера лотов	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
3	Машина РХМ (без съемного спец. оборудования) 1977 г. 4 кат. 2543 км/80м/ч в составе: Гусеничное шасси МТ-ЛБ ш. 17703001 дв. 440018 корп. 7702Ф101 1977 г. 4 кат. 2543 км, Установка ФВУА-100-Н 12Ф № б/н 1977 г. 4 кат., Комплект ИДК-1 № б/н 1977 г. 4 кат.	г. Ст. Дороги, в/ч 42747	90 000 000	9 000 000
5	Машина РХМ (без съемного спец. оборудования) 1977 г. 4 кат. 2081км/618ч в составе: Гусеничное шасси МТ-ЛБ ш. 17710003 дв. 472462 корп. 17710003 1977 г. 4 кат. 2081 км, Установка ФВУА-100-Н 12Ф № б/н 1977 г. 4 кат., Фильтр ФПТ-200М № б/н 1977 г. 4 кат., Комплект ИДК-1 № б/н 1977 г. 4 кат.	г. Ст. Дороги, в/ч 42747	90 000 000	9 000 000
6	Машина РХМ (без съемного спец. оборудования) 1978 г. 5 кат. 2586 км/134ч в составе: Гусеничное шасси МТ-ЛБ ш. 17712002 дв. 481253 корп.17712002 1978 г. 4 кат. 2586 км, Установка ФВУА-100-Н 12Ф № б/н 1978 г. 4 кат., Фильтр ФПТ-200М № 92п29 1978 г. 4 кат., Комплект ИДК-1 № б/н 1978 г. 4 кат.	г. Ст. Дороги, в/ч 42747	90 000 000	9 000 000
8	Машина РХМ (без съемного спец. оборудования) зав.№ 273С-2027 1983 г. 4 кат. 2307 км в составе: Гусеничное шасси МТ-ЛБ ш. 18305001 дв. 806633 корп.8304Ф102 1983 г. 4 кат. 2307 км, Установка ФВУА-100-Н 12Ф № б/н 1983 г. 4 кат., Фильтр ФПТ-200М № 41п48 1983 г. 4 кат., Комплект ИДК-1 № б/н 1983 г. 4 кат.	г. Ст. Дороги, в/ч 42747	100 000 000	10 000 000
9	Машина РХМ (без съемного спец. оборудования) зав. № 27СС-1009 1985 г. 4 кат. 4870 км/177ч в составе: Гусеничное шасси МТ-ЛБ ш. 18412003 дв. 900803 корп.8411Ф104 1985 г. 4 кат. 4870 км, Установка ФВУА-100-Н 12Ф № б/н 1985 г. 4 кат., Фильтр ФПТ-200М № 49п198 1985 г. 4 кат., Комплект ИДК-1 № б/н 1985 г. 4 кат.	г. Ст. Дороги, в/ч 42747	90 000 000	9 000 000
10	Машина РХМ (без съемного спец. оборудования) зав. № 27СЗ-3006 1986 г. 4 кат. 1668 км/109ч в составе: Гусеничное шасси МТ-ЛБ ш. 18606002 дв. 965867 корп.18606002 1986 г. 4 кат. 1668 км, Установка ФВУА-100-Н 12Ф № б/н 1986 г. 4 кат., Фильтр ФПТ-200М № б/н 1986 г. 4 кат., Комплект ИДК-1 № б/н 1986 г. 4 кат.	г. Ст. Дороги, в/ч 42747	100 000 000	10 000 000
11	Машина РХМ (без съемного спец. оборудования) зав. № 27СС-1012 1985 г. 4 кат. 3068 км в составе: Гусеничное шасси МТ-ЛБ ш. 18501001 дв. 904320 корп.8411Ф102 1985 г. 4 кат. 3068 км, Установка ФВУА-100-Н 12Ф № б/н 1985 г. 4 кат., Фильтр ФПТ-200М № 67п171 1985 г. 4 кат., Комплект ИДК-1 № б/н 1985 г. 4 кат.	г. Ст. Дороги, в/ч 42747	100 000 000	10 000 000
12	Машина РХМ (без съемного спец. оборудования) зав. № 27СЗ-3027 1986 г. 4 кат. 2534 км/1094м/ч в составе: Гусеничное шасси МТ-ЛБ ш. 18606004 дв. 002175 корп. 18606004 1986 г. 4 кат. 2534 км, Установка ФВУА-100-Н 12Ф № б/н 1986 г. 4 кат., Фильтр ФПТ-200М № 32п71 1986 г. 4 кат., Комплект ИДК-1 № б/н 1986 г. 4 кат.	г. Ст. Дороги, в/ч 42747	90 000 000	9 000 000
13	Машина РХМ (без съемного спец. оборудования) зав.№ 273С-2016 1983 г. 4 кат. 1312 км в составе: Гусеничное шасси МТ-ЛБ ш. 18302003 дв. 800970 корп.18302003 1983 г. 4 кат. 1312 км, Установка ФВУА-100-Н 12Ф № б/н 1983 г. 4 кат., Фильтр ФПТ-200М № б/н 1983 г. 4 кат., Комплект ИДК-1 № б/н 1983 г. 4 кат.	г. Ст. Дороги, в/ч 42747	100 000 000	10 000 000
14	Экскаватор ЭОВ-4421 № 910406 на КраЗ-255Б ш. 706811 дв. 17918 1991 г. 4 кат. 627 м/ч	г. Слуцк ООХДиР, в/ч 52242	340 000 000	34 000 000
15	Грузовой КамАЗ-4310 ш. 019914 дв. 910321 1986 г. 3 кат. 94010 км	г. Полоцк, в/ч 55719	50 000 000	5 000 000
16	Грузовой КамАЗ-4310 ш. 05568 дв. 0606337 1984 г. 3 кат. 93635 км	г. Полоцк, в/ч 55719	50 000 000	5 000 000
17	Грузовой Урал-4320-0010-01 ш. 167540 дв. 739314 1991 г. 3 кат. 111510 км	г. Слоним, в/ч 33933	45 000 000	4 500 000
18	Грузовой Урал-43202 ш. 089954 дв. 200024 1988 г. 3 кат. 96520 км	г. Слоним, в/ч 33933	40 000 000	4 000 000
390/13	Гусеничный тягач МТ-ЛБ ш. 68711022Б дв. 064827 1987 г. 4 кат. 4 348 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	100 000 000	10 000 000
436/13	Гусеничный тягач МТ-ЛБ ш. 110127181 дв. 494791 1985 г. 3 кат. 3 074 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	100 000 000	10 000 000

Условия и порядок проведения аукциона опубликованы в газете «Звезда» от 06.02.14 № 22. Справки по тел.: (017) 398 07 81, факс (017) 398 07 81. Наш адрес в интернете: www.bsk.by, mail@bsk.by.

УНП 101099370

УТЕРЯННЫЕ БЛАНКИ СТРОГОЙ ОТЧЕТНОСТИ ЗАСО «БЕЛНЕФТЕСТРАХ» СЕРИИ ВР 1205841, 1205856, 1205850, 3029755, ВС 8533195; КВИТАНЦИИ 1 СУ КС 0543384, 0543385, 3173886, 3173887, 3173888, 3173889, 3173891, 3555795, 3555797; ЗЕЛЕНАЯ КАРТА ВУ/03/06825425, 06825426, 07700422, 08290205, 08290210, 08714714, 08714715, 08714716, 08714723, 08714725, 08714736, 08714755 СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМИ.

РУП «Институт недвижимости и оценки» СООБЩАЕТ, ЧТО ДАТА ПРОВЕДЕНИЯ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА, извещение о котором опубликовано в газете «Звезда» 28.02.2014, ПЕРЕНОСИТСЯ НА 17.03.2014.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 13.03.2014 до 12.00. Полная информация на сайте ino.by или по телефонам: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52.

Технический администратор доменной зоны ВУ УП «НАДЕЖНЫЕ ПРОГРАММЫ»

сообщает о проведении благотворительного аукциона на регистрацию доменных имен, исключенных из реестра. Средства от аукциона, кроме стандартной стоимости услуг по регистрации доменного имени и налогов, будут перечислены на нужды детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей.

Предметом аукциона являются доменные имена в доменной зоне ВУ, исключенные из реестра национальной доменной зоны. Перечень доменных имен, предлагаемых к регистрации по результатам аукциона, размещен на сайте <https://auction.cctld.by>

Дата начала аукциона – 14 апреля 2014 г., дата окончания аукциона – 24 апреля 2014 г.

Время начала аукциона – 12.00 даты начала аукциона, время окончания аукциона – 12.00 даты окончания аукциона. В случае, если в течение последних 2 минут до окончания аукциона была сделана ставка, срок проведения аукциона автоматически продлевается еще на 5 минут.

Аукцион проводится на интернет-ресурсе <http://auction.cctld.by> В отношении каждого доменного имени, являющегося предметом аукциона, размещается программная форма, позволяющая участникам аукциона делать ставки.

Участниками аукциона могут быть юридические и физические лица, в том числе индивидуальные предприниматели, являющиеся резидентами или нерезидентами Республики Беларусь. Для участия в аукционе участник должен пройти регистрацию на сайте <http://auction.cctld.by>

Начальная цена предмета аукциона составляет 300 000 белорусских рублей. Шаг аукциона – 50 000 белорусских рублей.

Прием ставок прекращается по истечении 10 календарных дней после начала аукциона по каждому доменному имени.

Аукцион считается состоявшимся при наличии хотя бы одной ставки. Победившим в аукционе считается тот участник, который сделал максимальную ставку к моменту окончания аукциона.

Текст Положения о порядке проведения аукциона на регистрацию доменных имен, исключенных из реестра, находится на сайте <http://auction.cctld.by> в разделе «Правила проведения аукционов»

Организатор аукциона: УП «НАДЕЖНЫЕ ПРОГРАММЫ», УНП 100160363, e-mail: au@hoster.by, Тел. организатора +375 17 239 57 02. Тел. комиссии по организации и проведению аукциона +375 17 239 57 77.

■ Нашы сапернікі

ПРА ХАКЕЙ І «БРОНЗАВЫХ» ФІНАЎ

Каго-каго, а фінаў дакладна можна назваць па-сапраўднаму спартыўнай нацыяй. Спорт у гэтай краіне лічыцца адным з галоўных відаў баўлення часу, што абумоўлена і геаграфічным становішчам (асабліва развіты зімовыя віды спорту) і менталітэтам гарачых фінаў. Нацыянальны від спорту ў Фінляндыі — бейсбол, хоць самымі папулярнымі з пункту гледжання тэлеглядачоў і асвятлення ў СМІ з'яўляюцца хакей і Формула-1. У Фінляндыі зарэгістравана больш за 52 тысячы хакеістаў, што складае прыблізна 1% ад насельніцтва краіны.

Хакеісты ў Фінляндыі — гэта героі, якімі ганарацца і за жыццём якіх пільна сочаць. І гэта не дзіўна, бо многія фінскія імёны вядомыя ва ўсім свеце. Гэта «зоркі» НХЛ Цеему Селяне, Саку Койву, Еры Лехцінен і фінская легенда Яры Куры, які заваяваў ажно 5 кубкаў Стэнлі.

Акрамя таго, фіны маюць выдатных хакейных спецыялістаў: скаўтаў, агентаў, трэнераў. Алло Суханен у 2000 годзе стаў першым еўрапейскім трэнерам, які ўзначаліў клуб НХЛ («Чыкага»). Добра вядомы беларускім заўзятарам Кары Хейкіля ўзначальваў яраслаўскі «Лакаматый», мінскае «Дынама», магнітагорскі «Металург» і зборную Беларусі. Пад яго кіраўніцтвам «Лакаматый» заваяваў бронзавыя і сярэбраныя медалі чэмпіянату Расіі.

Хакеісты ў Фінляндыі — гэта героі, якімі ганарацца і за жыццём якіх пільна сочаць. І гэта не дзіўна, бо многія фінскія імёны вядомыя ва ўсім свеце. Гэта «зоркі» НХЛ Цеему Селяне, Саку Койву, Еры Лехцінен і фінская легенда Яры Куры, які заваяваў ажно 5 кубкаў Стэнлі.

Акрамя таго, фіны маюць выдатных хакейных спецыялістаў: скаўтаў, агентаў, трэнераў. Алло Суханен у 2000 годзе стаў першым еўрапейскім трэнерам, які ўзначаліў клуб НХЛ («Чыкага»). Добра вядомы беларускім заўзятарам Кары Хейкіля ўзначальваў яраслаўскі «Лакаматый», мінскае «Дынама», магнітагорскі «Металург» і зборную Беларусі. Пад яго кіраўніцтвам «Лакаматый» заваяваў бронзавыя і сярэбраныя медалі чэмпіянату Расіі.

«Вечна другія»

Зборная Фінляндыі па хакеі ўпершыню была сабраная ў 1928 годзе.

Свой першы медаль на чэмпіянатах свету хакеісты Суомі заваявалі толькі ў 1992-м, гэта было «серабро». Праз два гады ў Італіі фіны зноў былі другімі, а з чэмпіяната свету 1998-га па 2007 год хакеісты зборнай яшчэ чатыры разы становіліся сярэбранымі прызёрамі, што і прывяло іх да статусу «вечна другіх».

Залаты поспех да Фінляндыі ўпершыню прыйшоў у 1995 годзе, а ў 2011-м яны змаглі яго паўтарыць. Суомі нарэшце сталі чэмпіёнамі свету, разграміўшы ў фінальным матчы сваіх вечных сапернікаў — шведскую збор-

ную — з лікам 6:1. На апошніх трох алімпіядах (2006—2014 гг.) зборная Фінляндыі рэгулярна брала медалі — адно «серабро» і дзве «бронзы».

Сённяя каманда займае другі радок у рэйтынгу ІХФ.

Большасць прадстаўнікоў зборнай гуляе ў Нацыянальнай хакейнай лізе. У апошнія гады многія са знакамітых фінаў перабіраюцца на ўсход у КХЛ. Унутраны чэмпіянат краіны складаецца з 14 каманд. Наймацнейшыя з іх — «Кярпят», «Блюз», «Талара», «Ёкерыт», «Ільвес», «ТПС». Маладыя хакеісты часцей за ўсё набіраюцца навыкаў і вопыту ў нацыянальным першынстве, і толькі пасля 20 гадоў лепшыя з іх пераходзяць у больш моцныя лігі.

У наступным годзе плануецца ўдзел фінскага клуба «Ёкерыт» у Кантынентальнай хакейнай лізе.

Леа Камароў: «Большасць — сціпленкія гульцы»

Менавіта так Леа Камароў апісаў сваю зборную. Складана спрачацца, галоўны козыр фінаў — гэта камандная гульня. Зборная склалася з моцных «сераднячкоў» — гэта юныя хакеісты і «аксакалы» спорту.

А вось што тычыцца варацароў, тут у фінаў усё проста бліскуча. Многія сыходзяцца ў меркаваннях, што ў Фінляндыі самая моцная варацарская лінія. На апошняй мяжы — Лехтанен, Ніемі, Раск. Анты Ніемі і Кары Лехтанен — адны з лепшых варацароў у НХЛ. Анты Ніемі — першы нумар «Сан-Хасэ», правёў у гэтым сезоне 48 матчаў, гэта другі вынік у НХЛ. Кары Лехтанен адстаў за «Далас» таксама 48 паядынкаў. Варацар «Бостана» Туўка Раск правёў на

лёдзе крыху менш часу, але на Алімпійскіх гульнях ён рабіў сваю працу проста бліскуча і стаў першым нумарам фінаў.

На мінскім чэмпіянаце, хутчэй за ўсё, мы ўбачым іншых гульцоў, таму што варацары НХЛ яшчэ будуць задзейнічаны ў плэй-оф.

Вельмі сур'ёзнай стратай для фінаў сталі траўміраваныя Міка Койву і Валцеры Філпула. На Алімпіядзе іх замянілі Ярка Іманен і Сакары Салмінен.

Зборную прадстаўляюць гульцы трох ліг — НХЛ, КХЛ і фінскай СМ-лігі.

На мінскім чэмпіянаце, хутчэй за ўсё, прыедзе зборная, укамплектаваная гульцамі, якія прадстаўляюць мясцовую СМ-лігу і КХЛ. Гэта Осі Вянянен («Ёкерыт»), Ласэ Куанан («Кярпят»), Юса Хіетанен («Тарпеда»), Еры Лехцера («Сібір»), Петры Кантыёла («Трактар»), Анці Пільстрэм («Салават Юлаеў»), Юха-Маці Аалтанен («Кярпят»), Леа Камароў («Дынама»), Масква, Міка Коскінен («Сібір»).

Магчыма і падмацаванне з НХЛ, з каманд, якія маюць невялікія шанцы на плэй-оф. Гэта Олі Ёкінен («Вінпег»), Аляксандр Баркоў («Фларыда»), Туома Руўту («Караліна»).

Трэнэр зборнай Фінляндыі — Эрка Вестэрлунд.

У гэтым сезоне зборная Фінляндыі, па традыцыі, прыняла ўдзел у Еўратуры. І атрымала ў ім перамогу, апырэдзіўшы каманды Расіі, Чэхіі і Швецыі. На Гульнях у Сочы фіны з лёгкасцю абыгралі расіян у чвэрцьфінале (3:1), у паўфінале саступілі зборнай Швецыі (1:2) і занялі 3-е месца, абыграўшы хакеістаў з ЗША (5:0). Дазначым, што ў матчы за «бронзу» дзве шайбы закінуў Цеему Селяне і на такой феерычнай ноце ва ўзросце 43 гадоў скончыў свае выступленні за зборную Фінляндыі.

Фіны — сапернікі нялёгка

На чэмпіянатах свету гэтыя каманды сустракаліся рэдка. У 2006 годзе беларусы прайгралі з лікам 0:3, у 2009 атрымалі перамогу па булітах 2:1, а ў 2012-м саступілі з мінімальным лікам 0:1.

У Мінску Беларусь згуляе са зборнай Фінляндыі 15 мая.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ

УСМІХНЕМСЯ

Слабыя мужчыны заводзяць па-любоўніц, а моцныя — «жыгулі» ў 40-градусны мароз.

— Доктар, у мяне нос закладзе-ны!...

— Я вас прашу! У мяне кватэра, машына і дача закладзеныя, а вы тут са сваімі соплямі...

Выдатна, што 23 лютага раней, чым 8 сакавіка. Цяпер я дакладна ведаю, каго віншаваць і, галоўнае, як.

— З днём нараджэння!
— Дзякуй! А хто ты?
— Гэта не важна. Проста скажы, калі і дзе адзначаем!

Надпіс на краме: «Усё для жанчын, акрамя мужа».

— Дарагая, тваім «абсалютна няма чаго адзець» можна ўсю жаночую частку трупы Купалаўскага тэатра на пяць сезонаў наперад забяспечыць.

Многія з іх далікатныя і прывабныя людзі, якія заўсёды імкнуцца да прыгажосці. Яны — ваялікія эстэты, якія акружаюць сябе вытанчанымі рэчамі, лёгкія ў зносінах, прыцягваючы да сябе людзей. Не ўмеюць пераадоўваць перашкоды, таму што іх эмоцыі пераменлівыя, а ўяўленні аб свеце і рэчаіснасці — ідэалізаваныя і перабольшаныя. Яны бачаць толькі тое, што трэба ім, натхняюць іншых і прымушаюць захапляцца сабой. Яны могуць стаць рабамі сваіх жаданняў, а таму расчараваны і дэпрэсіі становяцца балючым канцом іх захапляючага жыцця. Каб пазбегнуць гэтага, ім неабходна навучыцца быць аб'ектыўнымі і трымаць пад кантролем сваю прывабнасць і прыцягальнасць.

СЁННЯ

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	7.47	18.56	11.09
Віцебск	7.38	18.44	11.06
Магілёў	7.37	18.46	11.09
Гомель	7.32	18.44	11.12
Гродна	8.02	19.12	11.10
Брэст	8.01	19.14	11.13

Месяц

Першая квадра 8 сакавіка. Месяц у сузор'і Вадалей.

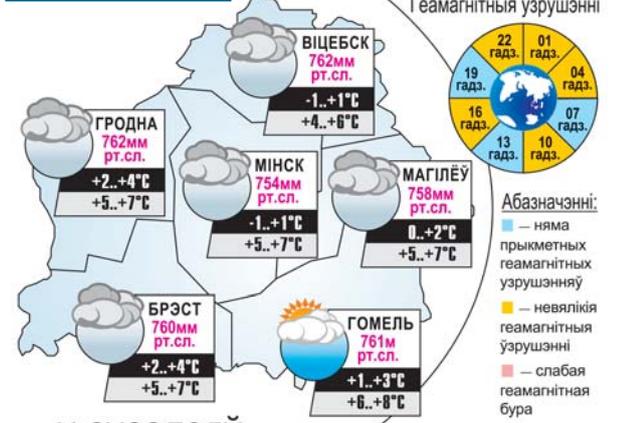
Імяніны

Пр. Аляксандра, Георгія, Данілы, Цімафея, Івана. К. Клаўдзіі, Ружы, Эльвіры, Віктара.

Фота Валерыя КАВАЛЕНКА

ЗАЎТРА

...у суседзяў

ВАРШАВА +6...+8°C	КІЕЎ +6...+8°C	РЫГА +4...+6°C
ВІЛЬНЮС +5...+7°C	МАСКВА +1...+3°C	С.-ПЕЦЯРБУРГ +3...+5°C

Даты Падзеі Людзі

1460 год — нарадзіўся Канстанцін Іванавіч Астрожскі, военачальнік, гетман, дзяржаўны дзеяч Вялікага Княства Літоўскага. Кіраваў паходамі супраць крымскіх татараў, атрымаў перамогу ў 60 бітвах. Быў актыўным абаронцам праваслаўя, будаваў цэрквы ў беларускіх гарадах. Ажаныўшыся са слупкай князёўнай Аляксандрай, атрымаў вялікі ўладанні ў Беларусі (Гальшаны, Глуск, Смалявічы, Свіраны, Смальяны, Дзятлава, Тураў, Копысь і іншыя). У 1528 годзе быў другім па колькасці падданных землеўладальнікам у ВКЛ (пасля віленскага ваяводы А. Гаштольда). Ацэньваючы яго дзейнасць, трэба заўважыць, што войска пад кіраўніцтвам К. Астрожскага паспяхова ваявала са сваімі ворагамі ў часы сур'ёзнай ваеннай небяспекі для нашых земляў. І сваю ролю князь бачыў не ў завабках, а ў тым, каб з дапамогай наяўнай ваеннай сілы стаць на абарону дзяржаўнай тэрыторыі і насельніцтва. Менавіта гэта, у першую чаргу, павінны прымаць да ўвагі, бо ў гэтым заключаецца сэнс яго ваеннай дзейнасці, з гэтага пункту гледжання яе варта ацэньваць.

1536 год — нарадзіўся Пётр Скарга (Павенскі), вядомы царкоўна-рэлігійны і палітычны дзеяч Рэчы Паспалітай. У 1568-м — член ордэна езуітаў. З 1573 года змагаўся супраць рэфарматароў у Літве і Беларусі, настаўнічаў у заснаваных ім калегіях (Вільня, Полацк і інш.). У 1579-1584 гг. — заснавальнік і першы рэктар Віленскай езуіцкай акадэміі. З 1588-га — прыдворны прапаведнік караля Жыгімонта III Вазы. Ініцыятар і прапагандыст ідэі Брэсцкай уніі (1596). Аўтар рэлігійна-палітычных твораў. Памёр у 1612 годзе.

1948 год — нарадзіўся Уладзімір Адамавіч Кульчыцкі, беларускі вучоны ў галіне нейрафізіялогіі, член-карэспандэнт НАН Беларусі (2000), доктар медыцынскіх навук (1989), прафесар (1998). Аўтар больш як 350 навуковых прац. Даследаваў пытанні структурнай і функцыянальнай рэарганізацыі нейронных сетак мозга. Вывучаў цэнтральныя механізмы сіндрома раптоўнай смерці. Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола (1979).

Было сказана

Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч, класік беларускай літаратуры і драматургіі:

«Людзей трэба слухаць — не прыстоіць проціў усіх дзьмухаць».

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНЫ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, С. ПРОТАС (першы намеснік дырэктара — галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, П. ЦІМОШЫК.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, бухгалтэры: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zvyazda.by/>
e-mail: info@zvyazda.minsk.by, (для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 22.315. Індэкс 63850. Зак. № 850. Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

5 сакавіка 2014 года.